

Ympäristöministeriön ja
alueellisten ympäristökeskusten
tulossopimukset tulostavoitteista
vuodelle 2009

Ympäristöministeriön ja
alueellisten ympäristökeskusten
tulossopimukset tulostavoitteista
vuodelle 2009

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN RAPORTTEJA 4 | 2009
Ympäristöministeriö
Hallintoyksikkö

Taitto: Marjatta Naukkarinen

Julkaisu on saatavana vain internetistä:
www.ymparisto.fi > Ympäristöministeriö
> Julkaisut > Ympäristöministeriön raportteja -sarja

ISBN 978-952-11-3376-3 (PDF)
ISSN 1796-170X (verkkokj.)

SISÄLLYS

Alueellisten ympäristökeskusten palvelutavoitteet	5
Uudenmaan ympäristökeskus	6
Lounais-Suomen ympäristökeskus	16
Hämeen ympäristökeskus	22
Pirkanmaan ympäristökeskus	32
Kaakkois-Suomen ympäristökeskus	43
Etelä-Savon ympäristökeskus	53
Pohjois-Savon ympäristökeskus	62
Pohjois-Karjalan ympäristökeskus	70
Länsi-Suomen ympäristökeskus	80
Keski-Suomen ympäristökeskus	86
Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus	100
Kainuun ympäristökeskus	109
Lapin ympäristökeskus	118
 Kuvailulehti.....	 128

Alueellisten ympäristökeskusten palvelutavoitteet

Ympäristöministeriö on asettanut alueellisille ympäristökeskuksille vuodelle 2009 seuraavat palvelutavoitteet. Tavoitteet sisältyvät kunkin ympäristökeskuksen tulos-sopimukseen ja niiden toteutumista arvioidaan ministeriön ja ympäristökeskusten tulosneuvotteluissa.

Palvelut	Saatavuuden kriteerit ja tavoitetasot		Alueellisuus <i>Hallinnollinen alue, jolle palvelutavoitteet on asetettu</i>	Alueelliset erot <i>Palvelun saatavuuden mahdollinen vaihtelu alueiden välillä</i>
	Kriteerit	Tavoitetaso		
1. Ympäristöluvut	Käsittely-aika	Uusi toiminta: 80 % alle 8 kk	Alueellinen ympäristökeskus	Ei, mutta käsittelyaika voi riippua myös hakijan toiminnasta esim. hakemuksen täydentämisessä.
		Kaikki: keskimäärin 12,1 kk	Valtakunnallinen keskiarvo	
2. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset poikkeamispäätökset	Käsittely-aika	80 % alle 6 kk	Alueellinen ympäristökeskus	Ei, mutta käytännössä riippuu mm. kaavoitus-tilanteesta.

Asiakkaan näkökulmasta palvelutavoite on viranomaisen lupaus käsittelyajan enimmäispituudesta. Palvelutavoite ei kuitenkaan muodosta asiakkaalle subjektiivista oikeutta vaatia palvelua tavoitteen mukaisena. Mahdollisiin puutteisiin ei myöskään ole mahdollista hakea oikeusteitse korjausta.

Hallinnon näkökulmasta ohjaavan viranomaisen asettama palvelutavoite on palvelua tarjoavaa virastoa sitova. Palvelutavoitteet ovat osa viranomaisten normaalia ohjausprosessia ja niistä sovitaan kunkin viraston kanssa tulossopimuksissa.

Uudenmaan ympäristökeskus

Ympäristöministeriö ja Uudenmaan ympäristökeskus ovat tehneet sopimuksen ympäristökeskuksen tulostavoitteista vuodelle 2009. Sopimus tarkentaa ja täydentää alustavia tulostavoitteita, jotka ympäristöministeriö on asettanut vuoden 2009 talousarvioissa.

A Keskeiset toiminnalliset tavoitteet

I Ympäristönsuojelu

Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen

Ympäristöluvissa ja valvonnassa on tavoitteena ympäristön pilaantumisen ehkäisy ja päästöjen, jätemäärien, melun ja haitallisten kemikaalien aiheuttamien ympäristöriskien vähentäminen. Edistetään BAT-periaatteet täyttävän tekniikan ja parhaiden käytäntöjen käyttöönottoa. Kiinnitetään huomiota ympäristötiedon luotettavuuteen ja käyttökelpoisuuteen. Korostetaan toiminnanharjoittajien omaa vastuuta ympäristöasioissa.

Ympäristöluvista käsitellään kiireellisimmin uutta toimintaa ja olennaisia toiminnan muutoksia koskevat hakemukset. Vuoden 2009 loppuun mennessä käsitellään kaikki yli 4 vuotta vireillä olleet hakemukset (37 kpl). Tavoitteena on 14 kk:n keskimääräinen käsittelyaika. Lupamääräysten tarkistamista koskevat hakemukset (YSL 55 §) käsitellään mahdollisimman kevyesti ja nopeasti. Käsittelyssä huolehditaan lupapäätösten korkean laadun sekä hakijoiden ja haitankärsijöiden oikeusturvan säilymisestä. Useiden toimintojen yhteisvaikutukset otetaan ilmansuojelussa ja meluntorjunnassa entistä paremmin huomioon ja yhteistarkkailut yleistyvät. Haitallisten aineiden käyttöä ja päästöjä koskevia lupamääräyksiä kehitetään ja näitä päästöjä aiheuttavien laitosten tarkkailuvaatimuksia tarkistetaan.

Valvonta. Tehdään valvontasuunnitelma, jossa määritellään valvonnan painopisteet ja käytännön toimet. Valvonnan toteutuminen ja resurssien käyttö kuvataan valvontaraportissa. Suunnitelman ja raportin sisältöä sekä valvonnan laatua kehitetään edelleen ja laitosten valvontaluokat tarkistetaan. Valvontatarkastusten sisältöä kehitetään ja tavoitteena ovat valvontaa ja toiminnanharjoittajia hyvin palvelevat tarkastukset niin, että tulevaisuudessa määräaikaistarkastukset voidaan muuttaa maksullisiksi. Kaikista tarkastuksista kirjoitetaan muistio ja myös muista valvontatapahtumista tallennetaan tietojärjestelmään dokumentti. Toiminnanharjoittajille annetaan palaute vuosiraporttien tarkastamisesta. Lupamääräykset käydään tarvittaessa toiminnanharjoittajan kanssa läpi jo valitusaikana tai lupapäätöstä seuraavana vuonna. Yleisö- ja häiriöilmoitukset käsitellään asetetuissa tavoiteajoissa. Selvitetään

kemikaalilain mukaisen valvonnan käytäntöjä ja järjestetään tarvittaessa asiasta koulutusta kunnille.

Valmistaudutaan luvitus- ja valvontatehtävien erottamiseen eri virastoihin.

Vesilain noudattamisen valvonnassa varmistetaan, että saastuneiden sedimenttien ruoppauksissa korkeita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät ainekset sijoitetaan ympäristöhaittoja aiheuttamatta ja haittojen leviäminen puhtaille ja puhdistetuille alueille estetään. Ruoppausilmoitukset käsitellään 30 vuorokaudessa. Jatketaan yhteistyötä KAS:n ja LOS:n kanssa tavoitteena valvontakäytäntöjen yhtenäistäminen. Tuodaan valvojan näkemyksiä esille toiminnanharjoittajan kanssa käytävissä neuvotteluissa jo hakemusten valmisteluvaiheessa, erityisesti Venäjä-Saksa kaasuputkihankkeessa ja Helsingin kaupungin ranta-alueiden maankäytön muutosten edellyttämässä vesistöhankeissa.

Yhdyskuntien jätevesikuormitus. Yhdyskuntien jätevesien käsittelyä keskitetään ja tehostetaan. Yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoiden fosforikuorma pienenee 42 tonnista (vuonna 2006) 35 tonniin, mikä merkitsee lähes 97 %:n reduktiota ja typpi-kuorma 1332 tonnista 1000 tonniin, mikä merkitsee reilun 86 %:n reduktiota vuoteen 2012.

Haja-asutuksen jätevesien käsittely. Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa ja -suunnitelmissa esitettyjen hankkeiden toteutumista edistetään rahoitustuella ja ohjauksella. Erityisesti yhteisen vesihuollon rakentamista haja-asutusalueen pysyvän asutuksen tarpeisiin tuetaan. Viemäriverkostojen ulkopuolisesta 120 000 asukkaasta 50 000 liittyy yhteisiin viemäriverkostoihin vuoteen 2013 mennessä. Uusien pienpuhdistamon rakentamista tuetaan. Veneiden septivesien vastaanottopisteiden rakentamista tuetaan vesiensuojeluavustuksilla kattavan tyhjennysverkoston luomiseksi.

Maatalouden kuormitus. Maataloudessa vesiensuojelun kannalta kriittisimmät alueet määritetään ja tehostettuja toimenpiteitä kohdennetaan riskialueille. Kalteville ja tulvaherkille rantapelloille perustetaan 30 uutta suojavyöhykettä (2008) ja 40 (2009). Lisäksi vanhoja sopimuksia uusitaan sama määrä. Kosteikkojen yleissuunnitelmia laaditaan vuosittain yhdelle valuma-alueelle. Peltojen talviaikaista kasvipeitteisyyttä edistetään. Alueen kotieläintilojen neuvonta ja valvonta tehdään laajassa yhteistyössä kuntien ja TE-keskusten viranomaisten kanssa. Maatalouden ympäristönsuojelun neuvottelupäivä järjestetään vuosittain yhteistyössä Uudenmaan TE-keskuksen kanssa. Kestävän maatalouden neuvottelukunta kokoontuu kahdesti vuodessa.

Ravinnehuuhtomien hallinta (RAHA) – hankkeen avulla parannetaan vesiensuojelua edistävän tiedon käyttökelpoisuutta ja saatavuutta sekä kohdennetaan tilakohtaisia kustannustehokkaita toimenpiteitä.

Jätehuolto. Etelä-Suomen alueellinen jätesuunnitelma (ELSU) valmistuu 2010 alussa. Se laaditaan yhteistyössä sidosryhmien kanssa ohjaamaan jätehuollon kehittämistä, yhteistyötä ja jätehuoltoratkaisuja. Uudenmaan jätehuollon yhteistyöryhmä edistää valtakunnallisen jätesuunnitelman ja Uudenmaan ympäristöohjelma 2020 toimeenpanoa ja osallistuu ELSU:n tavoitteiden asettamiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun.

Biohajoavasta yhdyskuntajätteestä sijoitetaan kaatopaikalle vuonna 2009 enintään 40 % ja näin vähennetään kaatopaikkojen ilmastovaikutuksia ja hajuhaittoja. Tehdään jätehuoltolain valvonnassa yhteistyötä poliisi-, vero- ja tulliviranomaisten kanssa. Laittomista kaatopaikoista tehdään säännönmukaisesti tutkintapyyntö poliisille ja ilmoitus tullipiirille. Kehitetään ja otetaan käyttöön laittomasti läjitettyjen jätteiden määrrien ja laadun arviointi- ja tutkimusmenetelmiä. Tavoitteena on ennaltaehkäistä laitonta jätteen läjittämistä ja mittavia roskaantumistapauksia. Satamien jätehuolto-suunnitelmat tarkastetaan ja varmistetaan, että jätehuolto on riittävällä tasolla.

Pohjavesien suojele. Pohjavesialueilla kuormitus ei enää lisääny. Olemassa olevan toiminnan riskit vähentyvät eikä uusia kuormitusta aiheuttavia toimintoja sijoiteta pohjavesialueille. Suojelusuunnitelmissa selvitetään mm. riskiä aiheuttavat toiminnot ja tarvittaessa valvonnalla puututaan niihin. Lisäksi selvitetään pohjavesialueiden maakerrosten rakenteet ja olosuhteet. Maankäytön suunnittelussa sekä maa-aineslain, ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa lausunnoissa painotetaan pohjavesien ja maaperän suojele. Suojelusuunnitelmat valmistuvat kaikille tärkeille pohjavesialueille (242 kpl) vuoteen 2027 mennessä. Vuonna 2009 suojeleusuunnitelmia valmistuu Karjalohjalle, Sammattiin ja Porvooseen ja päivityksiä tehdään Nurmijärvelle ja Vihtiin.

Pohjavesialueiden kartoitus- ja luokitustietoja päivitetään Karjalohjalla ja Porvoossa. Kartoitus- ja luokitustietojen paikkatietoaineisto päivitetään kahdesti vuodessa yhteistyössä SYKE:n kanssa. POVET:in sähköisiä tiedonsiirto- ja tallennusominaisuuksia kehitetään ja tulostus- ja raportointiominaisuuksia parannetaan yhteistyössä SYKE:n kanssa siten, että järjestelmä tukee ja helpottaa vesienhoitosuunnitelmiin liittyvien toimenpideohjelmien laadintaa ja että seurantatiedot voidaan koota ja raportoida mahdollisimman vähällä henkilötöyresursseilla. Kansalaisia aktivoidaan suojelemaan pohjavesiä tarjoamalla ajankohtaista tietoa pohjavesistä.

Ympäristövahinkojen torjunta

Öljy- ja kemikaalivahinkojen riskit vähenevät ja vahingot torjutaan tehokkaasti. Ympäristöonnettomuustilanteissa toimitaan erityistilanneviestinnän osalta täydennetyin Uudenmaan ympäristökeskuksen valmiussuunnitelman ja ympäristöministeriön vahvistaman Suomenlahden alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnan yhteistoimintasuunnitelman mukaisesti. Aloitetaan yhteistyö ympäristökeskuksen toimialueelle sijoittuvan uuden öljyntorjuntakeskuksen kanssa. Ympäristökeskuksen valmiudet toimia häiriötilanteissa ovat hyvät ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa on tehokasta.

Ympäristökeskuksen valmius paranee valmiussuunnitelman sekä tarkistettavan Etelä-Suomen lääninhallituksen ja ympäristökeskuksen yhteistoimintamuistion mukaisesti. Suuren öljyvahingon torjunnan koordinoitiin on vuoden 2011 aikana valmistunut toimintamalli koko Suomenlahden rannikon alueelle. Osallistumalla VALHA 2009-valmiusharjoitukseen parannetaan edellytyksiä toimia erityistilanteissa tehokkaasti uuden aluehallintomallin puitteissa.

Ympäristön kunnostaminen

Järvien kunnostukseen on vakiintunut kunnostettavien kohteiden ja toimijoiden yhteistoimintamalli. Tuetaan paikallista omatoimisuutta ja yhteistyötä erityisesti kunnostushankkeiden käynnistysvaiheessa. Osallistutaan vuosittain noin 20 kunnostushankkeeseen. Tuusulanjärven kosteikat valmistuvat vuonna 2009. Hiidenveden kunnostuksen toinen vaihe aloitetaan mm. Vanjärven kosteikkohankkeella. Lapinjärven kunnostussuunnitelma on valmistunut. Kuntakohtaista järvikunnostussuunnittelua jatketaan seitsemässä kunnassa ja kunnostussuunnitelmia valmistuu seitsemän. Lisäksi Espooseen valmistuu 21 järven kunnostustarpeen arviointi ja kohteiden priorisointi vuonna 2009. Sinileväkukintojen torjuntaa jatketaan mm. tehokalastuksilla.

Kehitetään uusia multimediapohjaisia viestintämenetelmiä mm. vesistökuunnostusten videopohjainen esittely- ja opetussarja internetissä. Sarjaan tallennetaan kunnostuskohde-esittelyjä ja seminaariesityksiä.

Pilaantuneiden alueiden kunnostushankkeita toteutetaan ympäristövaikutusten perusteella arvioidussa kiireellisyysjärjestyksessä. Edellytetään pilaantuneiden maiden kunnostussuunnitelmissa asiantuntevaa riskinarviointia. Ilmoitukset käsitellään

30 päivän kuluessa ja loppuraportit joutuisasti. Tarkastetaan vuosittain 140 loppuraporttia ja näin pyritään vähitellen käsittelemään vielä hyväksymättä olevat vanhat loppuraportit (n. 300). Selvitetään pilaantuneiden maa-alueiden kunnostusvastuita epäselvissä ja riitaisissa tapauksissa niin, että saadaan vireillä olevien tapausten määrä vähenemään ja osaaminen hallintopakkopäätösten tekemisessä lisääntyä. Varmistetaan, että maaperän tilan tietojärjestelmässä olevat tiedot ovat luotettavia.

	Tavoite 2009
Ympäristöluvut, ratkaistut, kpl	94
vireillä 31.12., kpl	97
käsittelyaika keskimäärin kk	14,0
uuden toiminnan ja toiminnan muutosten lupia käsitelty 8 kk:ssa, osuus	80 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	10,5
taloudellisuus, kustannukset €/ratkaisu	8500
Ympäristönsuojeluilmoitukset, ratkaistut kpl	150
Ruoppausilmoitukset kpl	70
YSL:n ja vesilain mukaisista lupa-asioista annetut lausunnot	130
Ympäristöluvanvaraisten laitosten tarkastuskäynnit yhteensä	310
Vesien suojelemaan koskevat maatalouden erityistukilausekset, kpl	100
Vesirakentamisen valvontaan liittyvät maastotarkastukset kpl	30

2 Alueidenkäyttö ja rakentamisen ohjaus

Kaavoituksen ohjauksessa korostetaan erityisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja muutokseen sopeutumiseen vaikuttavia toimia sekä tiivistyvällä metropolin ydinalueella että rakennuspaineisella haja-asutusalueella. Maankäytön ja liikenteen yhteensovittamisessa painotetaan liikennetarpeen vähentämistä. METKA -projektin johtopäätöksiä sovelletaan kaavaohjauksessa.

Kaavaohjauksessa korostetaan kaavoituksen avoimuutta, vuorovaikutusta ja selvitysten riittävyttä valituskaavojen osuuden vähentämiseksi ja tonttituotannon nopeuttamiseksi. Kuntien ja valtion viranomaisten välisen yhteistyön avulla tehostetaan viranomaisneuvotteluita.

Helsingin seudun 14 kunnan maankäytön ja liikenteen ohjaamisessa painotetaan MRL:n keinojen soveltamista MAL -kaupunkiseutusuunnitelmien toteuttamisessa ja edistetään pääkaupunkiseudun yhteisen yleiskaavan laatimista. Osallistutaan metropolipolitiikkahankkeen neuvottelukunnan toimintaan. Tiivistyvässä rakennetussa ympäristössä painotetaan turvallisuutta, terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä paikallista omaleimaisuutta. Maaseudulla edistetään kyläkeskusten kehittämistä sekä yhtenäisten luonnon- ja virkistysalueiden säilymistä.

Kehittämiskeskusteluiden 2009 aiheena on Uudenmaan ympäristöohjelman toteuttaminen, ilmastonmuutoksen torjunta ja siihen sopeutuminen käytännön esimerkkien ja toimenpiteiden kautta (vesitalous, yhdyskuntien energiahuolto, yhdyskuntarakenteen, rakentamisen ohjaus). Kuntien uudet luottamusmiehet kutsutaan kehittämiskeskusteluihin.

Tehostetaan haja-asutuksen ohjausta painottamalla poikkeamispäätösten ratkaisussa yhdyskuntarakenteen ja liikenteen kannalta edullista sijaintia sekä valitaan yhdyskuntarakenteen kannalta epäedullisista suunnittelutarvratkaisuista. Parannetaan poikkeamispäätösten pysyvyyttä kiinnittämällä erityistä huomiota päätösten lähtökohtatietoihin ja perusteluihin. Järjestetään teemasta neuvottelupäivät.

Rakentamisen ohjauksessa painotetaan rakentamisen energia- ja materiaalitehokkuutta sekä kiinnitetään erityistä huomiota täydennys- ja korjausrakentamisen arkkitehtonisen ja rakenteellisen laadun yhteen sovittamiseen energiatehokkuuden kanssa. Rakentamisen ohjaus vakiintuu osaksi ympäristökeskuksen toimintaa. Rakennusvalvonnoille ja luottamushenkilöille järjestetään seudullisia keskustelutilaisuuksia kuntien keskeisistä aiheista (2009: 4 kpl, 2010: 4 kpl), yhteiset neuvottelupäivät kerran vuodessa ja rakennusvalvonnan asioita käsitellään kehittämisskusteluissa. Neuvottelupäivien aiheena on rakennetun ympäristön sopeuttaminen ilmastonmuutokseen. Vahvistetaan kuntien välistä yhteistyötä ja seurataan rakennustarkastusten voimavarojen suuntaamista ja edistetään pienten rakennustarkastusyksiköiden yhteen liittämistä.

Kehittämisskusteluiden ja kaavaneuvotteluiden tehostamiseksi sekä YKR- ja rekisteriaineiston käytön lisäämiseksi toteutetaan yhdessä SYKEn kanssa Alueidenkäytön tiedoilla vaikuttavuutta kuntaohjaukseen -hanketta. Varmistetaan yhdyskuntarakenteen seurantatietojen ja meluntorjunnan tietojen yhteiskäyttöisyys.

Edistetään laajojen kulttuuriympäristöjen säilymistä kaikessa kaavoituksessa ja rakennusperinnön arvoja turvaavaa korjausrakentamista. Helsingin seudun kulttuuriympäristöopas valmistuu vuonna 2009. Uudenmaan arkkitehtuuripoliittinen ohjelma, joka on tehty yhdessä liittojen ja kuntien kanssa valmistuu vuonna 2009.

Kaksivuotinen meluntorjunnan osaamisen kehittämiseen tähtäävä hanke päättyi vuonna 2009. Valtakunnalliset meluntorjunnan asiantuntija- ja kehittämistehtävät ovat osa ympäristökeskuksen toimintaa, ja aluehallinnon yhteistyöverkostot vakiintuvat. Meluntorjunnan tietojärjestelmä valmistuu vuonna 2009 ja sen käyttö alkaa.

	Tavoite 2009
Yleis- ja asemakaavoitusta koskevat viranomaisneuvottelut, kpl	50
Alueidenkäytön koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä	1
Poikkeamispäätökset, ratkaistut, kpl	300
käsittelyaika keskimäärin, kk	5kk
käsitelty alle 6 kk:ssa, osuus	80 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	130
päätösten pysyvyys, %	90 %
Rakentamisen ohjauksen koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä, kpl	1
kuntien osallistuminen tilaisuuksiin %	100 %
Rakennusvalvonnan nykytila ja kehitysnäkymät esillä kehittämisskusteluissa %	100 %
Rakennussuojelulain mukaiset päätökset, ratkaistut yhteensä, kpl	10

3 Luonnonsuojelu

Luonnonsuojeluohjelmia ja Natura 2000 -verkostoa toteutetaan tarkistetun rahoitusohjelman mukaisesti. Vanhat luonnonsuojeluohjelmat on toteutettu pääosin vuoden 2009 loppuun mennessä. Hoidetaan Natura 2000 -verkoston mahdolliseen täydentämiseen liittyvät tehtävät.

Natura 2000 -verkoston hoidon ja käytön suunnittelua edistetään alueellisen yleissuunnitelman linjausten pohjalta yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Yhteistyössä sidosryhmien kanssa käynnistetään aluekohtaista suunnittelua siten että kaikkien kiireellisiksi luokiteltujen alueiden hoidon ja käytön suunnittelu on käynnissä tai suunnitelmat valmistuneet vuoden 2012 loppuun mennessä.

Ylläpidetään kunnostettujen lintuvesikohteiden tilaa niitoin, laidunnuksin ja pienpetopyynnin. Suojeluarvojen säilymistä seurataan. Luonnonsuojelualueita merkitään suojeluarvojen ollessa uhattuina.

Toteutetaan valtioneuvoston periaatepäätöstä (2008) Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelmasta. Yksityisten suojelualueiden keruuta saaristoalueella jatketaan yhteistyössä Metsähallituksen kanssa.

Luonnonsuojelulain mukaisten luontotyyppien ja erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikkojen säilyttäminen turvataan pääasiassa maankäytön ohjauksen ja muun sidosryhmäyhteistyön avulla, mutta luontoarvojen ollessa uhattuna myös rajauspäätöksin.

Turvataan luonnon monimuotoisuuden säilymistä lausunnoilla maatalouden erityistukihankkeista ja edistämällä tuen ulkopuolelle jäävien perinnebiotooppien hoitoa. Alueellista hoito-ohjelmaa täydennetään.

Osallistutaan VELMU-hankkeeseen vastaamalla alueellisen yhteistyöryhmän toiminnasta.

	Tavoite 2009
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus yhteensä, ha	2100
Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat, valmistuneet, kpl	3
Ls-alueiden hks:t, valmistuneet, kpl	10
Luontotyyppien rajauspäätökset, kpl	10
Erityisesti suojeltavien lajien rajauspäätökset, kpl	5

Luonnonvarojen kestävä käyttö. Kiviaineshuollon ympäristöhaitat vähenevät. Maakunta- ja yleiskaavoissa varataan riittävästi laajoja kalliokiviainesten ottoalueita, jonne ottotoiminta voidaan keskittää vuosikymmeniksi. Tärkeimpien pohjavesiesiintymien rakenne sekä pohjavesivarat ja niiden käyttökelpoisuus tunnetaan nykyistä tarkemmin. Pohjavesialueselvityksiä valmistuu kolmelta alueelta. Reservissä olevat pohjavesivarat ja niiden käyttökelpoisuus tunnetaan. Tekopohjaveden muodostamismahdollisuuksien selvittäminen jatkuu vuonna 2009.

4 Selvitykset ja seuranta

Alueen ympäristön tilaa ja sen muutosta seurataan uudistetun ympäristöhallinnon seurantaohjelman 2009–2012 mukaisesti. Vesien seurantaohjelmassa on otettu huomioon myös alueelliset ja vesienhoitoalueen tarpeet. Uudenmaan seuranta-alueen ilmanlaadun seuranta jatketaan vuosina 2009–2012 kauden 2004–2008 kokemusten ja uusien säädösten perusteella tarkistetun ohjelman mukaisesti.

Www-sivuilla julkaistaan seurantoihin pohjautuvaa tietoa ympäristön tilasta osana alueellista ympäristön tila kertomusta. Laaditaan vuosiraportit alueen vesien tilasta ja ilman laadusta.

Hydrologista seurantaverkkoa kehitetään automatisoimalla 1 vedenkorkeusasema ja ajanmukaistamalla vanhoja automaattiasemia vastaamaan vesistömallien tarpeita. Pintavesiverkon tärkeimpien hydrologisten asemien automatisointi saadaan pääosin päätökseen vuonna 2009. Varaudutaan verkoston varustamiseen jatkossa myös laatua mittaavilla antureilla. Maasojan tutkimusalueen havainnointia ja ylläpitoa jatketaan SYKEN esittämien kehittämissuunnitelmien mukaisesti. Järviä syvyyskartoitetaan vuosittain 800–900 ha.

Osallistutaan vesiensuojelun toimenpideohjelmien valmisteluun arvioimalla vaikutuksia, kuormitusta ja hydromorfologisia muutoksia. Velvoitetarkkailuja tarkistetaan ohjelmia uusittaessa vastaamaan vesienhoitolain vaatimuksia.

Kootaan tietoja vesienhoitolain mukaisesti seurantoihin pohjavesialueiden määrällisen ja kemiallisen tilan osalta. Osallistutaan maa- ja metsätalouden pohjavesille

aiheuttaman hajakuormituksen seurantaan. Automatisoidaan tärkeimpien pohjavesialueiden seuranta-asemat.

Näytteenoton laatujärjestelmä ja pohjavesi- ja routaseurannan laatujärjestelmä otetaan käyttöön.

	Tavoite 2009
Ympäristökeskuksen alueelta otetut valtakunnalliset seurantanäytteet, kpl	3500

5 Yleiset ympäristötehtävät

Ympäristövaikutusten arviointi. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyjä ohjataan tavoitteena arvioinnin laadun ja vaikuttavuuden parantaminen. Erityisesti painotetaan ilmaston muutokseen, yhdyskuntarakenteeseen, Itämeren tilaan, ympäristöriskeihin sekä luonnon monimuotoisuuteen liittyvien vaikutusten riittävää ja laadukasta arviointia. Yhteysviranomaistehtävien hoito on tehokasta. YVA:n tapauskohtaisten soveltamispäätösten perusteiden yhtenäisyys varmistetaan.

Vesienhoitosuunnitelma ja toimenpideohjelma. Vesienhoitosuunnitelma Kymijoen- Suomenlahden vesienhoitoalueelle valmistuu. Vesienhoidon suunnittelu on yhtenäistä Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueella. Yhteistyössä alueen toimijoiden, Hämeen ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskusten kanssa laadittu Uudenmaan alueen toimenpideohjelma valmistuu. Tiedotus vesienhoidosta on tehokasta. Asiaa koskevien internetsivustojen sisältöä ja laatua sekä vuorovaikutusta sidosryhmien kanssa parannetaan. Valtakunnalliseen vesienhoidon koordinointiin sekä vesienhoitoa koskeviin kehittämissuunnitelmiin osallistutaan aktiivisesti. Tarkistettu suunnitelmaehdotus toimitetaan ympäristöministeriölle 15.6.2009 mennessä. Valmistellaan ensimmäisen kierroksen toimeenpanoa ja toisen vesienhoitosuunnitelman käynnistämistä.

Aluekehitystyö. Uudenmaan ympäristöohjelman 2020 tavoitteita toteutetaan yhteistyössä maakunnan liittojen kanssa maakuntaohjelmissa ja niiden toteuttamissuunnitelmissa (TOTSU). Tuetaan pitkäjänteistä ja ympäristöarvot huomioon ottavaa kehitystä maakunnissa ja metropolialueella. Kehitetään yhteistyömenettelyjä maakuntien liittojen kanssa osana valtion aluehallinnon uudistushanketta.

Rahoitetaan ympäristöhankkeita pääkaupunkiseudun ja saaristoalueen kehittämiseksi. Etelä-Suomen alueella edistetään ylimaakunnallisia ympäristöhankkeita maakuntayhteistyössä. Edistetään Central Baltic 2007–2013 ohjelmassa alueen ympäristöhankkeiden toteuttamista sekä ympäristöhankkeiden korkeaa laatua. EU:n rakennerahasto-ohjelmiin 2007–2013 otettavien hankkeiden ympäristömyönteisyys ja ympäristövaikutukset arvioidaan. Edistetään EU-ohjelmien SOVA-lain mukaista ympäristövaikutusten seuranta.

Uudenmaan ympäristöohjelman vuoteen 2020 toteuttamista tehostetaan perustamalla työlle johtoryhmä ja sen tueksi 1–3 ympäristökeskusten asiantuntijoista muodostettavaa asiantuntijaryhmää sekä koko toimialueen kattava kuntien yhteyshenkilöverkosto. Tavoitteena on ympäristöohjelman sisällöllisten tavoitteiden toteuttaminen vuorovaikutuksessa muiden toimijoiden ja hankkeiden kanssa. Prosessin aikana valittaville 1–3 painopisteille laaditaan toteuttamissuunnitelmat.

Ympäristötietoisuus. Ympäristökeskus jakaa tietoa ympäristön tilasta ja ympäristöasioista. Ympäristötietodirektiivin mukainen raportointi toimii.

Viestinnän vuosisuunnitelmassa on huomioitu Uudenmaan ympäristöohjelman teemat ja ympäristökeskuksen toiminnan strategiat. Vuoden 2009 viestinnän painopiste on ALKU-hankkeen viestinnässä. Tärkeimmille hankkeille tehdään erilliset viestintäsuunnitelmat, joiden toteutumiseen kiinnitetään erityisesti huomiota. Verk-

kopalvelun sisällöt ovat ajan tasalla ja asiakasystävällisiä. Kävijä- ja palauteseurantaa on hyödynnetty. Julkaisut ovat laadukkaita ja julkaisuprosessi sujuva. Esitteiden ja muiden painotuotteiden ulkoasu on yhtenäinen.

Yhteistyö tiedotusvälineitten edustajien kanssa sujuu juohevasti. Mediaseuranta on ajantasaista ja nopeaa. Asiantuntijoiden osaaminen sähköisen median kohtaamiseen paranee ja henkilöstön tietous tiedotusvälineistä ja niiden toiminnasta kasvaa. Ympäristöhallinnon viestintäyhteistyö lisää toiminnan vaikuttavuutta.

Toteutetaan kestävä kehitystä edistävän kasvatuksen ja koulutuksen strategian toimeenpanosuunnitelman 2006–2014 tavoitteita.

Ympäristötyöt. Selvitetään mahdollisuudet siirtyä tilaavaksi keskuksiksi.

	Tavoite 2009
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista	7
Lausunnot YVA-arviointiselostuksista	6
Tiedotteet kpl	60
YVA-tarpeellisuuspäätökset*	5

*HUOM: lisäys taulukon ulkopuolella!

B Voimavarat ja yleinen kehittäminen

Henkisten voimavarojen hallinta

Henkilöstösuunnittelu. Henkilöstösuunnittelulla luodaan pohja ympäristökeskuksen hyvälle henkilöstöpolitiikalle. Henkilöstösuunnittelu pohjautuu ympäristökeskuksen strategiaan sekä ympäristöhallinnon ja ympäristökeskuksen henkilöstöstrategioihin. Henkilöstösuunnittelu tukee ympäristökeskuksen tavoitteiden toteutumista. Henkilöstösuunnittelussa otetaan huomioon ALKU-hankkeen ja muiden tulossa olevien muutosten asettamat vaatimukset.

Tasa-arvosuunnitelma pidetään ajan tasalla ja sen toteutumista seurataan aktiivisesti.

Työhyvinvointi. Henkilöstön työhyvinvoinnista, jaksamisesta ja työkunnosta pidetään huolta ympäristöhallinnon ja ympäristökeskuksen henkilöstöstrategioiden mukaisesti. Työhyvinvointi sisällytetään osaksi kaikkea päivittäistä toimintaa. ALKU-hankkeen valmistelulla on suuri vaikutus työhyvinvointiin ja työtyytyväisyyteen. Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen hankkeen valmistelun aikana kiinnitetään huomiota. Työtyytyväisyysindeksi säilytetään samalla tasolla kuin vuonna 2007.

Pitkien sairauspoissaolojen ennaltaehkäisyyn kiinnitetään huomiota ja helpotetaan työhönpaluuta pitkiltä sairauslomilta esimerkiksi työkokeiluja hyväksikäyttämällä.

	Tavoite 2009
Työhyvinvointi, työtyytyväisyysindeksi	3,5

Osaamisen kehittäminen. Osaamisen kehittämisestä huolehditaan aktiivisesti. Osaamisen kehittäminen perustuu pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen toimintaan. Henkilöstön ja osaamisen kehittämisen painopisteet tukevat ympäristökeskuksen tavoitteiden toteutumista. Henkilöstön osaamisesta ALKU-hankkeen yhteydessä huolehditaan järjestämällä tarvittaessa mahdollisuus täydennyskoulutukseen tai mahdollisuus kouluttautua uusiin tehtäviin.

	Tavoite 2009
Ammattitaidon kehittämisen osuus työajasta pv/hvt	7,0
Ympäristöhallinnon atk-ajokorttitutkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä %	90 %

Rekrytointi. Rekrytointiprosessin laatua kehitetään ympäristöhallinnon yhteisten linjausten mukaisesti. Ympäristökeskuksen rekrytointiprosessista laaditaan prosessikuvaus. Tehokas ja selkeä rekrytointiprosessi turvaa uuden asiantuntemuksen saamisen ympäristökeskukseen.

Johtaminen on vuorovaikutteista, kannustavaa ja tehokasta. Johdon ja esimiesten johtamistaitoja, osaamista, henkilöstöjohtamista sekä erityisesti valmiuksia muutosjohtamiseen kehitetään. Johdolle ja esimiehille järjestetään muutosvalmennusta, jolla parannetaan valmiuksia ALKU-hankkeen valmistelun toteuttamiseen ympäristökeskuksessa.

Oikeudenmukaisella, kilpailukykyisellä ja kannustavalla palkkauspolitiikalla vaikutetaan henkilöstön sitoutumiseen.

Muut tavoitteet

Talous. Ympäristökeskuksen talous on tasapainoinen ja toiminta sopeutuu käytävissä oleviin määrärahoihin. Toiminnan vaikuttavuus, tuottavuus ja kustannustehokkuus parantuvat. Toiminnan ja talouden suunnittelua ja raportointia tehostetaan. Otetaan käyttöön TAIKA-järjestelmä vuonna 2009.

Prosesseja kehitetään ympäristöhallinnon yhteisten linjausten mukaisesti. Sisäinen valvonta sisällytetään osaksi päivittäistä toimintaa.

Käsikirjasto. Henkilökunnan kirjasto on toimiva ja kokoelma sisältää henkilökunnan työn kannalta keskeiset julkaisut.

Tiedon hallinta. Tehostetaan ja parannetaan henkilöstön valmiuksia tiedon hallinnan välineiden käytössä. Otetaan käyttöön Office 2007-ohjelmisto ja Vista-käyttöjärjestelmä sekä järjestetään niitä koskevaa koulutusta. Siirrytään vuonna 2009 leasing-sopimuksella hankittujen työasemien käyttöön. Valmistaudutaan Alku-hanketta koskeviin tiedon hallinnan muutoksiin ja osallistutaan tarvittaessa valmistelevien ryhmien toimintaan.

Sisäinen viestintä on avointa, vuorovaikutteista ja keskustelevaa. Henkilöstöllä on tiedot ympäristöhallinnon tuottavuushankkeesta sekä ALKU-hankkeesta ja niiden vaikutuksista. Sisäinen viestintä on osa jokapäiväistä johtamista.

ALKU-hankkeen tuomista muutoksista viestitään henkilöstölle suunnitellusti aikataulun mukaan. Hankkeesta järjestetään muun muassa informaatio- ja keskustelutilaisuuksia. Huhuja ja epävarmuutta pyritään hillitsemään avoimella ja aktiivisella viestinnällä.

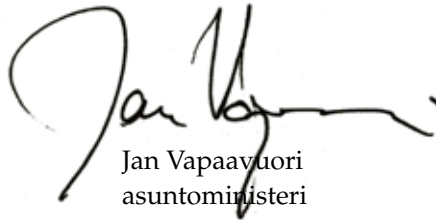
ALKU-hankkeen valmistelu. Ympäristökeskus toimii aktiivisesti ALKU-hankkeen valmistelussa osallistumalla alueellisen muutosryhmän työhön sekä muuhun hankkeen valmistelutyöhön. Valmistelutyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden aluehallintoviranomaisten ja maakunnanliittojen kanssa. Valmistelutyön tavoitteena on mahdollistaa uuden aluehallintoviranomaisen toiminnan aloittaminen 1.1.2010

niin, ettei toimintaan synny ylimääräisiä katkoksia. Henkilöstön asemasta ja työhyvinvoinnista huolehditaan turvaamalla riittävä tiedonsaanti hankkeen etenemisestä sekä järjestämällä tarvittavaa koulutusta henkilöstön osaamisen turvaamiseksi uudessa tilanteessa. Henkilöstön edustajat osallistuvat hankkeen valmisteluun. Töiden organisoinnissa otetaan huomioon valmisteluun tarvittava työaika.

Helsingissä 28. päivänä tammikuuta 2009

ympäristöministeri

Jan Vapaavuori
asuntoministeri

Hannele Pokka
kansliapäällikkö

Helsingissä 17. päivänä helmikuuta 2009

Marketta Virta
johtaja

Lounais-Suomen ympäristökeskus

Ympäristöministeriö ja Lounais-Suomen ympäristökeskus ovat tehneet sopimuksen ympäristökeskuksen tulostavoitteista vuodelle 2009. Sopimus tarkentaa ja täydentää alustavia tulostavoitteita, jotka ympäristöministeriö on asettanut vuoden 2009 talousarvioissa.

A Keskeiset toiminnalliset tavoitteet

I Ympäristönsuojelu

Annettu 100 ympäristölupapäätöstä. Uusia hankkeita koskevat ympäristöluvut on käsitelty pääsääntöisesti 8 kuukaudessa, hankkeelle asetettu aikataulu huomioon ottaen. Käsitelyaikatauluissa on priorisoitu lisäksi jätteenpolttoa koskevat luvat. Vireillä olevien hakemusten määrää on vähennetty resurssien puitteissa. Lupien käsitelyä pyritään edelleen tehostamaan laatutyön avulla.

Lupapäätöksissä ja valvonnassa on rajoitettu erityisesti pistemäisistä lähteistä aiheutuvaa Itämereen kohdistuvaa ravinnekuormitusta, hiukkas- ja metallipäästöjä ilmaan, ohjeavot ylittäviä melupäästöjä sekä häiriötilanteista aiheutuvia päästöjä sekä varauduttu ilmastonmuutoksen seurauksiin.

Valvontaa on kehitetty ja tehostettu siten, että häiriö- ja vahinkotilanteet sekä muut valvonnassa havaitut merkittävät epäkohdat on selvitetty valvontasuunnitelman mukaisissa määräajoissa sekä ryhdytty toimiin niistä aiheutuvien haittojen minimoimiseksi ja vastaavien tilanteiden ennalta ehkäisemiseksi. Määräaikaistarkastuksia on tehty merkittävimpiin kohteisiin käytettävissä olevien voimavarojen puitteissa.

Ympäristöluvanvaraisen toiminnan vuosiraportit on tarkastettu 15.5.2009 mennessä ja käsitelty valvontatarkastuksissa EPRTR-raportoinnin edellyttämä tiedonkeräys ja seurantatietojen luotettavuus.

Osallistuttu aktiivisesti maatalouden ympäristötukijärjestelmän 2007–2013 kehittämiseen ja toimeenpanoon muun muassa ohjauksen, neuvonnan ja lausuntojen kautta. Laadittu useita kosteikkojen yleissuunnitelmia. Erilaisten erityistukitoimenpiteiden toteuttaminen on edennyt tavoitteiden mukaisesti.

Vuosina 2008–2010 toteutetaan laaja kokeilu- ja kehittämishanke Tehoa maatalouden vesiensuojeluun (TEHO) yhdessä Varsinais-Suomen ja Satakunnan MTK-liittojen kanssa. Tilakohtaista monivaiheista selvitys- ja kokeilutyötä on tehty noin 150 tilalla ja yleisemmän neuvonnan tasolla yhteistyötä on noin 300 tilan kanssa. Valtakunnallisen sovellettavuuden varmistamiseksi hanke on toiminut kiinteässä yhteistyössä alan tutkimuslaitosten ja yhteisöjen kanssa.

Toteutettu haja-asutuksen vesihuollon kehittämisprojektia, jossa mm. varmistetaan että, potentiaaliset viemäröintialueet on otettu huomioon kuntien vesihuollon

kehittämissuunnitelmissa, avustettu hankkeiden eteenpäin vientiä ja seurattu viemärintilanteen kehittymistä. Lisäksi projektin avulla edistetään haja-asutuksen jätevesien käsittelyn parantamista verkoston ulkopuolella ja neuvontahankkeiden syntymistä.

Valmisteltu rahoitusta alueellisten vesihuollon yleissuunnitelmien tuottamille siirtoviemärihankkeille ja toteutettu rahoitusta saaneita hankkeita.

Tuettu pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien toteutusta asiantuntija-apuna ja rahallisesti vuosittain 20 eri pohjavesialueella yhteistyössä kuntien, maakuntaliittojen ja vesilaitosten kanssa.

Toteutettu Virttaanharjun tekopohjavesihankkeessa valvontaviranomaisen roolissa tarvittavat toimet.

Edistetty soranoton jälkihoitohankkeita saattamalla valmiiksi Lounais-Suomen soranottoalueiden tila- ja kunnostustarvehanke SOKKA.

Etelä- ja Länsi-Suomen jätesuunnitelma (ELSU) on saatu valmiiksi ja sen toteutus on aloitettu.

Kunnostuspiestemenetelmää (KUPPI) on sovellettu maaperän tilan tietojärjestelmän kohteisiin priorisointilistan luomiseksi, ja menetelmä on otettu käyttöön pilaantuneiden maiden kunnostuksen edistämiseksi.

Toteutettu selvitys organisoilla tinayhdisteillä pilaantuneiden sedimenttien määrästä ja käsittelymahdollisuuksista Naantalın edustan merialueella.

Alueellisena yhteistyönä on jatkettu Pro Saaristomeri- ja SATAVESI-ohjelmien koordinoitua ja edistetty vesistöalueittain laadittujen kehittämissuunnitelmien toteutusta. Jatkettu yhteistyötahojen kanssa Selkämeri-teemavuoden toteutusta. Edistetty Karvianjoen vesistöalueen kehittämistoimia yhteistyössä SYKEN ja muiden tahojen kanssa.

	Tavoite 2009
Ympäristöluvat, ratkaistut, kpl	100
vireillä 31.12., kpl	129
käsittelyaika keskimäärin kk	18,0
uuden toiminnan ja toiminnan muutosten lupia käsitelty 8 kk:ssa, osuus	80 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	9,2
taloudellisuus, kustannukset €/ratkaisu	8 000
Ympäristönsuojeluilmoitukset, ratkaistut kpl	75
YSL:n ja vesilain mukaisista lupa-asioista annetut lausunnot	187
Ympäristöluvanvaraisten laitosten tarkastuskäynnit yhteensä	250
Vesien suojelema koskevat maatalouden erityistilausunnot, kpl	300

2 Alueidenkäyttö ja rakentamisen ohjaus

Edistetty tarkistettujen valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista erityisesti Satakunnan ja Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksessa, kuntien kehittämiskeskusteluissa ja eri koulutustilaisuuksissa. Korostettu erityisesti ilmastonmuutoksen hillintään ja äärisää- ilmiöihin varautumiseen liittyviä asioita. Kehittämiskeskusteluissa niiden kuntien kanssa, joissa on tapahtunut kuntaliitoksia keskustellaan myös ympäristöasioiden järjestämisestä

Turun ja Porin kaupunkiseuduilla yleiskaavojen ohjauksessa on painotettu kuntien yhteistyötä, riittävää tonttutuotantoa ja maapolitiikan välineiden tehokasta käyttöä, erityisesti julkiseen liikenteen, yhdyskunta- ja palvelurakenteen kehittämiseen yli

kuntarajojen. Yhteistyön merkitystä on tuotu esille Turun kaupunkiseudun yleiskaava-yhteistyöryhmässä ja Porin seudulla kuntien kehittämiskeskusteluissa.

Edistetty rantayleiskaavan laatimista kunnissa, joissa nykyaikainen rantayleiskaava puuttuu.

Käsitelty 80 % poikkeamishakemuksista alle 6 kk:ssa (hakemuksia noin 200 kpl).

Osallistuttu Satakunnan ja Varsinais-Suomen kulttuuriympäristöohjelman päivittämiseen.

	Tavoite 2009
Yleis- ja asemakaavoitusta koskevat viranomaisneuvottelut, kpl	120
Alueidenkäytön koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuk-sien määrä	1
Poikkeamis päätökset, ratkaistut, kpl	200
käsittelyaika keskimäärin, kk	4,5
käsitelty alle 6 kk:ssa, osuus	80 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	200
päätösten pysyvyys, %	95 %
Rakentamisen ohjauksen koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä, kpl	1
kuntien osallistuminen tilaisuuksiin %	80 %
Rakennusvalvonnan nykytila ja kehitysnäkymät esillä kehittämiskeskusteluissa %	80 %
Rakennussuojelulain mukaiset päätökset, ratkaistut yhteensä, kpl	5

3 Luonnonsuojelu

Luonnonsuojeluohjelmien toteutus 2009:

31.12.2007 oli toteuttamatta ilman metsäyhtiöiden maita 10 700 ha.

Tavoite vuoden 2009 loppuun: Vanhoihin suojeluohjelmiin kuuluvien yksityismaiden suojelu on saatettu loppuun.

Perinnebiotooppien hoito-ohjelmat ja toteutus 2009–2012:

Tavoite vuodelle 2009: Jatkettu Satakunnan ja Varsinais-Suomen hoito-ohjelmien toteuttamista ja saatu hoidon piiriin 20 uutta merkittävää kohdetta.

Tavoite vuoteen 2012: 100 tärkeintä hoitamaton kohdetta on hoidon piirissä ja kaikkiaan hoidettuja hehtaareja Varsinais-Suomessa 8000 ja Satakunnassa 3000 ha.

Kokemäenjoki Life -projekti ja Puurijärven kunnostus 2006–2011:

Tavoite vuodelle 2009: Pirilänkosken ja Vanhakosken suunnitelmat valmistuvat. Jatkettu Preiviikinlahden ja Kokemäenjoen suiston suunnittelua.

Puurijärven kunnostus: Jatkettu hankkeen toteutusta

Käynnistetty uusi laajapohjainen luonnonhoitohanke Central Baltic -ohjelman puitteissa ja VELMU-hanke Interreg-projektina.

Toteutettu METSO -ohjelmaa vuonna 2009 yhteistyössä metsäkeskusten ja metsänhoitoyhdistysten kanssa. Priorisoitu toteutuksessa kohteita valtakunnallisten tavoitteiden antamien suuntaviivojen mukaisesti.

	Tavoite 2009
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus yhteensä, ha	8 000
Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat, valmistuneet, kpl	2
Ls-alueiden hks:t, valmistuneet, kpl	5
Luontotyyppien rajauspäätökset, kpl	20
Erityisesti suojeltavien lajien rajauspäätökset, kpl	5

4 Selvitykset ja seuranta

Valtakunnalliset seurannat on toteutettu, vesienhoidon edellyttämiä ohjelmia toteutetaan. Toiminta tukee valtakunnallista ja alueellista suunnittelua ja päätöksentekoa. Alueellisia seurantoja on kehitetty lisäämällä biologista seuranta ja automaattista mittaustekniikkaa ja otettu huomioon seurantojen keventämistarve. Laboratoriopalvelujen ostotoiminta uudistetaan.

	Tavoite 2009
Ympäristökeskuksen alueelta otetut valtakunnalliset seuranta-äytteet, kpl	3 100

Käynnistetty haitta-aineet ja ilmastomuutos-hanke pilottialueilla (Kokemäenjoki, Eurajoki). Analysoitu systemaattisesti vedenlaadun ja sedimenttien seuranta-aineistot ja muut olemassa olevat tutkimukset ja selvitykset sekä arvioitu täydentävien selvitysten tarve. Tehty alustava riskiarviointi haitta-aineiden ja ravinteiden mobiilisaatiouhasta ja arvion sovellettavuudesta muissa kohteissa.

5 Yleiset ympäristötehtävät

Vesienhoidon suunnittelu

Toteutettu vesienhoidon järjestämistä yhdessä sidosryhmien kanssa yhteistyöryhmissä ja osallistuttu vesienhoitoalueen yhteistyöhön. Täydennetty Varsinais-Suomen ja Satakunnan pintavesien toimenpideohjelmaa ja Lounais-Suomen pohjavesien toimenpideohjelmaa sekä valmisteltu ohjelmien toteutusta. Osallistuttu läntisen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman viimeistelyyn ottaen huomioon kuulemisesta saatu palaute. Täydennykset toimitetaan Länsi-Suomen ympäristökeskukselle touko-kuussa siten, että LSU voi toimittaa vesienhoitosuunnitelmat ministeriölle 15.6.2009 mennessä.

Tarkistettu pohjavesien ja pintavesien seurantaohjelmat.

Saaristomeren biosfäärialue

Käynnistetty Saaristomeren biosfäärialueen toimikausi 2009–2011 uuden toimintamallin mukaisesti.

Viestintä ja ympäristötietoisuus

Keskitytty ALKU –hankkeen muutosviestintään.

Toteutettu ympäristöministeriön hallinnonalan viestinnän toimintasuunnitelmaa 2007–2009. Erityisesti vahvistettu viestinnän osuutta toiminnan suunnittelussa. Strategisesti tärkeistä prosesseista ja merkittävistä hankkeista on laadittu viestintäsuunnitelmat. Sisäistä viestintää on vahvistettu sekä kehitetty kontaktitietojen hallintaa ja kohdennettua informaation jakamista.

Osallistuttu Lounaispaikka -paikkatietopalvelun kehittämiseen ottaen huomioon ympäristöhallinnon paikkatietopalvelujen kehittämisen ja aluehallinnonuudistamiseen liittyvän tietojärjestelmien kehittämisen.

Aluekehitys

Osallistuttu aktiivisesti Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -toimenpideohjelmien sekä Central Baltic- ja Botnia Atlantica -ohjelmien toteutukseen ja edistetty hyvien ympäristöhankkeiden toteuttamista niiden kautta. Huolehdittu omalta osalta siitä, että hankkeiden ympäristövaikutukset tulevat riittävästi tarkastelluiksi.

	Tavoite 2009
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista	4
Lausunnot YVA-arviointiselostuksista	6
Tiedotteet kpl	65
Ympäristöhoitotyöt (YTY), htv/v	1

B Voimavarat ja yleinen kehittäminen

Toteutettu aluehallinnon uudistamisen ja tuottavuusohjelman toimeenpanon edellyttämät kehittämistoimet. Osallistuttu aluehallinnon uudistusta koskevaan alueelliseen ja valtakunnalliseen valmisteluun siten että ympäristökeskuksen toimialueella 1.1.2010 perustettavat aluehallintovirasto ja Varsinais-Suomen ja Satakunnan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset voivat aloittaa toimintansa

Henkisten voimavarojen hallinta

Noudatettu ALKU -hankkeen henkilöstöpolitiikan periaatteita Henkilöstösuunnittelussa on kiinnitetty erityistä huomiota henkilöstön osaamistarpeen selvittämiseen ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja tukemiseen. Järjestetty ALKU -hankkeen johdosta tilaisuuksia henkilöstölle tiedonkulun varmistamiseksi.

	Tavoite 2009
Työhyvinvointi, työtyytyväisyysindeksi	3,4
Ammattitaidon kehittämisen osuus työajasta pv/htv	6,0
Ympäristöhallinnon atk-ajokorttitutkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä %	95 %

Kehittäminen

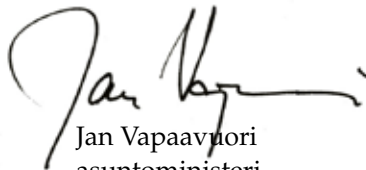
Kehitetty toimintajärjestelmää toteuttamalla ympäristökeskuksen toimintastrategian mukaiset kehittämistoimet. Kehittämistyössä otettu huomioon aluehallinnon uudistaminen.

Otettu käyttöön itsepalvelutoiminto ESS poissaolojen kirjauksessa sekä siirretty työajan- ja projektien seurannassa käyttämään TAIKA -järjestelmää.

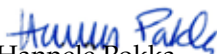
Helsingissä 28. päivänä tammikuuta 2009

Paula Lehtomäki
ympäristöministeri

Jan Vapaavuori
asuntoministeri

Hannele Pokka
kansliapäällikkö

Turussa 16. päivänä helmikuuta 2009

Risto Timonen
johtaja

Hämeen ympäristökeskus

Ympäristöministeriö ja Hämeen ympäristökeskus ovat tehneet sopimuksen ympäristökeskuksen tulostavoitteista vuodelle 2009. Sopimus tarkentaa ja täydentää vuoden 2009 osalta tulostavoitteita, jotka ympäristöministeriö on asettanut vuoden 2009 talousarviossa.

A Keskeiset toiminnalliset tavoitteet

I Ympäristönsuojelu

Ympäristöluvat ja valvonta

Ympäristöluvat ja ilmoitukset on käsitelty yhtenäisin perustein asiantuntevasti, tehokkaasti ja ympäristöhallinnon toimintaohjeen mukaisesti. Ympäristöluparuuhka on purettu vuoden 2010 loppuun mennessä. Uusia toimintoja ja toiminnan muutoksia koskevista ympäristölupahakemuksista 80 prosenttia on käsitelty kahdeksassa kuukaudessa. Lupakäsittelyn tuottavuus on pysynyt vuoden 2008 tasolla.

Ympäristökeskus on lisännyt valvonnan suunnitelmallisuutta ja toteuttanut ympäristölupien valvontasuunnitelmaa laitosten valvontaluokkien mukaisesti. Lupakäsittelyyn ja valvontaan liittyviä tarkastuskäyntejä on kehitetty. Kemikaaleista aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemisestä ja torjumisesta annettujen säädösten valvonta kemikaaleja käyttävissä laitoksissa on käynnistetty. VAHTI-järjestelmän valvontaosion käyttöä on tehostettu ja järjestelmän tietojen kattavuutta ja luotettavuutta on parannettu. Toiminnanharjoittajien määräaikais- ja häiriöraporteista ja kansalaisilta tulleista valituksista 95 prosenttia on käsitelty valvontaohjeen mukaisissa määräajoissa.

Kumppanuus-projektissa laadittu Valvontayhteistyö-sivusto toimii osana Hämeen ympäristökeskuksen toimintastrategian mukaista kuntien ja ympäristökeskuksen yhteistä valvontajärjestelmää. Kuntien ympäristöviranhaltijoiden ja aluekeskuksen asiantuntijoiden keskustelupalstan (Livelinkin ryhmätyöalueen) käyttöä on pyritty laajentamaan myös muiden kuin projektissa mukana olleiden kuntien käyttöön. Kuntien kemikaaliviranomaisten toiminnan valvonta ja ohjaus on käynnistetty.

VESTY-tietojärjestelmä on otettu käyttöön osana vesilain mukaisten lupien valvontasuunnitelmaa. Myös liitännät AHJoon on otettu käyttöön. Vesistöön rakentamisen ympäristöhaittoja on vähennetty tehostamalla valvontaa, ohjausta ja tiedotusta.

Maa-aineslain mukaista valvontaa ja ohjausta on tehostettu SOKKA-projektin tulosten avulla.

	Tavoite 2009
Ympäristöluvut, ratkaistut, kpl	40
- vireillä 31.12., kpl	33
- käsittelyaika keskimäärin, kk	13,0
- uuden toiminnan ja toiminnan muutosten lupia käsitelty 8 kk:ssa, osuus, %	80
- tuottavuus, ratkaisua, kpl/htv	9,7
- taloudellisuus, kustannukset, €/ratkaisu	7 800
Ympäristönsuojeluilmoitukset, ratkaistut, kpl	80
YSL:n ja vesilain mukaisista lupa-asioista annetut lausunnot, kpl	100
Ympäristöluvanvaraisten laitosten tarkastuskäynnit yhteensä, kpl	160
Vesien suojelema koskevat maatalouden erityistukilausunnot, kpl	35

Ympäristönsuojelun edistäminen

Pintavedet

Kuormitus alueen vesistöihin on vähentynyt siten, että niiden ekologinen ja kemiallinen tila on parantunut.

Maatalouden vesien suojeleminen erityisympäristötukisopimusten, erityisesti suojavaikutekeyleissuunnitelmien mukaisten sopimusten syntymistä on edistetty sekä omien että sidosryhmien hankkeiden yhteydessä. Maatalousalueiden monivaikutteisten kosteikkojen yleissuunnittelu on aloitettu ja suunnitelmat on laadittu kahdelle kohdealueelle. Suojavaikutekeyleissuunnitelmia ja toteutuneita suojavaikutekeyleissuunnitelmia on siirretty paikkatietojärjestelmään.

Maatalousviranomaisia ja neuvontajärjestöjä on avustettu viljelijöille suunnatussa vesien suojelemissa, toimien tehoa ja maaseudun kehittämissuunnitelman vuosille 2007–2013 mukaisia ympäristötukimuotoja käsittelevässä koulutuksessa ja tiedotuksessa.

Hämeen ympäristökeskuksen vesienhoidon toimenpideohjelman 2009–2015 toteuttamisen suunnittelu yhdessä maa- ja metsätalouden yhteistyö- ja sidosryhmien kanssa on aloitettu.

Ympäristökeskus on osallistunut kestävän metsätalouden hankkeisiin (ns. luonnonhoitohankkeet) yhteistyössä metsäkeskuksen kanssa.

Haja-asutuksen jätevesien käsittelytaso ja kuormitus vesistöihin on selvitetty koko toimialueella. Vesistöjen ranta-alueille on laadittu selvityksiä haja-asutuksen jätevesien käsittelyvaatimusten määrittämiseksi.

Vuonna 2009 on aloitettu valtion vesihuoltotyönä Humppilan–Jokioisten siirtoviemäri ja yhdysvesijohto. Vuonna 2009 on valmisteltu esitys valtion tulo- ja menoarvioon vuonna 2010 käynnistettävää valtion vesihuoltotyötä varten (Kuivanto–Artjärvi, Orimattila).

Haja-asutuksen jätevesiasetuksen toimeenpanon tehostamiseksi on lisätty yhteistyötä kuntien ja vesihuoltolaitosten kanssa mm. seuraavilla osa-alueilla:

- edistetty yhteisviemärintiä alueilla, missä se on taloudellisesti ja ympäristösuojelullisesti perusteltua,
- edistetty kuntia selvittämään alueet, jonne ei tule yhteisviemärintiä
- korostettu oikean tiedon ja viestinnän sekä ympäristönsuojelumääräysten merkitystä ja
- saatettu VELVET-tietojärjestelmä ajan tasalle ja huolehdittu sen ajantasaisuudesta.

Vesihuollon paikkatietojen käyttöönoton valmistelu- ja kehittämishankkeessa on mm. testattu ja kehitetty laskentaohjetta valtakunnallisesti käyttöön otettavaksi. Vuonna 2009 yhteistyössä Kuntaliiton, Vesi- ja viemäri- ja jätehuoltoyhdistyksen ja maa- ja metsätalousministeriön sekä Väestörekisterikeskuksen kanssa on viimeistelty laskentaohjeen valtakunnallista käyttöönottoa. Hanke on tukenut muuttuneen ja muuttuvan lainsäädännön toimeenpanoa sekä edistänyt osaltaan VESTIKE-projektin kehittämistä.

Pohjavedet

Pohjavesien hyvä laatu ja muodostuminen on turvattu tärkeillä ja vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla. Pohjavesialueiden rajauksen tarkistamiseksi ja yhdyskuntien vesilähteiden turvaamiseksi on laadittu alueellinen selvitys, jota voidaan hyödyntää myös valtakunnallisen rajaustarpeen arvioinnissa. Pohjavesien suojeluun ja hyödyntämiseen tarvittavaa tietoa on riittävästi ja tieto on vaivatta saatavissa (tavoitevuosi 2015).

Suojelusuunnitelmat on laadittu ja ajantasaistettu kaikille tärkeille ja vedenhankintaan soveltuville pohjavesialueille (tavoitevuosi 2012). Suojelusuunnitelmien toteutumisen seuranta on kehitetty yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa ja suunnitelmissa esitettyjen kunnostus- ja suojelutoimien käynnistämistä on edistetty.

Yhdyskuntien vedensaannin turvaamisen kannalta strategisesti merkittävien pohjavesialueiden tutkimusohjelmaa toteutetaan EU-rahoituksella.

Luokitustyö on tarkistettu kaikilla tärkeillä ja vedenhankintaan soveltuvilla pohjavesialueilla vuoteen 2015 mennessä. III luokkaan kuuluvilla pohjavesialueilla on tehty lisäselvityksiä ja saatujen tietojen perusteella nostettu luokkaan I tai II tai poistettu luokitukselta (tavoitevuosi 2015).

Pohjavesien riskiä aiheuttavien toimintojen sijoittumisen ohjausta on tehostettu maankäyttö- ja rakennuslain keinoin.

Ilman laatu ja melu

Taajamien ilmanlaatua on parannettu. Hiukkaspäästöt ja pienhiukkasten esiintyminen ympäristössä ovat vähentyneet. Kuntia on tuettu ilmanlaatuasetuksen toimeenpanossa. Erityisesti katujen hiekoituksesta aiheutuvaa hengitettävien hiukkasten (PM10) esiintymistä ympäristössä on ehkäisty jo ennalta ja vähennetty. Kunnat ovat tarvittaessa tehneet ilmanlaatuasetuksen 13 §:n mukaiset selvitykset ja toimenpidesuunnitelmat. Hämeenlinnassa, Lahdessa ja Heinolassa ilmanlaadun jatkuvatoimista seuranta on jatkettu.

Melun syntymistä on ehkäisty jo ennakko- ja toimenpitein ja vähennetty meluhaittoja. Kuntia on tuettu melutilanteen (ml. melu- ja meluolosuhteiden) selvittämisessä ja meluntorjunnan kehittämistarpeiden tunnistamisessa sekä edistetty valtioneuvoston meluntorjuntaa koskevan periaatepäätöksen toteutumista alueella.

Jätehuolto

Kaatopaikoille viedyn biojätteen määrä on vähentynyt ja jätteiden hyödyntäminen on lisääntynyt (tavoitevuosi 2012).

Alueellinen jätesuunnitelma on valmisteltu yhteistyössä naapuriympäristökeskusten kanssa. Jätehuollon tavoitteiden toteutumista on edistetty yhteistyössä sidosryhmien kanssa sekä ohjauksella ja neuvonnalla mm. osallistamalla kunnallisten jätehuolto-yhtiöiden strategiatyöhön.

Vesistöjen ja maaperän tilan parantaminen

Yhteistyössä kuntien kanssa on toteutettu vuosittain yksi pienehkö pilaantuneen alueen kunnostus. Lisäksi on toteutuksessa budjetissa nimetty kunnostus valtion jätehuoltotyönä yhteistyössä kunnan kanssa. On osallistuttu yhteen kuntayhteistyönä toteutettavaan pilaantuneiden maa-alueiden selvityshankkeeseen. Ylimaakunnallinen pilaantuneiden teollisuusalueiden uudelleenkäyttöhanke PIUHA on käynnissä (viestintäsuunnitelma). Pilaantuneiden maiden osaamisalueella – PIMA-osaamisalueella - on tavoitteena erikoistua jatkossa erityisesti pohjavesialueilla oleviin PIMA-ongelmiin ja painottaa mm. jo pilaantuneiden pohjavesialueiden sekä niillä sijaitsevien maaperäkunnostuskohteiden riskienhallintaa.

Yhteistyössä kuntien ja asukkaiden kanssa on kunnostettu vuosittain muutama vesistökohte. Kunnostustoimenpiteiden vaikuttavuutta on seurattu valituilla kohteilla.

Vesien hoidon suunnittelu

Vesienhoitosuunnitelmaehdotusten kuuleminen on päättynyt ja saatu palaute käsitelty ja otettu huomioon. Hämeen alueen toimenpideohjelma on päivitetty saadun palautteen perusteella ja julkaistu. Vesienhoitosuunnitelma on toimitettu ministeriölle 15.6.2009 mennessä.

2 Alueidenkäyttö ja rakentamisen ohjaus

Kaavoituksen ohjaus

Taajamien yhdyskuntarakenteen hajautuminen on vähentynyt ja täydennysrakentamista on ohjattu kaavoituksella taajamarakenteen sisälle. Uudet rakentamisalueet täydentävät taajamarakennetta. Taajamayleiskaavojen ajantasaistaminen on alkanut neljässä kunnassa. Kehittämiskeskusteluissa ja muussa ohjauksessa on otettu esille kuntien yhteistyö seutukunnissa. Maankäytön kehityskuvatarkastelut ovat valmistuneet Hämeenlinnan ja Riihimäen seuduille suunnittelukaudella. Forssan seudulla alkanut yhteisen yleiskaavan (strateginen yleiskaava) laatiminen on jatkunut.

Kehittämiskeskustelujen erityisenä teemana Hämeessä on ollut yleiskaavoituksen käyttö.

Kaavaohjauksen ansiosta kaavoitetun alueen osuus rantarakentamisesta on lisääntynyt ja poikkeamislupien tarve on vähentynyt. Vanhempien rantayleiskaavojen päivitys on aloitettu.

Kaavoituksen ohjauksessa on painotettu ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja sopeutumiseen vaikuttavia toimia niin, että kunnat osaavat kaavoituksessa varautua niihin. Myös uudistettua valtakunnallista alueidenkäytön tavoitteistoa on painotettu.

Ympäristökeskus on seurannut kuntien kaavojen ajantasaisuutta. Kunnissa on uudistettu vanhentuneita kaavoja.

Kuntien alueidenkäytöstä vastaaville virka- ja luottamushenkilöille ja keskeisille sidosryhmille on järjestetty neuvottelupäivät ajankohtaisista aiheista (1 pv/v.).

Rakentamisen ohjaus

Hämeen toimintamallin mukaisessa rakentamisen ohjauksessa on korostettu laadun merkitystä suunnittelussa ja toteutuksessa sekä tuettu rakennuskannan energiatehokkuuden ja taloudellisuuden parantamista.

Rakentamisen ohjaus on perustunut toimintamalliin, jonka mukaan kunnille ja muille asiakkaille annetaan juridis-hallinnollista neuvontaa sekä järjestetään kuntien

rakennusvalvonnalle sekä vastaaville virka- ja luottamushenkilöille ja keskeisille sidosryhmille suunnatut neuvottelupäivät (1 pv/v.). Lisäksi on pidetty rakennustarkastajien kanssa seudullisia neuvottelutilaisuuksia (2-4 kpl/v.).

Lupa-asioiden hoito

Omat poikkeamislupapäätökset ovat olleet hallinnon laatujärjestelmän mukaisia. Kuntien tiedoksi saattamat lupapäätökset ovat paikkatietojärjestelmässä.

Poikkeamislupahakemuksista vähintään 80 prosenttia on käsitelty alle kuudessa kuukaudessa.

Kulttuuriympäristön hoito

Valtakunnallisten maisema-alueiden kaavoitusta sekä maisema-alueiden hoitoa ja käyttöä yhdistävä EU-hanke on käynnistetty eri sidosryhmien kanssa.

Ympäristökeskus on edistänyt strategioiden, alueellisen kulttuuriympäristöohjelman ja arkkitehtuuriohjelman toteutumista sidosryhmäyhteistyöllä, informaatio-ohjauksella ja koulutuksella sekä tukemalla kuntien kulttuuriympäristöohjelmien, inventointien ja selvitysten laatimista ja toteuttamista kansallisen rahoituksen tai EU-rahoituksen avulla. Forssan seutukunnan rakennusperinnön inventointiprojektia on jatkettu.

Ympäristökeskus on järjestänyt joka toinen vuosi kuntien viranhaltijoille ja luottamushenkilöille, yhteistyökumppaneille ja muille kiinnostuneille rakennusperintöpäivän. Vuodesta 2009 alkaen järjestetään vuosittain yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa myös valtakunnallinen rakennusperintö- ja korjausrakentamispäivä.

	Tavoite 2009
Yleis- ja asemakaavoitusta koskevat viranomaisneuvottelut, kpl	80
Alueidenkäytön koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä, kpl	2
Poikkeamispäätökset, ratkaistut, kpl	200
- käsittelyaika keskimäärin, kk	4,0
- käsitelty alle 6 kk:ssa, osuus, %	80
- tuottavuus, ratkaisua, kpl/htv	180
- päätösten pysyvyys, %	100
Rakentamisen ohjauksen koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä, kpl	3
- kuntien osallistuminen tilaisuuksiin, %	100
Rakennusvalvonnan nykytila ja kehitysnäkymät esillä kehittämiskeskusteluissa, %	100
Rakennussuojelulain mukaiset päätökset, ratkaistut yhteensä, kpl	1

3 Luonnonsuojelu

Vanhat suojeluohjelmat kokonaan ja Natura 2000 -verkosto valtaosaltaan on saatu toteutetuksi suunnittelukauden loppuun mennessä.

Kiireisintä hoitoa vaativien Natura-kohteiden hoito- ja käyttösuunnitelmat ovat valmiina.

Luonnonsuojelulain mukaisten luontotyyppien tiedonhallinta on järjestyksessä.

Toimialueen tärkeimmistä uhanalaisista lajeista on hankittu riittävästi selvityksiä ja niiden suojelua on tehostettu.

Ympäristökeskuksessa on huolehdittu luontoarvojen säilymisestä Natura-alueilla ja suojeluohjelmien ulkopuolisilla alueilla ekosysteeminäkökulmasta lähtien erilaisissa

hankkeissa ja suunnitelmissa. Erityisesti maa-ainesten ottoasioissa ympäristökeskus on huolehtinut luontoarvojen säilymisestä.

Ympäristökeskusten ja Metsähallituksen välinen työnjako on selvä ja suojeleukohteita on saatu hoidettua Natura-alueiden yleissuunnitelmassa ja yksityismaiden luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön yleissuunnitelmassa esitetyn tärkeysjärjestyksen mukaisesti.

	Tavoite 2009
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus yhteensä, ha	300
Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat, valmistuneet, kpl	3
Ls-alueiden hks:t, valmistuneet, kpl	0
Luontotyyppien rajauspäätökset, kpl	10
Erityisesti suojeltavien lajien rajauspäätökset, kpl	2

Vesiluonnon monimuotoisuus

Päijänne biosfäärialueeksi/Kestävän kehityksen mallialueeksi -hankkeen valmistelua on jatkettu yhteistyössä mm. Keski-Suomen ympäristökeskuksen kanssa.

4 Selvitykset ja seuranta

Ympäristön tilan seuranta

Ympäristön tilan seuranta on ollut koordinoitua ja tuottanut tietoa laaja-alaisesti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ympäristökeskus on laatinut ympäristön tilasta säännöllisesti raportteja.

Reaaliaikaiset hydrologiset seurannat ja ennusteet ovat palvelleet vesistöjen käyttöä, tulvien torjuntaa ja hydrologisten ääritilanteiden hallintaa ja niistä tiedottamista. Valmiudet ja menetelmät ovat parantaneet myös vesistöjen hajakuormituksen arviointia.

Toimialueella on kolme valtakunnallista pohjavesiasemaa peruskorjattuna ja soveltuvin osin automatisoituna.

Ympäristökeskus on osallistunut Suomen ympäristökeskuksen koordinoimaan hydrologisen palvelun riskienhallintaan liittyvään kehittämishankkeeseen (jatkovaihe). Hydrologisen palvelun (seurannat, ennustepalvelu, tietopalvelut) toimintavarmuus ja laatu ovat parantuneet.

Ympäristökeskus on jatkanut pohjavesi- ja routaseurannan laatujärjestelmätyötä yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa.

Ympäristökeskus on hankkinut muista ympäristökeskuksista ja muilta palvelujen tuottajilta (Pirkanmaan, Kaakkois-Suomen ja Uudenmaan ympäristökeskukset, Suomen ympäristökeskuksen laboratorio, KCL Kymen Laboratorio Oy) näyttö- ja määrityspalvelut logistisesti mahdollisimman järkevällä tavalla toimialueen kaikkiin osiin.

Pinta- ja pohjavesien tilaa on seurattu vesien hoidon suunnitteluun liittyvän seurantaohjelman mukaisesti.

Ympäristökeskus on toteuttanut vuosille 2009–2012 laadittua ympäristön tilan seurantaohjelmaa.

	Tavoite 2009
Ympäristökeskuksen alueelta otetut valtakunnalliset seuranta-äytteet, kpl	950

5 Yleiset ympäristötehtävät

	Tavoite 2009
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista, kpl	2
Lausunnot YVA-arviointiselostuksista, kpl	6
Tiedotteet, kpl	100
Ympäristöhoitotyöt (YTY), htv/v	-

Kestävä aluekehitys

Hämeen ympäristöstrategian toteuttaminen

Tarkistettu Hämeen ympäristöstrategia on sisältynyt läpileikkaavasti kaikkeen toimintaan. Strategian toteutumista on seurattu vuosittain vuorovaikutteisesti sidosryhmien kanssa. Ympäristöstrategian toteutumista on jalkautettu mm. viestintäsuunnitelmaa noudattaen ja tuettu strategian tavoitteiden mukaista hankkeistusta.

Maakuntien aluekehitystyöhön osallistuminen

Maakuntien aluekehitystyöhön on vaikutettu. Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen, ympäristönäkökulman huomioon ottaminen kaikessa toiminnassa sekä ennalta ehkäisevän ympäristönsuojelun edistäminen ovat olleet läpileikkaavia tavoitteita keskeisissä strategioissa, suunnitelmissa, ohjelmissa ja hankkeissa. Ohjelmaston ympäristövaikutusten arvioinnin käyttöä jäsentyväksi osaksi aluekehittämistä on edistetty. EU:n rahoitusmahdollisuuksia ympäristöstrategiaa toteuttaviin hankkeisiin on hyödynnetty.

Kuntien kestävän kehityksen edistäminen

Kuntien kestävän kehityksen hankkeiden syntymistä, verkottumista sekä prosessi- ja yhteistyötä ympäristökeskuksen kanssa on tuettu Kumppanuus-hankkeen tuloksia hyödyntäen.

Ympäristökeskus on järjestänyt kuntien viranhaltijoille ja luottamushenkilöille kaksipäiväiset neuvottelupäivät kestävän kehityksen edistämiseksi.

EU-hankkeet

Rakennerahastokauden 2000–2006 arviointitehtävistä on suoriuduttu määräajassa. Rakennerahastokauden 2007–2013 EURA2007- ja WEPA2007-tietojärjestelmien edellyttämät hankkeiden hallinnointi- sekä arviointi- ja raportointitehtävät on hoidettu.

Ympäristövaikutusten arviointi

YVA-lausunnot ja YVAn soveltamispäätökset on annettu määräajassa ja noudattaen yhteisesti sovittuja periaatteita ja YVA-menettelyt ovat edenneet ripeästi.

On osallistuttu uuden EU-rakennerahastokauden ohjelmien ja hankkeiden ympäristövaikutusten arviointiin tavoitteena ympäristömyönteisyyden lisääminen ja ympäristöhaittojen vähentäminen.

Ympäristökeskukselta pyydetyt SOVA-lain mukaiset lausunnot on annettu määräajassa ja on kehitetty lausunnonantomenettelyä.

Ympäristötietoisuus

Viestintä on ollut suunnitelmallista ja ennakoivaa (liitteenä on muistio ja siinä yksi viestintäsuunnitelma) ja se on toteuttanut ympäristöhallinnon yhteistä viestintästrategiaa. Ajankohtaisviestinnässä on kiinnitetty entistä enemmän huomiota valvonnallisiin kysymyksiin. Yhteisten linjausten pohjalta muokatut ohjeet erityistilanneviestintään on otettu käyttöön. Vuosittain on jaettu Hämeen ympäristöpalkinto. Alueellinen ympäristökasvatusyhteistyö on toiminut (viestintäsuunnitelma). Sisäistä viestintää on vahvistettu mm. Alku-hankkeen takia hyödyntämällä sisäisen viestinnän parhaita käytäntöjä ja sitouttamalla henkilöstöä niihin.

Asukkaiden, yritysten, kuntien ja muiden toimijoiden ympäristötietoisuutta ja -vastuullisuutta on lisätty yhteisillä tilaisuuksilla sekä Hämeen ympäristöstrategian ja ympäristökasvatuksen verkkosivujen avulla.

Katselmustoimitukset ja selvitysmenettelyt

Ympäristökeskus on hoitanut Länsi-Suomen ympäristölupaviraston alueen katselmustoimituksia ja selvitysmenettelyjä sovitusti. Yhdessä ympäristölupaviraston kanssa on valmisteltu uusia toimituksia.

B Voimavarat ja yleinen kehittäminen

ALKU- hanke

Ympäristökeskus on toiminut myönteisesti ja aktiivisesti uuden Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen rakentamiseksi ministeriöiden ohjauksen mukaisesti ja siten, että ympäristövastuualueelle kuuluvan toiminnan vaikuttavuus lisääntyy.

Henkilöstösuunnittelu

Henkilöstösuunnitelman pohjalta henkilöstön määrän sopeuttamistoimet on suunniteltu ja on alettu toteuttaa henkilöstön tehtävien muutoksia, osaamisen kehittämistä ja muita henkilöstön kehittämistoimia.

Työhyvinvointi

Ympäristökeskuksessa on tuettu henkilöstön omia työkyvyn ylläpitämiseen tähtäviä toimia työterveyshuollon ja virkistystoiminnan avulla. On huolehdittu myös siitä, että työn sisältö ja tehtäväkuvat, työolot, työyhteisö, johtaminen ja esimiestyö tukevat työkyvyn ja työhyvinvoinnin säilymistä. Toimitilat ovat riittävät ja asianmukaiset. Osaaminen

Ympäristökeskus on ylläpitänyt ja kehittänyt suunnitelmallisesti henkilöstön hyvää ammatillista osaamista, johon sisältyvät vahva asiantuntijuus, kokonaisuuksien hallinta sekä yhteistyö- ja neuvottelutaidot sekä työvälineiden hallinta. Erityisesti ohjauksen, yhteistyön ja kumppanuuden edistämiseksi on hyödynnetty kokemustietoa.

	Tavoite 2009
Työhyvinvointi, työtyytyväisyysindeksi	3,60
Ammattitaidon kehittämisen osuus työajasta, pv/htv	7,0
Ympäristöhallinnon atk-ajokorttitutkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä, %	100

Johtaminen

Johtamista, johtamisprosesseja ja johtoryhmyöskentelyä on kehitetty. Jokaisella päälliköllä on riittävä toiminnan suunnittelun ja johtamisen osaaminen. Kehityskeskusteluja on käytetty tehokkaasti johtamisen ja kehittämisen välineinä.

Talous

Taloutta on saatu tasapainotetuksi ja toiminta on ollut taloudellista ja tuottavaa. Taloudellista liikkumavaraa on hankittu tarkalla taloudenpidolla ja ottamalla huomioon hallinnonalan tuottavuusohjelmaan sisältyvät toimenpiteet. Käyttöön saatava toimintamääräraha on saatu riittämään vuoden tarpeisiin.

Laadun kehittäminen

Ympäristökeskus on ottanut hallinnonalan yhteiset prosessikaaviot viiteaineistoinen ja muine materiaaleineen käyttöön ja toiminut hallinnon yhteisten laadun kehittämisen periaatteiden mukaisesti.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa on arvioitu säännöllisesti COSO- tai COSO-ERM-mallin mukaisesti ja esiin tulleet epäkohdat on korjattu.

Tiedon hallinta

Työasemaympäristö on uudistettu ja henkilöstö koulutettu Office 2007 -ohjelmiin. ALKU-hankkeen muutosprojekteihin on osallistuttu yhdessä ympäristöministeriön ja SYKEN kanssa. Uuteen paikkatietoympäristöön on siirrytty hallinnon aikataulun mukaisesti.

Helsingissä 28. päivänä tammikuuta 2009

Paula Lehtomäki
ympäristöministeri

Jan Vapaavuori
asuntoministeri

Hannele Pokka
kansliapäällikkö

Hämeenlinnassa 19. päivänä helmikuuta 2009

Harri Kallio
johtaja

Pirkanmaan ympäristökeskus

Ympäristöministeriö ja Pirkanmaan ympäristökeskus ovat tehneet sopimuksen ympäristökeskuksen tulostavoitteista vuodelle 2009. Sopimus tarkentaa ja täydentää vuoden 2009 osalta tulostavoitteita, jotka ympäristöministeriö on asettanut vuoden 2009 talousarviossa.

A Keskeiset toiminnalliset tavoitteet

I Ympäristönsuojelu

Yleinen ympäristönsuojelun edistäminen

Ympäristökeskus laatii toimintaohjelman ilmastonmuutokseen varautumiseksi. Huomiota kiinnitetään ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, niihin sopeutumiseen sekä ilmastonmuutoksen hillintään. Ympäristökeskuksen roolista ilmastonmuutosasioissa jaetaan informaatiota sidosryhmille ja alueen asukkaille.

Ympäristöluvut

Tulossuunnitelmakaudella tavoitteena on edelleen purkaa luparuuhkaa ja lisäksi käsitellä uutta toimintaa tai toiminnan muutosta koskevat lupahakemukset joutuisasti. Luvissa rajoitetaan ympäristöön kohdistuvia riskejä ja päästöjä toimiala huomioon ottaen riittävästi. Lupamääräysten valvottavuuteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Uutta toimintaa tai toiminnan muuttamista koskevat lupahakemukset käsitellään alle 8 kuukaudessa. Vuoden 2008 aikana käsitellään loput vuonna 2005 vireille tulleet lupahakemukset, jotka ovat pääasiassa puolustusvoimien toimintaa koskevia hakemuksia. Vuonna 2009 käsitellään vastaavasti ne vuonna 2006 vireille tulleet hakemukset, joita ei ole vielä käsitelty. Kaikkien lupahakemusten käsittelyaikatavoite on keskimäärin 16 kk. Ympäristölupien laatu- ja käsittelyaikatavoitteiden saavuttaminen varmistetaan toimintatapoja edelleen kehittämällä.

Suunnitelmakaudella hakemusten käsittely on vieläkin ruuhkautunut, koska luvan tarpeen harkintaa koskevissa päätöksissä toiminnanharjoittajat on pääosin määrätty jättämään lupahakemukset vuoden 2007 aikana. Vuosina 2007–2009 tulee vireille myös ympäristölupapäätösten tarkistamishakemuksia. Hakemusten suuren määrän vuoksi useiden pääasiassa luvan tarpeen harkinnan kautta tulneiden hakemusten käsittelyn aloittamista joudutaan siirtämään jopa kahdella vuodella niiden vireille tulosta. Tämän vuoksi keskimääräistä käsittelyaikatavoitetta on nostettu kahdella kuukaudella vuoden 2007 tavoitteesta (14 kk) 16 kuukauteen.

Laillisuusvalvonta ja yleisen edun valvonta

Valvonnan avulla vaikutetaan ympäristöön kohdistuvien päästöjen ja riskien vähenemiseen. Ympäristölupavervollista toimintaa koskevaa valvontaohjelman toteutusta jatketaan ja sitä tarkennetaan uusien valvontavervollisten osalta. Ympäristölupakäsittelyn osittain korvaavan ilmoitusmenettelyn laajentumiseen varaudutaan. EU:lle tehty EPER -raportointi korvataan koko toimialueen kattavalla PRTR (Pollutant Release and Transfer Register) -raportoinnilla.

LCP- ja jätteenpolttolaitosten noudattamista valvotaan. Laitosten päästötarkkailuohjelmat hyväksytään lupapäätösten tultua lainvoimaisiksi. Myös pienempien laitosten ja teollisuuden selvillä oloa päästöistä edistetään valvonnallisilla keinoilla, erityisesti pienhiukkasten osalta. PRTR-raportointia varten varmistetaan tietojen luotettavuus ja kattavuus sekä toiminnanharjoittajien tietoisuus velvoitteistaan. VAHTI-järjestelmän käyttötukea vahvistetaan.

Määräaikaistarkastuksia tehdään noin 15 % ohjelman mukaisesta tarkastustarpeesta. Laitosvalvonnassa keskitytään VOC-, LCP- ja jätteenpolttolaitosten noudattamisen valvontaan sekä ilmapäästämisausten luotettavuuteen. Uuden teollisuuskaatopaikan rakentamista valvotaan. Kolmen suuren teollisuuslaitoksen alasajoon liittyviä lopettamistoimia ja jälkitarkkailua valvotaan. Hallintopakko- ja rikosasioissa huolehditaan tarvittavan asiantuntemuksen riittävydestä. Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisessa yleisen edun valvonnassa vahvistetaan riskien tunnistamista erityisesti pohjavesien suojelussa ja vedenottohankkeissa.

Pinta- ja pohjavesien suojelu

Vesienhoito- ja -hoidon tavoitteet ja toimenpiteet tuleville vuosille linjataan vesienhoitosuunnitelmassa ja toimenpideohjelmassa, jotka perustuvat lakiin vesienhoidon järjestämisestä ja sen nojalla annettaviin asetuksiin. Vesienhoitosuunnitelma laaditaan vuorovaikutteisesti ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vesienhoitosuunnitelma täydennetään vuonna 2009 sen jälkeen kun se ollut kuulemiskierroksella ja käsitelty vesienhoitoalueen ohjausryhmässä. Vesipuidedirektiivin mukaiseen vesienhoitosuunnitelman tarkistettu versio toimitetaan ympäristöministeriölle 15.6.2009 mennessä.

Pirkanmaan vesienhoidon toimenpideohjelmaan liittyen osalle Pirkanmaan hyvää huonommassa tilassa olevien vesimuodostumien valuma-alueille tehdään kuormitusta vähentäviä suunnitelmia ja selvityksiä. Keskeisten ongelma-alueiden selvityshankkeista voidaan mainita mm. Alhonselän ja Hulauksen valuma-alueet.

Ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi selvitetään yhteistyössä SYKEN kanssa muutoksen vaikutuksia alueen hydrologisiin oloihin sekä tarkastellaan olemassa olevien vesistönsääntelyjen toimivuutta muuttuvissa olosuhteissa. Jatketaan tulvavaarakarttojen laatimista uhanalaisina pidetyille alueille mm. Tampereen kaupunkialueella ja Iso-Längelmävedellä.

Ravinnekuormituksen vähentäminen on oleellista vesien pilaantumisen ehkäisemisessä. Yhdyskuntien typpikuormituksen sekä maatalouden ja haja-asutuksen ravinnekuormituksen vähentämiseen kiinnitetään erityishuomiota. Vesistöjen yhteistarkkailuohjelmat tarkistetaan ja tarvittaessa ne uusitaan painottaen pidentyneen avovesikauden tarkkailua. Hajakuormituksen valvonnassa ja neuvonnassa varaudutaan siihen, että pidentyvä roudaton kausi aiheuttaa muuttuvan tilanteen myös muun muassa lannan varastoinnin ja levityksen valvonnassa. Ympäristökeskus osallistuu ympäristöministeriön asettamaan hajajätevesityöryhmän työhön, jossa selvitetään asetuksen toimeenpanon merkittävimmät ongelmat sekä tehdään toimenpide-ehdotuksia ja suosituksia niiden poistamiseksi ja toimeenpanon toteuttamiseksi säädetyn siirtymäajan puitteissa.

Maa- ja metsätaloudesta vesistöön tulevan hajakuormituksen pienentämiseksi suunnataan aktiivinen toiminnanharjoittajien opastus ja neuvonta sekä oma avustava suunnittelutyö kohteisiin, joissa ennakoarvioiden mukaan pienimuotoisillakin toimenpiteillä todennäköisesti olisi kohteen vedenlaatuolokitusta parantava tai rajatapauksissa parempaan laatuokkaan vakiinnuttava vaikutus. Työ tehdään yhteistyössä ProAgria Maaseutukeskuksen sekä tuottajajärjestöjen kanssa. Laaditaan usean tilan yhteisille kosteikoille suunnitelmia sekä tehdään kosteikkojen yleissuunnittelua Pyhäjärven valuma-alueella. Kosteikkosuunnittelu ostetaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Tavoitteena on, että vuonna 2009 annetaan vesiensuojeluun liittyviä erityisympäristötukilausuntoja noin 25 kpl.

Pirkanmaan vesihuollon kehittämissuunnitelman seurantatietojen kerääminen ja analysointi aloitetaan. Jätevesien puhdistuksen tehostamiseen tähtäävää suunnittelua tehdään yhteistyössä Luoteis- ja Lounais-Pirkanmaan kuntien kanssa.

Haja-asutusalueiden viemäriverkostojen tarvealueet kartoitetaan yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Vesihuollon tukitoimenpiteet suunnataan sellaisiin hankkeisiin, joilla vähennetään hajakuormitusta ja parannetaan jäteveden käsittelyn tehokkuutta. Vuosien 2008 ja 2009 aikana saadaan asianmukaisen viemäroinnin ja jätevesien käsittelyn piiriin noin 1000 uutta taloutta.

Pohjavesiin kohdistuvaa riskiä vähennetään ohjauksella ja suunnittelulla. Valmiiden pohjavesien suojelusuunnitelmien toteutumisen seuranta ja päivittämistä edistetään. Ympäristökeskus osallistuu vuosina 2008–2009 neljän uuden pohjavesien suojelusuunnitelman laatimisprosessiin ohjaajana ja asiantuntijana sekä ohjaajan roolissa yhden päivittämistarpeessa olevan suunnitelman laatimiseen.

Ilmansuojelu

Ilmastonmuutoksen hillintä otetaan huomioon maankäytön suunnittelun ohjauksessa sekä ympäristölupa- ja valvontatoiminnassa. Ilmastonmuutoksen hillintäkeinoista, vaikutuksista ja siihen sopeutumisesta jaetaan tietoa sidosryhmille.

Keskitytään VOC-asetuksen tarkoittamien laitosten valvontaan ja selvitetään kumitehtaiden luvanhakuvelvoitteet. Vuonna 2007 suljettujen kaatopaikkojen pintarakenteiden ja kaasunkeräysjärjestelmien toteuttamista valvotaan. Valvonnalla varmistetaan lietalannan, puhdistamolietteiden ja muiden biojätteiden tasokas käsittely metaanipäästöjen vähentämiseksi.

Meluntorjunta

Muun muassa maankäytön ohjauksen kautta vaikutetaan melulle altistuvien alueiden määrään vähentävästi ja hiljaisten alueiden säilymiseen. Kunnille ja ympäristölupavirastolle annettavissa yleisen edun valvontalausunnoissa painotetaan meluntorjuntaa.

Jätehuolto

Etelä- ja Länsi-Suomen alueellisen jätesuunnitelman luonnos valmistuu alkuvuonna 2009 ja lopullinen suunnitelma ja seurantaohjelma valmistuvat vuonna 2009. Suunnitelma tehdään yhteistyössä viiden aluekeskuksen kanssa (KAS, LOS, LSU, HAM ja UUS). Jätesuunnitelmasta tiedotetaan sekä ympäristöhallinnon sisällä että ulkoisesti.

Jätteitä koskevat seurantatiedot kootaan yhtenäisiksi Etelä- ja Länsi-Suomen jätesuunnitelman alueelta ja julkaistaan suunnitelmaraportissa.

Jätealan tavoitteiden edistämiseksi kehitetään sidosryhmäyhteistyötä. Ympäristökeskus osallistuu kuntakohtaisten jätestrategioiden kehittämiseen ja seurantaan.

Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistamistarpeen arviointiin liittyvän lainsäädännön muutoksesta järjestetään alueellinen koulutuspäivä.

Ympäristötyöt

Pilaantuneiden maa-alueiden aiheuttamia terveys- ja ympäristöriskejä vähennetään toteuttamalla valtion jätehuoltotöinä vuosina 2008–2009 kolme tai neljä kappaletta rahoituksesta riippuen. Maaperän tilan tietojärjestelmä pidetään ajantasaisena. Ympäristövahinkojen ennaltaehkäisevää torjuntaa tehostetaan erityisesti vanhojen öljysäiliöiden suhteen.

Vesiympäristön tilaa parannetaan tulossuunnitelmakaudella 2008–2009 toteuttamalla Kangasala - Tampere siirtoviemäri ja syöttövesijohtohanketta. Kaikkiaan neljän jätevesipuhdistamon toiminta päättyy. Vesihuoltoyhteistyön syntymistä ja tehokkaampiin laitosyksiköihin siirtymistä edistetään.

Ympäristökeskus osallistuu vesistöjen kunnostuksiin sekä osarahoittajana että antamalla hankkeisiin suunnittelu- ja neuvonta-apua. Vuosina 2008–2009 toteutetaan kuusi vesistökuunnostustyötä: Hauhuunveden - Uurasjärven, Ylä-Havankajärven sekä Vermasjärven kunnostukset Virroilla, Nerkoonjärven kunnostus Kihniössä, Vähä-Kalajärven kunnostus Ikaalisissa sekä Myllyjärven Kuurnakosken myllypadon uusiminen Ruovedellä. Vesistökuunnostushankkeiden eteneminen toteutusvaiheeseen on edistysaskel toiminnassa. Lisäksi laaditaan yhteistyössä Virtain kaupungin kanssa hankesuunnitelma Toisveden alivedenkorkeuksien nostamiseksi. Vuonna 2009 laaditaan yhteistyössä kunnan ja rannanomistajien kanssa esiselvitys Parkanonjärven haitallisten suurten vedenkorkeusvaihteluiden pienentämismahdollisuuksista sekä osallistutaan Kurun Jakamajärven myllypadon kunnostus- ja uusimishankkeeseen.

Valtakunnallinen tuottajavastuuvalvonta

Valvonnan painopisteenä ovat vuonna 2008 romuajoneuvot ja romurenkaat sekä vuonna 2009 keräyspaperi ja osa pakkausalaista. Erityistä huomiota kiinnitetään painopisteealojen tuottajayhteisöjen tehokkaaseen toimimiseen (keräysverkon riittävyys, uudelleenkäyttö, tiedotus ja seurantatiedot) ja siihen, että ne ottavat aktiivisen roolin ns. vapaamatkustajien saamiseksi tuottajayhteisöjen jäseniksi. Akku- ja paristoalan tuottajien merkitseminen ja tuottajayhteisöjen hyväksyminen tapahtuu pääosin vuosien 2008–2009 aikana. Tavoitteena on saada akku- ja paristoalan sekä juomapakkausten tuottajatiedostoilmoitukset käsiteltyä alle 8 kuukaudessa ilmoitusten saapumisesta.

Tuottajavastuulainsäädännön uudistamiseen osallistutaan aktiivisesti (erityisesti pakkausten osittainen tuottajavastuu, akut ja paristot ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromu).

Raportoinnit EU:lle hoidetaan aikataulujen mukaisesti: pakkaustilastot vuosittain, sähkö- ja elektroniikkalaitteiden sekä romuajoneuvojen raportointi on ensi kertaa vuonna 2008, romuajoneuvojen toimeenpanokertomus vuonna 2009.

Tuottajavastuun laatutyö on käynnistetty keväällä 2008 ympäristöministeriön aloitteesta. Kevään aikana on kartoitettu tuottajavastuun prosesseja ja aineistoja, joita muokataan ympäristöhallinnon laatutyön kanssa yhdenmukaisiksi. Tavoitteena on kehittää tuottajavastuun toimintaa ja viestittää tuottajavastuutehtävistä sekä ympäristöhallinnolle että muille hallinnonaloille.

	Tavoite 2009
Ympäristöluvut, ratkaistut, kpl	55
vireillä 31.12., kpl	41
käsittelyaika keskimäärin kk	16,0
uuden toiminnan ja toiminnan muutosten lupia käsitelty 8 kk:ssa, osuus	80 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	7,9
taloudellisuus, kustannukset €/ratkaisu	8000
Ympäristönsuojeluilmoitukset, ratkaistut kpl	47
YSL:n ja vesilain mukaisista lupa-asioista annetut lausunnot	90
Ympäristöluvanvaraisten laitosten tarkastuskäynnit yhteensä	220
Vesien suojelemaa koskevat maatalouden erityistukilausunnot, kpl	25

2 Alueidenkäyttö ja rakentamisen ohjaus

Yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu

Pirkanmaan vuonna 2007 vahvistettu maakuntakaava muodostaa lähtökohdan maakunnan aluerakenteelle sekä kuntien yhdyskuntarakenteen kasvusuunnille ja maakunnallisten palvelujen sijoittumiselle. Maakuntakaavan toteutusta kuntakohdittain yleiskaavoin edistetään. Rakennelyleiskaavoituksen merkitystä yhdistyvien kuntien yhdyskuntarakenteen kehityksen tukena korostetaan. Yleiskaavaohjauksessa painotetaan liikennesuoritteiden vähentämistavoitetta, palvelujen saatavuutta sekä elinympäristön turvallisuutta ja laatua. Uudistettujen valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumisesta maakunta- ja yleiskaavatasolla huolehditaan.

Pirkanmaalla vireillä olevien vaihemaakuntakaavojen ohjauksessa (turvevarat, seudulliset liikenne- ja infrahankkeet) osallistutaan lähtötietoaineistojen kattavuuden sekä suunnitelmien ympäristövaikutusten arviointiin.

Yleiskaavaohjaus painottuu pääosin Tampereen kaupunkiseudun kuntiin, joissa keskeisiä kysymyksiä ovat asutus- ja työpaikka-alueiden kasvusuunnat (mm. Tampereella Nurmi-Sorilan, Hervantajärven ja Lakalaivan-Lahdesjärven oyk:t, Ylöjärvellä Siivikkalan ja Vaasantien varren oyk:t) sekä hajakentämisen ohjaus yleiskaavoin (mm. Kangasalan haja-asutusalueiden oyk, Ylöjärvellä Antaverkan ja Mutalan oyk:t sekä Tampereella Sisaruspohjan ja Viitapohjan oyk:t). Kaupunkirakenteen kasvusuuntia selvittävät yleiskaavojen laatiminen on aloitettu myös Valkeakoskella ja Vammalassa.

Tampereen kaupunkiseudulla osallistutaan seutusuunnittelua palvelevan tiedon tuottamiseen sekä laadittavien suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointiin. Yhteistyötä muiden suurten kaupunkiseutujen ympäristökeskusten sekä tiehallinnon kanssa jatketaan seminaarein hyvien suunnittelukäytäntöjen edistämiseksi. Kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen kasvusuuntien arvioinnissa painotetaan joukkoliikenteen laatuikäytäviä ja niihin tukeutuvan palvelurakenteen vahvistamista. Kaupunkikeskustojen ja Tampereen alakeskusten suunnittelussa edistetään kevyen liikenteen toimivuutta ja turvallisuutta sekä esteettömyyttä.

Maaseudun elinvoimaisuutta tuetaan kehittämällä kylätaajamien maankäytön suunnittelua. Yhdyskuntarakenteen ohjauksen lähtökohtina hyödynnetään erityisesti kaupunkiseudulla YKR-aineistoa sekä laadittuja suunnittelutarveratkaisuja koskevia selvityksiä vuosilta 2000–2007. Kaupan alueiden ja suuryksiköiden kaavoitus jatkuu Pirkanmaalla vilkkaana ja edellyttää ohjaustyötä sekä säännösten tulkinna, sijainninhjauksen että kevyen liikenteen aseman näkökulmasta.

Elinympäristön laadun osalta meluntorjunta, ilmanlaatu ja ympäristövahinkoriskit otetaan huomioon kaikessa maankäytön ohjauksessa. Uhanalaisten lajien elinympäristöjen säilymistä edistetään maankäytön keinoin.

Vuoden 2009 kehittämiskeskusteluja ja uusia luottamusmiehiä varten laaditaan koulutusaineisto ajankohtaista maankäytön teemoista.

Rakentaminen ranta-alueille

Rantayleiskaavoitusta edistetään kunnissa, joissa poikkeamisluvanvarainen rakentaminen on merkittävää (Orivesi, Ikaalinen, Pälkäne). Ruovedellä käynnistyneen rantaosayleiskaavan ohjauksessa tavoitteena on mm. rantojen suojeleohjelman toteuttaminen vielä puuttuvilta osin kunnan alueella. Poikkeamislupahakemukset käsitellään edelleen neljän kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta.

Ilmastomuutokseen sopeutuminen, tulvasuojelu sekä hulevesien käsittely otetaan huomioon maankäytön ohjauksessa ja rakentamisen lupapäätöksissä.

Rakentamisen laadun ohjaus

Kuntien kehittämiskeskusteluissa käsitellään rakennusvalvonnan tehtävien kohdentamista sekä kuntayhteistyön merkitystä asiantuntemuksen turvaamisessa. Rakennusvalvonnan toimintaa ja resursseja koskeva kartoitus uudistetaan. Uusista rakentamisen säännöksistä, ohjeista ja käytännöistä informoidaan rakennusvalvonnan henkilöstöä säännöllisin neuvottelutilaisuuksin.

Rakennusperinnön ja kulttuuriympäristön hoito

Keväällä 2009 järjestetään yhteistyössä alueellisen kulttuuriympäristön hoidon yhteistyöryhmän kanssa kulttuuriympäristön hoidon neuvottelupäivä. Euroopan rakennusperintöpäivän merkityksestä ja järjestettävistä tapahtumista tiedotetaan kattavasti. Arkeologian ja rakennetun ympäristön inventointien huomioon ottamista maankäytön suunnittelussa edistetään yhteistyössä museoviranomaisten kanssa.

Rakennusperinnön hoitoavustukset kohdennetaan ensisijaisesti valtakunnallisesti merkittävälle alueelle. Euroopan aluekehitysrahaston rahoitusmahdollisuuksista kulttuuriympäristön hoidossa tiedotetaan kunnille ja muille hankkeista vastaaville.

	Tavoite 2009
Yleis- ja asemakaavoitusta koskevat viranomaisneuvottelut, kpl	35
Alueidenkäytön koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä	2
Poikkeamispäätökset, ratkaistut, kpl	220
käsittelyaika keskimäärin, kk	3,5
käsitelty alle 6 kk:ssa, osuus	98 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	80
päätösten pysyvyys, %	100 %
Rakentamisen ohjauksen koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä, kpl	2
kuntien osallistuminen tilaisuuksiin %	80 %
Rakennusvalvonnan nykytila ja kehitysnäkymät esillä kehittämiskeskusteluissa %	100 %
Rakennussuojelulain mukaiset päätökset, ratkaistut yhteensä, kpl	0

Seuranta palvelee yhdyskuntarakenteen suunnittelun ohjausta

Yhdyskuntarakenteen seurantajärjestelmästä (YKR) tuotetaan tietoa kaupunkiseudun rakennemallityön taustaksi. Tarkastellaan seurantatietoja hyödyntäen erityisesti kaupunkiseudun joukkoliikenteen laatuikäntäviin kytkeytyvien alueiden maankäyttökäisuja. Suunnittelutarveratkaisuja koskevia selvityksiä täydennetään vesihuoltoa koskevilla tiedoilla.

3 Luonnonsuojelu

Luonnonsuojeluohjelmien toteutus

Luonnonsuojeluohjelmien toteutusta jatketaan painopisteen siirtyessä Natura 2000-verkoston sekä Etelä-Suomen monimuotoisuusohjelman toteutukseen. Natura 2000-verkoston hoidon ja käytön suunnittelua edistetään alueellisen yleissuunnitelman linjausten mukaisesti. Tavoitteena on laatia vuosittain yhteistyössä Metsähallituksen kanssa 1–2 uutta hoito- ja käyttösuunnitelmaa. Vuonna 2008 aloitettua METSO-rahoituksella laadittavien hoito- ja käyttösuunnitelmien tekoa yksityisten suojelualueille jatketaan yhteistyössä Metsähallituksen kanssa.

Lajien suojelu

Lajien suojelussa keskitytään uhanalaisimpien lajien elinympäristöjen suojeluun alueellisen kiireellisyysjärjestyksen mukaisesti. Suojelutoimet käsittävät elinympäristöjen hoidon ja seurannan yhdessä sidosryhmien kanssa sekä maankäytön ohjausta sekä erityisesti suojeltavien lajien elinympäristöjen rajauspäätösten valmistelun. Tavoitteena on rajata vuosittain 2–3 tärkeää elinympäristöä. Liito-oravan suojelun toimintatavoissa noudatetaan yhtenäisiä ohjeita ja annettuja aikataulutavoitteita.

Luontotyytit ja perinneympäristöt

Luonnonsuojelulain metsäisiä luontotyyppiejä inventoidaan ilmoitettujen maastohavaintojen perusteella ja lain kriteerit täyttävälle kohteille valmistellaan rajauspäätökset. Toimialueen kattavissa inventoinneissa noudatetaan valtakunnallista ohjeistusta.

Perinneympäristöjen arvokkaiden maisema-alueiden hoidossa tehdään yhteistyötä sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on saada hoidon piiriin kaikkiaan 2 000 ha perinnebiotooppeja. Lisäksi osallistutaan ylimaakunnalliseen KSU:n koordinoimaan Härkää sarvista (Häävi) –hankkeeseen, jonka päätavoite on luonnonsuojelullisesti ja maisemanhoidollisesti arvokkaiden alueiden hoidon järjestäminen laiduntamalla.

	Tavoite 2009
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus yhteensä, ha	380
Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat, valmistuneet, kpl	4
Ls-alueiden hks:t, valmistuneet, kpl	2
Luontotyyppien rajauspäätökset, kpl	2
Eryteisesti suojeltavien lajien rajauspäätökset, kpl	3

4 Selvitykset ja seuranta

Selvitykset

Pirkanmaan ympäristökeskuksessa tehdään erilaisia ympäristökeskuksen strategisten tavoitteiden toteutumista sekä viranomaistyötä palvelevia selvityksiä, jotka tuovat lisätietoa päätöksentekoon.

Ympäristön tilan seuranta

Pirkanmaan ympäristökeskuksella tulee olla ajantasainen käsitys maakunnan ympäristön tilasta. Ympäristön tilan seurannan indikaattorit määritellään ja niiden seuranta koordinoidaan.

Luonnonolosuhteiden muuttuminen (mm. ilmastonmuutoksen vaikutus) aiheuttaa alueellisessa seurannassa muutoksia. Ympäristökeskuksen omassa seurantatoiminnassa vesien tilan seuranta on vahvasti edustettuna. Vesienhoitolainsäädännön mukaisen valtakunnallisen seurannan lisäksi tehdään vähäisessä määrin alueellista seuranta, ja seurannan tulokset raportoidaan vesienhoitosuunnittelun yhteydessä. Maaympäristöä seurataan valtakunnallisen ohjelman mukaisesti. Vuoden 2008 syksyllä laaditaan uusi seurantaohjelma vuosille 2009–2012. Uusi seurantaohjelma yhtenäistää jokien ja järvien valtakunnallisen ja alueellisen seurannan ja ottaa huomioon velvoitetarkkailujen osuuden tiedontuottajana vesien tilasta.

Osallistutaan SYKEN koordinoiman hydrologisen palvelun riskien hallinnan ohjelman jatkotyöhön. Testataan uutta automaattisen hydrologisen mittausaseman laitetyyppiä ja reaaliaikaista havaintoverkosta täydennetään asentamalla Kokemäenjokeen Äetsän kunnan alueelle yksi ja Urjalan kunnan järviolueelle 1–2 uutta automaattista vedenkorkeuden havaintoasemaa. Vuonna 2009 jatketaan järvien syvyyskartoitustyötä aiemmasa laajuudessa ja kartoitetaan Kuhmajärvi ja Pajulanjärvi Kuhmalahdella sekä Iso-Löytäne ja Äväntäjärvi Orivedellä.

Laboratorio ja näytteenotto

Perustehtävä on laadukkaiden analyysi- ja näytteenottopalvelujen tuottaminen. Toteutetaan ympäristökeskuksen tilaamat seurantaan, valvontaan ja selvityksiin liittyvät laboratorio- ja näytteenotto-ohjelmat. Laboratorio tuottaa ympäristöhallinnolle muun muassa kiinteiden näytteiden ja jätevesien testauksia, Hämeen ympäristökeskuksen tarvitsemia palveluja sekä avustaa SYKE:sta pätevyyskokeiden järjestämisessä

Laboratorio toimii aktiivisesti ympäristöhallinnon laboratorioverkossa ja on mukana valtakunnallisessa laboratoriokeskushankkeessa, jonka tavoitteena on valtion palvelukeskuskonseptilla toimivan valtion laboratoriokeskuksen perustaminen, kuten myös alueellisen laboratoriotoiminnan kehittämisessä.

Laboratorion taloudellinen tulos on positiivinen verkon vertailuhinnaston avulla tehtävässä vertailussa. Akkreditointia laajennetaan tarkastelujakson aikana neljällä uudella menetelmällä.

	Tavoite 2009
Ympäristökeskuksen alueelta otetut valtakunnalliset seurantanäytteet, kpl	900
Ympäristökeskuksen alueelta otetut alueelliset seurantanäytteet, kpl	2500

5 Yleiset ympäristötehtävät

Valtakunnallisen tuottajavastuutehtävän tulossopimusesitys on esitetty kohdassa 1. ympäristönsuojelu.

YVA-menettelyn ja maankäytön suunnittelun samanaikaisuus havainnollistaa ympäristömuutoksia ja helpottaa osallistumista. YVA-lain soveltamispäätökset käsitellään hankkeiden edellyttämässä aikataulussa. Vuosien 2008–2009 ohjelmaan sisältyvät merkittävien liikennehankkeiden sekä Tampereen seudun keskuspuhdistamon arviointimenettelyt.

Pirkanmaan ympäristöohjelmaa uusitaan ottamalla käyttöön ympäristöindikaattorit ja kiinnittämällä entistä enemmän huomiota ilmastonmuutokseen.

Ympäristökeskus osallistuu maakunnan kehittämiseen hyvässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (maakunnan kehittämisvarojen kohdentaminen, rakennerahastohankkeet).

Viestintä

Pirkanmaan ympäristökeskuksen viestinnässä paneudutaan vuonna 2009 ALKU-hankkeen sisäisen muutosviestinnän ja ulkoisen viestinnän toteuttamiseen sekä valmiussuunnitteluun liittyvään erityistilanneviestinnän ohjeistamiseen

Muita viestinnän painopisteitä ovat edelleen jäteasiat ja vesienhoidon suunnittelu sekä vuonna 2009 tulevien suurten YVA-prosessien viestintä. Tärkeimmistä painopisteistä tehdään viestintäsuunnitelma ja käynnissä olevien hankkeiden viestintäsuunnitelmia päivitetään.

Pirkanmaan ympäristökeskuksen koordinoiman Etelä- ja Länsi-Suomen jätesuunnitelman viestintä ja kuuleminen ohjeistetaan muille ympäristökeskuksille ja toteutetaan sen yhteinen tiedotus ja verkkotuotanto. Valtakunnallisessa jätehuollon tuottajavastuun viestinnässä keskitytään eri tuottajavastuualojen seurantatiedoista tiedottamiseen. Vesienhoitosuunnitelmaehdotuksesta kuullaan ja tiedotetaan.

Viestinnän laatua kehitetään käyttöön otetun uuden mediaseurannan avulla sekä tekemällä oman verkkopalvelun laatuarviointi. Viestintäyhteistyötä ALKU-hankkeen myötä yhdistyvien virastojen kanssa tiivistetään.

	Tavoite 2009
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista	3
Lausunnot YVA-arviointiselostuksista	2
Tiedotteet kpl	85
Ympäristönhoitotyöt (YTY), htv/v	0

B Voimavarat ja yleinen kehittäminen

Henkisten voimavarojen hallinta

Henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämiseen sekä henkisten voimavarojen hallintaan panostetaan aiempia vuosia enemmän. Työkulttuuria ja toimintatapoja kehitetään yksilöllisestä kohti yhteisöllistä asiantuntijaorganisaatiota. Kehityskeskustelujen yhteydessä laaditaan kaikille työntekijöille henkilökohtainen kehityssuunnitelma.

Vuonna 2009 jatketaan teemalla "Positiivisen palautteen vuosi", jonka tavoitteena on toteuttaa käytännössä palautteen antamista ja vastaanottamista. Palautteenantamisesta ja toimintaympäristön muutoksien ennakoimisesta järjestetään koko henkilökunnalle yhteinen kehittämispäivä sekä aiempaa laajempaa ohjattua tiedon- ja kokemuksenvaihtoa erilaisina vertaisryhmäpäivinä.

Oman työn ja tulevaisuuden hallintaa lisätään soveltamalla valmiita asiantuntijatiedon ja -osaamisen siirtomekanismeja, joissa huomioidaan sekä eläkkeelle lähtevien että uusien työtehtävien parissa aloittavien tarpeet. Tätä tukee myös VM:n koordinoima AKUT-hanke (Asiantuntijoiden kehitys- ja urapolkujen tukiryhmä), jossa Pirkanmaan ympäristökeskus keskittyy senioriasiantuntijuuden siirtoon ja siihen soveltuvien tiedonsiirtomenetelmien tarkasteluun.

Osastojen/yksikköjen välistä tiedonvaihtoa tehostetaan ja mm. monialaisten hankkeiden yhteistyötä ohjeistetaan ja uusia yhteistyötapoja otetaan aktiivisesti käyttöön. Henkilöstökyselyjen tuloksista tehdään toimenpidekohtainen suunnitelma ja tavoitteiden toteutumista seurataan ja tuloksista tiedotetaan säännöllisesti.

	Tavoite 2009
Työhyvinvointi, työtyytyväisyysindeksi	3,35
Ammattitaidon kehittämisen osuus työajasta pv/htv	8
Ympäristöhallinnon atk-ajokorttitutkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä %	98 %

Muut tavoitteet

Aluehallinnon uudistamishankkeen tavoitteen toteutumiseksi tehdään vuoden 2009 aikana kiinteää yhteistyötä Pirkanmaan TE-keskuksen ja Hämeen tiepiirin sekä Länsi-Suomen lääninhallituksen kanssa sekä valmistaudutaan mahdollisimman hyvin sisäisesti ja ulkoisesti (henkilöstöstä huolehtiminen sekä sisäinen ja ulkoinen muutosviestintä) aloittamaan 1.1.2010 uudessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään osaksi jokapäiväisiä toimintaprosesseja. Kehittämiskohteiksi on marraskuussa 2008 tehdyn CAF-itsearviointin perusteella valittu sidosryhmäyhteistyön kehittäminen, ydinprosessien määrittely sekä henkilöstön osallistamisen kehittäminen.

Laatu- ja ympäristöjärjestelmien käyttöä kehitetään edelleen valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Asianhallintajärjestelmän ja muiden tietojärjestelmien hyödyntämistä tehostetaan mm. järjestämällä henkilöstölle aiempaa enemmän perehdytystä.

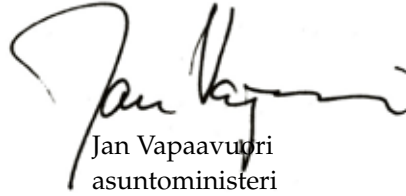
Taloudenpidosta huolehditaan suunnitelmallisesti ottaen huomioon epätasaisen eläköitymisen tuoma näennäinen väljyys sekä tuottavuusohjelman aiheuttamat supistamispaineeet.

Valmiussuunnitelman tarkistustyötä jatketaan. Päivityksen yhteydessä merkittävimpien kohteiden riskianalyseja syvennetään.

Helsingissä 28. päivänä tammikuuta 2009

Paula Lehtomäki
ympäristöministeri

Jan Vapaavuori
asuntoministeri

Hannele Pokka
kansliapäällikkö

Tampereella 17. päivänä helmikuuta 2009

Ulla Koivusaari
johtaja

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus

Ympäristöministeriö ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskus ovat tehneet sopimuksen ympäristökeskuksen tulostavoitteista vuodelle 2009. Sopimus tarkentaa ja täydentää vuoden 2009 osalta tulostavoitteita, jotka ympäristöministeriö on asettanut vuoden 2009 talousarviossa.

A Keskeiset toiminnalliset tavoitteet

I Ympäristönsuojelu

Parannetaan Suomenlahden ja sisävesien tilaa vähentämällä yhdyskuntien typpi-päästöjä sekä maatalouden, haja-asutuksen, metsäojituksen, turvetuotannon ja kalankasvatuksen ravinnekuormitusta päämääränä (2015) vesien hyvä ekologinen ja kemiallinen tila. Turvataan tärkeimmät pohjavesialueet maankäytön ohjauksella, riittäväillä suojelusuunnitelmilla ja riskikohteita kunnostamalla tavoitteena pohjavesien hyvä tila ja riittävyys (erityisesti Salpausselät).

Tehtaiden ja laitosten BAT-periaatteiden mukainen toiminta varmistetaan lupapäätösten ja lausuntojen sekä valvonnan avulla. Toiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota poikkeuksellisten päästöjen aiheuttamien haittojen rajoittamiseen mahdollisimman pieniksi sekä ympäristöriskeihin ja niiden torjuntaan.

YM:n päätöksen mukaisesti metsäteollisuuden ympäristöasioihin erikoistuen Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksessa jatketaan metsäteollisuuden ja siihen liittyvän kemianteollisuuden ympäristönsuojeluvuorokäytöksiä valtakunnallisiin ja alueellisiin tarpeisiin. KAS:n edustajat ovat mukana valtakunnantason kehittämistyössä. Valvonnan tehostamiseksi ja yhdenmukaistamiseksi kehitetään kaikkien alueellisten ympäristökeskusten käyttöön yhteisiä ympäristönsuojelulain, vesilain ja jätelain valvonnan toimintamalleja.

Alueellisen ekotehokkuuden seuranta jatketaan Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa TE-keskuksen, maakuntien liittojen ja tiehallinnon kanssa yhteistyössä. Erityistä huomiota kiinnitetään tulosten analysointiin, johtopäätöksiin ja alueellisen ekotehokkuuden kehittämiseen.

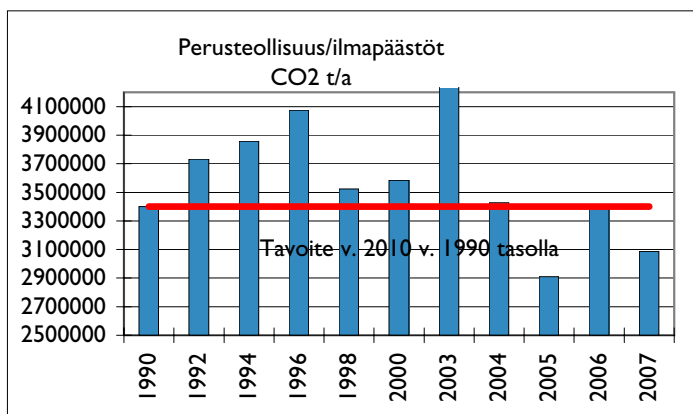
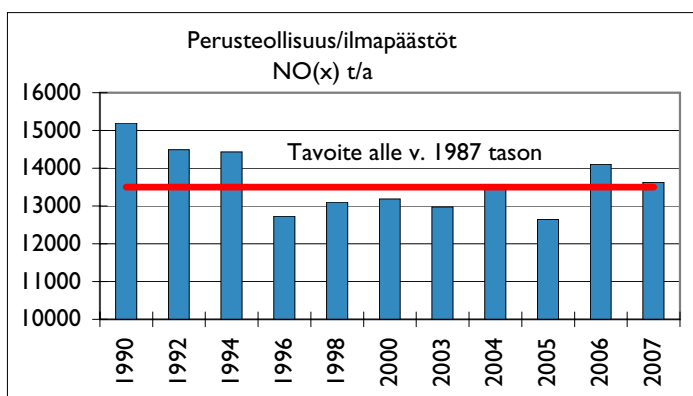
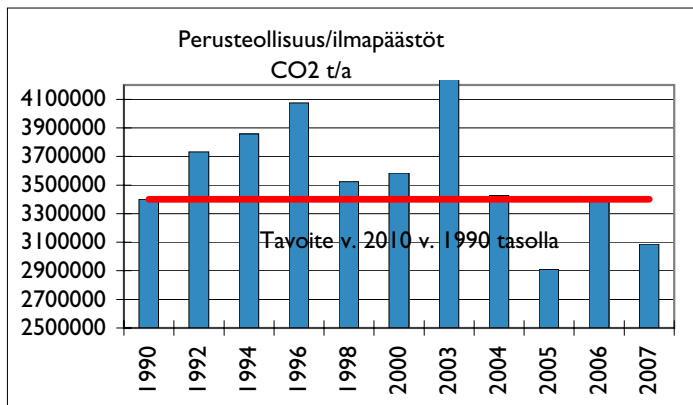
Yhdyskuntien isojen puhdistamoiden typpireduktioita koskevat lupamääräykset saadaan valtioneuvoston päätöksen ja EU-direktiivin vaatimusten mukaisiksi vuoden 2008 aikana.

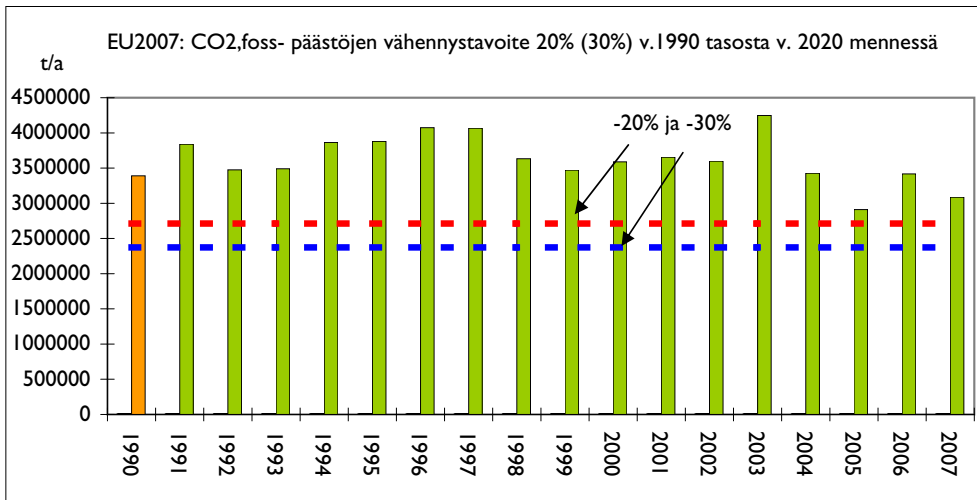
Valvonta toteutetaan vuosittaisen suunnitelman mukaisesti (180/2008, 180/2009) riittävät voimavarat turvaten.

Ilmasto-ohjelmayhteistyöhön Lappeenrannan ja Imatran seuduilla osallistutaan yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Ilman laadun seuranta saatetaan annetun asetuksen mukaisiksi myös Kaakkois-Suomen pienissä kunnissa vuoden 2009 loppuun mennessä.

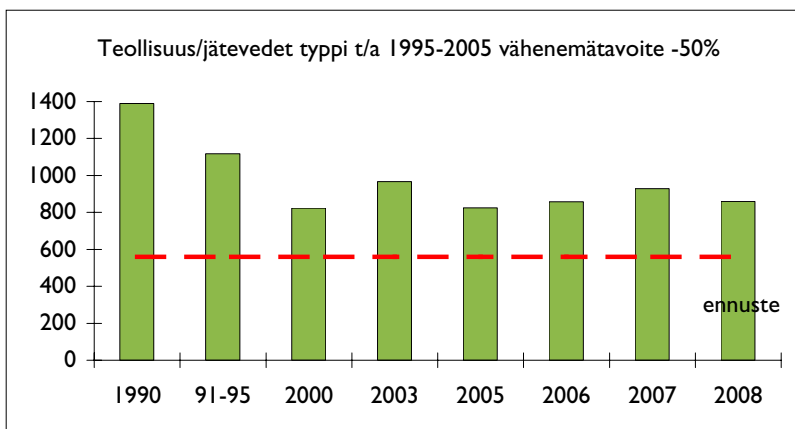
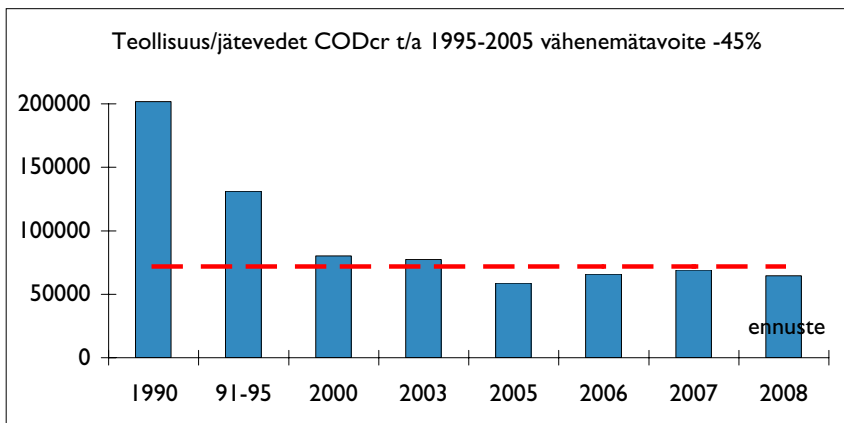
Huomioidaan ympäristöluvissa ja velvoitetarkkailujen uusimisessa VPD:n tavoitteet ja seurantavelvoitteet.

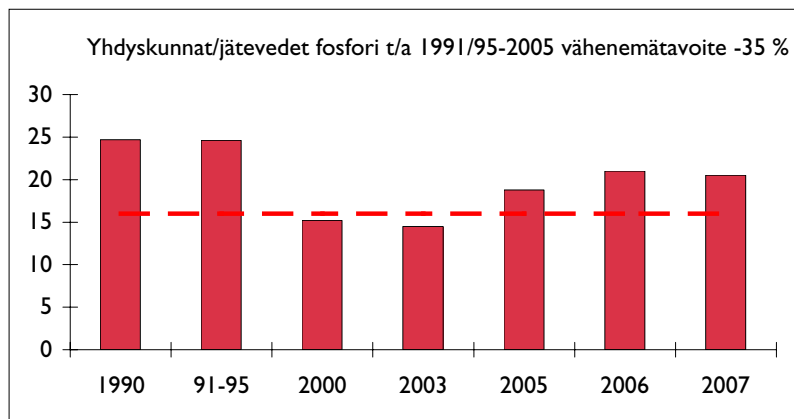
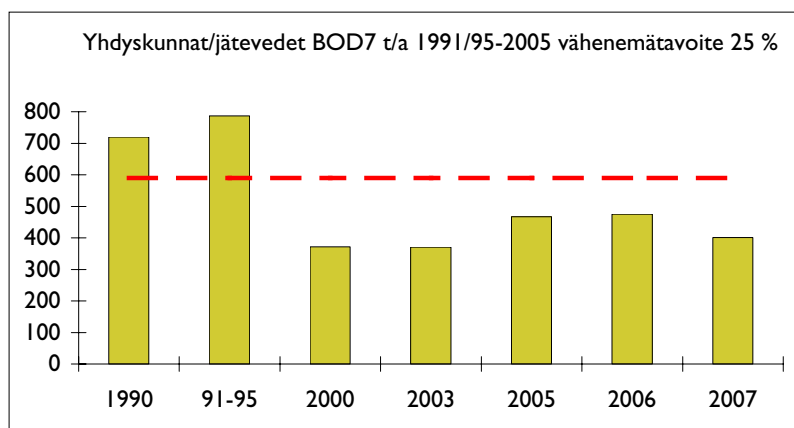
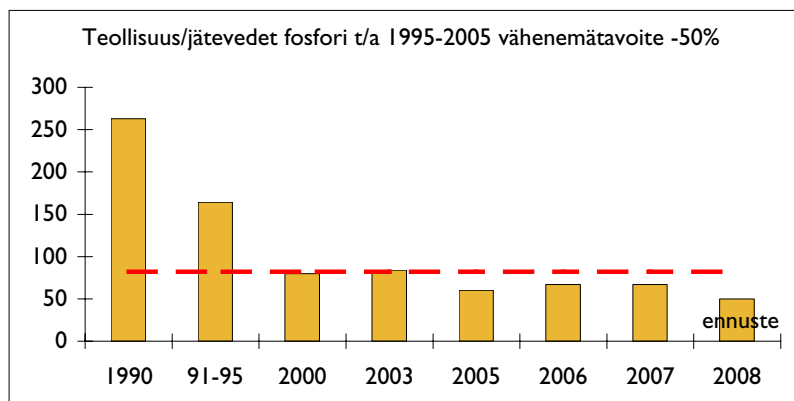
Ilmapäästöt

Päästöt vesiin

	Tavoite 2009
Ympäristöluvut, ratkaistut, kpl	47
Vireillä 31.12., kpl	23
käsittelyaika keskimäärin kk	10
uuden toiminnan ja toiminnan muutosten lupia käsitelty 8 kk:ssa, osuus	80 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	8,8
taloudellisuus, kustannukset €/ratkaisu	9000
Ympäristönsuojeluilmoitukset, ratkaistut kpl	30
YSL:n ja vesilain mukaisista lupa-asioista annetut lausunnot	35
Ympäristöluvanvaraisten laitosten tarkastuskäynnit yhteensä	200
Vesien suojelema koskevat maatalouden erityistukilausunnot, kpl	50

Tehdään yhteenveto vesienhoitosuunnitelmasta saatavista lausunnoista ja tehdään tarvittavat muutokset toimenpideohjelmiin ja kootaan koordinoiville alueellisille ympäristökeskuksille tarvittavat täydennykset vesienhoitosuunnitelmaan. Toimitetaan vesienhoitosuunnitelma ministeriölle 15.6.2009 mennessä.

Kannustetaan järvien ranta-asukkaita järvien omatoimiseen kunnostamiseen ja suojeluun, jota tuetaan neuvonnallisin keinoin osana vesienhoidon toteutusta.

Edistetään kattavan septityhjennysverkoston rakentamista Kaakkois-Suomessa tukemalla viiden vastaanottopisteen toteuttamista. Ensisijaisesti tuki kohdennetaan septiasian yhteistyöryhmän arvion mukaan kiireellisiksi katsottuihin kohteisiin.

Osallistutaan vähintään 8 viljelijätalaisuuteen, joissa markkinoidaan suojavyöhykkeitä ja muita erityistukia. Edistetään suojavyöhyketuen hakua vesistökuunnostusprojekteissa. Tavoitteena on 50 uutta suojavyöhykehakemusta vuosittain.

Kymijoen pilaantuneiden sedimenttien kunnostuksen suunnittelua jatketaan dioksiineilla ja furaaneilla pahiten pilaantuneella Kuusankosken ja Keltin välisellä alueella. Jatkosuunnittelussa tarkastellaan alueelle soveltuvia ruoppaustekniikoita, ruopatun sedimentin esikäsittelytekniikoita ja esikäsittelyalueita, loppusijoitusvaihtoehtoja, eri työvaiheiden ja loppusijoituksen riskejä ja kustannuksia sekä kunnostuksella saavutettavia hyötyjä. Tarkentavan suunnittelun perusteella selvitetään kunnostus- ja läjitysvaihtoehdot, joita voidaan vertailla mahdollisessa ympäristönvaikutusten arviointi (YVA)-menettelyssä. YVA-menettelyn käynnistämisestä päätetään vuoden 2009 aikana mm. sen perusteella, löytyykö jatkosuunnittelussa mielekkäitä sedimenttien ruoppaus- ja käsittelyvaihtoehtoja.

Kalankasvatusta valvotaan tehostetusti käymällä vuosittain jokaisella laitoksella.

Kalojen suojelema ja vesiluonnon monimuotoisuutta edistetään suunnittelemalla ja toteuttamalla kalatalous- ja tutkimushankkeita TE-keskuksen tilausten perusteella.

Meluhaittoja vähennetään maankäytön ohjauksella erityisesti valtateiden (nrot 6, 7, 12 ja 15) ympäristössä. Tärinähaittoja vähennetään yhteistyössä ratahallintokeskuksen kanssa.

Alueellinen jätehuoltosuunnitelma valmistuu vuonna 2009 yhteistyössä alueen toimijoiden sekä eteläisten ja läntisten ympäristökeskusten kanssa (ELSU). Painopisteenä Kaakkois-Suomessa on poikkeuksellisten tilanteiden jätehuolto.

Pilaantuneita maita kunnostetaan kiireellisyysjärjestyksessä vuonna 2005 valmistuneen ja vuosittain päivitetyn toimenpideohjelman mukaisesti 3 kpl/vuosi.

Toteutetaan SOKKA-kunnostusprojektiä vuonna 2007 valmistuneen ja vuosittain päivitetyn toimenpideohjelman mukaisesti 1 kpl/vuosi.

Kymenlaakson vesihuollon kehittämissuunnitelma valmistuu vuonna 2009.

Anjalankoski-Kotka siirtoviemäri- ja yhdysvesijohtohanke (YM, MMM) valmistuu valtion vesihuoltotyön osalta (n. 11 M€) vuoden 2009 lopulla.)

Aloitetaan Miehikkälä-Virolahti yhdysvesijohto ja siirtoviemäryö. Tavoitteena on johtaa Miehikkälän kirkonkylän jätevedet Haminan puhdistamolle ja parantaa alueen vesihuoltoa. Hanke valmistuu vuonna 2010.

Aloitetaan Hamina-Kotka siirtoviemärin rakentaminen. Työ valmistuu vuonna 2010.

Kylien vesihuollon yhteishankkeita tuetaan käytettävissä olevan erillisrahoituksen turvin 400 kiinteistöä/vuosi.

Jatketaan yhteistyössä Kaakkois-Suomen tiepiirin ja Kaakkois-Suomen TE-keskuksen työvoimaosaston kanssa ns. tiemaisemaprojektia (TIVA) pitkäaikaistyöttömiä työllistäen (TM). Jatketaan arvokkaiden maisema-alueiden ja perinnebiotooppien kunnostamista (MAPE) osana TIVA-projektia. Projektien työllistävä vaikutus on n. 20 htv.

2 Alueidenkäyttö ja rakentamisen ohjaus

Kehittämiskeskusteluissa kuntien kanssa painotetaan keskeisten kuntakohtaisten kehittämiskysymysten ohella yhdyskuntarakenne- ja ilmastonmuutosnäkökohtia, kaupunkiseutusuunnittelun jatkamista (MAL), kuntayhteistyön edistämistä alueiden käytön suunnittelussa ja rakennusvalvonnassa sekä tarkistettujen VAT:iden vaikutuksia kunkin kunnan kaavoituksessa. Lisäksi kuntayhteistyössä kiinnitetään huomiota kuntien maapolitiikan toteuttamiseen ja tonttien riittävyteen.

Maankäytön ohjauksessa keskitytään kaavoituksen ajantasaistamiseen maakunta- ja yleiskaavoituksen kautta, selvitysten riittävyteen mm. melu- ja tärinäasioissa sekä yhdyskuntataloudellisten vaikutusten arviointiin. Riittävän kattavaan yleiskaavitukseen kiinnitetään huomiota erityisesti Kotkassa ja Lappeenrannassa.

Rantarakentamisesta 80 % sijoittuu oikeusvaikutteisten kaavojen alueille vuonna 2009.

Rakentaminen poikkeamisluvilla vähenee 5 % ja poikkeamisluvista 80 % käsitellään alle 6 kuukaudessa.

Edistetään luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja arvokkaiden geologisten muodostumien säilyminen maa-aineslain mukaisin lausunnoin (50–60 kpl/v.)

Kuntien kulttuuriympäristöohjelmia valmistuu 1 kpl/v.

Käynnistetään valtakunnallisten merkittävien rautatieasemien suojelusopimusten seuranta.

Kaupunkipuistojen perustamishankkeita tuetaan (Kotka/Kymijoki ja Imatra).

Rakentamisen ohjauksessa ja koulutuksessa toteutetaan kansallista rakennuspoliittista, rakennusperintö- ja korjausrakentamisen strategiaa.

Ympäristö-, perinne- ja korjausrakentamisen verkostohanke pyritään aloittamaan vuonna 2009.

	Tavoite 2009
Yleis- ja asemakaavoitusta koskevat viranomaisneuvottelut, kpl	40
Alueidenkäytön koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä	1
Poikkeamispäätökset, ratkaistut, kpl	120
käsittelyaika keskimäärin, kk	2,0
käsitelty alle 6 kk:ssa, osuus	96 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	60
päätösten pysyvyys, %	100 %
Rakentamisen ohjauksen koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä, kpl	2
kuntien osallistuminen tilaisuuksiin %	100 %
Rakennusvalvonnan nykytila ja kehitysnäkymät esillä kehittämiskeskusteluissa %	100 %
Rakennusuojelulain mukaiset päätökset, ratkaistut yhteensä, kpl	1

3 Luonnonsuojelu

Vanhojen suojeluohjelmien ja Natura 2000 -verkoston loppujen yksityismaiden toteutus suoritetaan loppuun vuoden 2009 aikana (310 ha). Yhtiöiden omistamia alueita toteutetaan ympäristöministeriön kanssa tarkemmin sovittavalla tavalla ja aikataululla. Selvitetään kaavojen suojelualuevaraukset ja tehdään suunnitelma niiden toteuttamisesta vuoden 2009 aikana.

Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat on laadittu yleissuunnitelman mukaisille kiireellisimmille kohteille (yhteensä 43 kpl) vuoden 2011 loppuun mennessä. Vuoden 2009 tavoite on 5.

Yksityismaiden vanhat luonnonsuojelualueet on merkitty asianmukaisesti maastoon, niiden hoitotarve on selvitetty ja kiireellisimpien kohteiden hoito toteutettu.

Luonnonsuojelulain mukaisten metsäisten ja merenrantojen luontotyyppien inventointi on saatu valmiiksi vuoden 2009 loppuun mennessä ja rajauspäätökset tehty vuoden 2010 aikana.

Erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikkoja inventoidaan ja rajataan alueellisen erityisvastuun ja kiireellisyyden mukaisessa järjestyksessä. Uhanalaisten lajien suojelua tehostetaan määrittelemällä tärkeimmät suojelun ja hoidon tarpeessa olevat lajit ja elinympäristöt sekä käynnistämällä suojelu- ja hoitotoimenpiteet lajityöryhmän suositusten mukaan. Täydennetään ja tarkistetaan Hertan Eliölajit-tietojärjestelmän tietoja.

Jatketaan loukkaantuneiden luonnonvaraisten lintujen hoitoa Pyhtään lintuhoitolassa.

Toteutetaan valtioneuvoston periaatepäätöstä Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelmasta. Saapuneiden METSO-tarjousten käsittelyaika KAS:ssa on enintään yksi vuosi.

Perinnebiotooppien luontoarvot turvataan. Annetaan erityistukilausuntoja, opastetaan viljelijöitä kohteiden hoidossa sekä edistetään erityisympäristötukien hakua ja maataloustuen ulkopuolelle jäävien perinnebiotooppien hoitoa. Käynnistetään 1–2 erityistukien ulkopuolelle jäävän kohteen kunnostus vuodessa. Tavoitteena on saada hoidon piiriin 100 % valtakunnallisesti ja vähintään 80 % maakunnallisesti arvokkaista perinnebiotoopeista vuoteen 2012 mennessä. Kaakkois-Suomen 58 kohteesta (vuonna 2007) hoidon piirissä on 28 kpl.

Osallistutaan VELMUn toteuttamiseen itäisen Suomenlahden alueella yhteistyössä Metsähallituksen kanssa sekä mahdollisesti käynnistyvään VELMUn Life-hankkeeseen yhteistyössä SYKEN, Viron ja Venäjän kanssa annettujen määrärahojen puitteissa.

	Tavoite 2008	Tavoite 2009
Luonnonsuojeluhjelmien toteutus yhteensä, ha	500 (*)	336
Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat, valmistuneet, kpl	4 (**)	5
Ls-alueiden hks:t, valmistuneet, kpl	2	2
Luontotyyppien rajauspäätökset, kpl	1	3
Erityisesti suojeltavien lajien rajauspäätökset, kpl	1	2

* vain osa (130 ha) saadaan kohteiden hankaluuden vuoksi toteutettua loppuun vuonna 2008, loppujen toteutus jatkuu vuonna 2009

***) lukuun sisältyvät myös Metsähallituksen tekemät

4 Selvitykset ja seuranta

Saatetaan vesiympäristön tilan seuranta vastaamaan vesienhoitosuunnittelua varten tehtäviä ekologisen tila-arvioinnin vaatimuksia.

Valtakunnallinen seurantaverkko kattaa alueen merkittävimmät järvet ja joet, osan rajajoista sekä eräät pienemmät luonnontilaisina vertailualueina esitetyt vesimuodostumat. Alueellinen seuranta täydentää valtakunnallisen seurantaverkon jättämiä aukkoja vesiympäristön tila-arvioiden ja ekologisten luokitusten ajantasaistamiseksi. Rannikolla seurantaverkko muodostuu intensiivi- ja kartoitusasemista, joiden avulla saadaan tietoja rannikkovesien tilasta ja kehityksestä.

Osallistutaan luonnon monimuotoisuutta ja ympäristömuutoksia selvittäviin valtakunnallisiin seurantaohjelmiin, kuten yöperhosseurantaan ja luontodirektiivin lajien seurantaan.

Jatketaan metsäteollisuuden ympäristönsuojeluun liittyviä selvityksiä. Suunnittelukaudella keskitytään vesienhoidon suunnittelua palveleviin tehtäviin.

Ylläpidetään näytteenoton laatujärjestelmää ja kehitetään näytteenotto-osaamista biologisten seurantojen toteuttamisessa sekä huolehditaan laadukkaiden ja taloudellisten laboratoriopalvelujen hankkimisesta.

Ylläpidetään valtakunnallisia ja alueellisia hydrologisia seuranta-asemia (99 kpl). Syvyyskartoitusluotauksia valmistuu 28 km²:n alalle.

	Tavoite 2009
Ympäristökeskuksen alueelta otetut valtakunnalliset seurantanäytteet, kpl	2800

5 Yleiset ympäristötehtävät

YVA- ja SOVA-tehtävät hoidetaan laadukkaasti noudattaen valtakunnallisesti yhteinäistä linjaa.

Osallistutaan aktiivisesti uuden ohjelmakauden Etelä-Suomen tavoiteohjelman ja Kaakkois-Suomi-Venäjä -naapurisuusohjelman käynnistämiseen. Huolehditaan rahoitusvaltuuksien turvaamisesta ympäristöhankkeisiin, hankkeiden huolellisesta valmistelusta sekä ympäristötavoitteiden sisällyttämisestä maakuntaohjelmien toteuttamissuunnitelmiin.

EAKR- ja kansallista rahoitusta kohdennetaan erityisesti ympäristöriskien hallintaan, ympäristöteknologiaan, kulttuuriperintökohteisiin, luonto- ja kulttuurimatkailun kehittämiseen ja ekotehokkuuden lisäämiseen.

Viestintä ja sen tuotteet ovat laadukkaita ja tavoittavat alueen asukkaat ja ympäristökeskusten kaikki asiakasryhmät tukien toiminta-alueen ympäristötietoisuuden ja -vastuullisuuden lisääntymistä. Erityistä huomiota kiinnitetään verkkopalvelujen laatuun ja monipuolisuuteen. Viestinnän suunnitelmallisuutta tehostetaan tuottamalla kaksi viestintäsuunnitelmaa ajankohtaisista aiheista. Tulossuunnittelukaudella teemat ovat vesiensuojelun kehittäminen ja EU-hankkeet.

Ympäristökeskuksen kansainvälinen yhteistyö tukee keskeisten ympäristötavoitteiden saavuttamista. Painopisteinä ovat itäisen Suomenlahden ja rajavesien tila, ympäristöriskit, ilmanlaatu ja luonnonsuojelu. Osallistutaan asiantuntijana suomalais-venäläisen rajavesikomission ja Suomi-Viro YVA-komission toimintaan, Suomenlahden vesiensuojeluun liittyvään kolmikantayhteistyöhön sekä Kaakkois-Suomen Naapurisuusohjelmaan tms. kansainvälisen rahoituskuviioon soveltuvien keskeisimpien em. painopisteitä palvelevien yhteistyöhankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen.

	Tavoite 2009
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista	5
Lausunnot YVA-arviointiselostuksista	5
Tiedotteet kpl	60
Ympäristönhoitotyöt (YTY), htv/v	20

Osallistutaan aktiivisesti ALKU-hankkeen valmisteluun.

B Voimavarat ja yleinen kehittäminen

Taloustilanne pysyy vuosina 2008 ja 2009 vähintään vuodenvaihteen 2006–2007 tasolla.

Toimintamenoilla palkatun vakituisen henkilöstön määrä vähenee eläkkeelle jäämisten myötä tuottavuusohjelman mukaisesti. Vapautuvia tehtäviä jaetaan uudelleen ympäristökeskuksen asiantuntijoille. Osa poistumasta korvataan uusrekrytoinneilla.

Työnkuvia kehitetään ja kokonaan uusiin tehtäviin koulutetaan tarpeen mukaan tapauskohtaisesti. Avaintehtävien toiminta- ja varamiesresurssit turvataan. Budjetitirahoituksen väheneminen on lisännyt sisäisiä laadullisia riskejä. Toiminnan laatutason säilyttämisestä huolehditaan myös resurssien vähetessä.

Strategiatyötä jatketaan sopimuskaudella.

Ydinprosessit ja kuvaukset tarkistetaan ottaen huomioon laatutyön valtakunnallinen ohjaus, sisäisen valvonnan suunnitelman painopisteet ja ympäristökeskuksen hyväksytyt arvot.

Tietohallinnossa viedään läpi TEVE-hanke koulutuksineen sopimuskauden aikana.

Osallistutaan ALKU-hankkeeseen liittyvien tietojärjestelmien käyttöönottoon.

Henkisten voimavarojen hallinta

Työtyytyväisyyskysely toteutetaan parillisina vuosina. Tulosten perusteella käynnistetään tarvittavat kehittämistoimenpiteet.

	Tavoite 2009
Työhyvinvointi, työtyytyväisyysindeksi	-
Ammattitaidon kehittämisen osuus työajasta pv/htv	6,5
Ympäristöhallinnon atk-ajokorttitutkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä %	95 %

Helsingissä 28. päivänä tammikuuta 2009

Paula Lehtomäki
ympäristöministeri

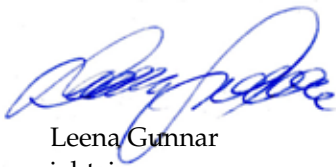

Jan Vapaavuori
asuntoministeri

Hannele Pokka
kansliapäällikkö

Kouvolassa . päivänä helmikuuta 2009

Leena Gunnar
johtaja

Etelä-Savon ympäristökeskus

Ympäristöministeriö ja Etelä-Savon ympäristökeskus ovat tehneet sopimuksen ympäristökeskuksen tulostavoitteista vuodelle 2009. Sopimus tarkentaa ja täydentää vuoden 2009 osalta tulostavoitteita, jotka ympäristöministeriö on asettanut vuoden 2009 talousarviossa.

A Keskeiset toiminnalliset tavoitteet

I Ympäristönsuojelu

	Tavoite 2009
Ympäristöluvut, ratkaistut, kpl	16
vireillä 31.12., kpl	17
käsittelyaika keskimäärin kk	9,0
uuden toiminnan ja toiminnan muutosten lupia käsitelty 8 kk:ssa, osuus	80 %
tuottavuus, ratkaisua/hyv	11,0
taloudellisuus, kustannukset €/ratkaisu	7600
Ympäristönsuojeluilmoitukset, ratkaistut kpl	30
YSL:n ja vesilain mukaisista lupa-asioista annetut lausunnot	80
Ympäristöluvanvaraisten laitosten tarkastuskäynnit yhteensä	80
Vesien suojelemaan koskevat maatalouden erityistukilausunnot, kpl	15

Vesien suojeleminen

Vesienhoidon toimenpideohjelma viimeistellään kuulemisen jälkeen ja käynnistetään toimenpiteiden toteutus soveltuvin osin.

Valmistellaan yhdessä metsäkeskuksen, Metsähallituksen, metsänhoitoyhdistysten, metsäyhtiöiden ja kuntien kanssa menettelyt ja ohjeet metsäojoituksiin liittyvien ilmoitusten käsittelyyn.

Tärkeimmät velvoitetarkkailuohjelmat (kuormitus- ja vesistö tarkkailu) saatetaan helposti selattavaan sähköiseen muotoon.

Ympäristönhoidon työllisyystöinä toteutetaan koe- ja hoitokalastuksia sekä vesikasvien niittoja (100–150 ha/vuodessa).

Haja-asutuksen vesihuoltoa edistetään avustamalla vesiosuuskuntia ja rakentamalla siirtoviemäreitä, joihin voi liittyä myös yksittäisiä talouksia. Vuonna 2009 val-

mistuvat Kerimäen ja Savonlinnan, Pertunmaan Kuortin ja Heinolan sekä Pieksämäen Vaalijalan ja Pieksämäen keskustan väliset siirtoviemärit.

Kuntien kehittämiskeskusteluissa tuodaan esille vesihuollon kehittämissuunnitelmien päivittämisen ja ympäristönsuojelumääräysten laatimisen tarpeellisuus haja-asutuksen jätevesiasetuksen toimeenpanemisessa.

Jätehuolto

Itä-Suomen alueellinen jätesuunnitelma laaditaan yhdessä Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan ympäristökeskusten ja jätealan toimijoiden kanssa. Vuonna 2009 laaditaan jätesuunnitelmaehdotus, ja toteutetaan toinen kuuleminen. Suunnitelma valmistuu vuonna 2010.

Huolehditaan vuoteen 2002 mennessä suljettujen kaatopaikkojen pintarakenteiden valmistumisesta vuoden 2010 loppuun mennessä.

Pohjaveden suojelu

Haetaan EAKR-rahoitusta pohjaveden suojeluohjelmien laatimiseksi kolmen ympäristökeskuksen (ESA, PSA, PKA) alueella.

Pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus

Mikkelin Pursialan pohjavesialueen kloorifenoliongelma ratkaistaan. Saimaankadun jätetäyttö-alueen puhdistustyöt käynnistetään vuonna 2009.

Pilaantuneen maa-alueen ja pohjaveden selvityksiä tehdään Kuortin vanhalla kaatopaikalla Pertunmaalla, Punkaharjun entisellä kaatopaikalla, Hiidenlammen pohjavesialueella Jäppilässä ja Sulkavan Kukkapäässä.

Valmistellaan pilaantuneen maaperän selvittämiseen ja kunnostamiseen liittyviä hallintopakkopäätöksiä: Shell Laiturikatu, Mikkeli, Vapo Pursialankatu, Mikkeli ja Vapo Väärälän kyllästämö Oy, Mikkeli.

Ympäristövahinkojen torjunta

Saimaan öljyntorjuntasuunnitelman päivittäminen aloitetaan.

Ilman laatu

Ilmanlaadun jatkuva seuranta on järjestetty kiertävällä laitteistolla maakunnan kaupungeissa vuoteen 2010 mennessä.

2 Alueidenkäyttö ja rakentamisen ohjaus

Alueidenkäyttö

Ympäristöministeriötä tuetaan maakuntakaavoituksen ohjauksessa ja maakuntakaavan laatimista edistetään ohjausryhmän ja eri työryhmien työskentelyssä. Kaava etenee luonnosvaiheesta ehdotusvaiheeseen vuoden 2008 aikana.

Maakuntakaavatyön yhteydessä todetut suuntaviivat ohjaavat kuntien alueidenkäytön suunnittelua. Kunnat laativat strategisen tason alueidenkäytön suunnitelmia ja maapoliittisia ohjelmia. Painopiste on taajamien suunnittelussa, ja taajamayleiskaavojen laatimista edistetään, myös kylien yleiskaavoitus käynnistyy mahdollisen MRL:n tarkistuksen myötä. Kaavaohjauksessa korostetaan luonto- ja kulttuuriarvojen lisäksi kaupunkien ja muiden taajamien keskusta-alueiden kehittämistä, yhdys-

kuntarakenteen eheyttä sekä meluntorjuntaa. Seutukohtaisia aluerakennemallitöitä tuetaan.

Rantojen suunnittelussa saadaan loppuun tärkeimpien vesistöjen yleiskaavoitus ja vanhimpien yleis- ja ranta-asemakaavojen tarkistaminen käynnistyy. Tämä työ perustuu ajantasaisiin ja laadukkaisiin perusselvityksiin, maakuntakaavan periaatteisiin, ja pohjalla on riittävä kunnallinen tai seudullinen strateginen tarkastelu. Vuoksen alueen valtakunnalliset alueidenkäyttö-tavoitteet huomioidaan kaavaohjauksessa.

Vuoden 2009 kehittämiskeskusteluissa ovat teemoina maakuntakaavoitus, seutukuntien strategisen tason alueidenkäytön suunnittelu sekä siihen liittyvä kuntayhteistyö. Eräät kehittämiskeskustelut järjestetään seudullisina, mikä on osaltaan kehittää kuntien välistä seudullista yhteistyötä ja tiedonkulkua. Kuntien suunnitteluorganisaatioiden resursseihin kiinnitetään huomiota kehittämiskeskusteluissa ja kannustetaan aluearkkitehtitoimintaan.

Rakentamisen ohjaus

Rakentamisen ohjauksen menetelmiä ja koulutusta kehitetään Itä-Suomen ympäristökeskusten välisen yhteistyön avulla. Rakennustarkastajille järjestettävän koulutuksen lisäksi järjestetään koulutusta kuntien avustavalle henkilöstölle, jotta lupa- ja kaavaasioiden hallinnollinen käsittely sujuu ongelmitta. Rakennusvalvonnan riittävään resursointiin ja seutuyhteistyön mahdollisuuksiin kiinnitetään huomiota kehittämiskeskusteluissa.

Uusille luottamushenkilöille järjestetään koulutustilaisuuksia vuoden 2008 vaalien jälkeen.

	Tavoite 2009
Yleis- ja asemakaavoitusta koskevat viranomaisneuvottelut, kpl	30
Alueidenkäytön koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä	4
Poikkeamispäätökset, ratkaistut, kpl	140
käsittelyaika keskimäärin, kk	2,0
käsitelty alle 6 kk:ssa, osuus	97 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	140
päätösten pysyvyys, %	100 %
Rakentamisen ohjauksen koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä, kpl	4
kuntien osallistuminen tilaisuuksiin %	100 %
Rakennusvalvonnan nykytila ja kehitysnäkymät esillä kehittämiskeskusteluissa %	100 %
Rakennusuojelulain mukaiset päätökset, ratkaistut yhteensä, kpl	1

Kulttuuriympäristö ja sen hoito

Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden hoidon järjestämiseksi laaditaan vielä kaksi maisemanhoitosuunnitelmaa. Vuonna 2008 aloitettu hoitosuunnitelma Haukivuoren kirkonkylä-Saksalanharju-alueelle laajennettuna Lietjärvi-Sarselinkylä-alueelle valmistuu alkuvuodesta, ja hoitosuunnitelman laatiminen käynnistyy Heinäveden reitin alueelle. Haukivuoren kirkonkylän-Saksalanharjun hoitosuunnitelmaa toteutetaan työllistämishankkeilla.

Arvokkaimpien perinnebiotooppien hoitoa edistetään maakunnallisen hoito-ohjelman mukaisesti inventointien ja hoitosuunnitelmien kautta, sekä tekemällä hoitotöitä mm. hankkeella ESR/”Näkymiä ympäristöön” ja vireillä olevalla ylimaakunnallisella

hankkeella ”Laidunnus luonnon- ja maisemanhoitajana”. Mallitilaverkostoa toteutetaan suunnittelukauden aikana.

Maatalouden ympäristötuen erityistukiin liittyviä lausuntoja annetaan perinnebiotooppikohteille sekä luonnon monimuotoisuuden ja maiseman kannalta tärkeille kohteille, yhteensä noin 100 kohteelle.

Etelä-Savon sisäistä aluerakennetta kehitetään käynnistämällä kunnallisten/seudullisten kulttuuriympäristöohjelmien laatiminen. Ympäristökeskus testaa ja kehittää hoito-ohjelmien laatimisohjetta.

Rakennusperintöä säilytetään ja hoidetaan monipuolisesti, erityisesti kaavojen ja suunnitelmien ohjaustyöllä ja tukia suuntaamalla.

Kulttuuriympäristön hoidon alueellista yhteistyötä ylläpidetään ja järjestetään sekä tiedon levittämiseksi että toiminnan koordinoimiseksi.

Luonnon virkistyskäyttö

Kuntien kaavaohjauksessa kiinnitetään huomiota virkistysalueiden riittävyteen ja merkitykseen. Työllisyysperusteisella investointiavustuksella rahoitettavina hankkeina valmistuvat Mäntyharjun Kurkilahden venereitti sekä käynnistetään Sulkavan Telataipaleen ja Puumalan Kukonharjun venereittien rakennustyöt. Rantasalmen luontomatkailureittien rakennustyöt käynnistetään ja vesistöjen syvyyskartoitusta jatketaan Joroisten ja Rantasalmen alueilla.

3 Luonnonsuojelu

	Tavoite 2009
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus yhteensä, ha	900
Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat, valmistuneet, kpl	0
Ls-alueiden hks:t, valmistuneet, kpl	0
Luontotyyppien rajauspäätökset, kpl	8
Eryteisesti suojeltavien lajien rajauspäätökset, kpl	1

Suojelualueiden toteutus ja hoito

Luonnonsuojeluohjelmiin ja Natura 2000 -verkostoon kuuluvia yksityismaita on toteuttamatta 900 ha (98 maanomistajan alueella). Nämä kohteet toteutetaan vuoden 2009 loppuun mennessä siten, että kohde on joko toteutettu vapaaehtoisella ratkaisulla tai pakkokeinosta on ympäristökeskuksen ratkaisu (LsL 24.3 §:n päätös tai lunastuslupahakemus). Luonnonsuojelun toteutuksen pakkotoimiin liittyviä valituksia sekä lunastus- ja korvaustoimituksia tulee käsiteltäväksi vuonna 2010 tai myöhemmin. Vuodelle 2009 luonnonsuojeluohjelmien ja Natura 2000 -verkoston maanhankintaan ja suojelualueiden korvauksiin tarvitaan yksityismaiden osalta lisärahoitusta noin 1,5 M€.

Yhtiöiden maita on toteuttamatta vielä 1700 ha. Vuonna 2010 aloitetaan toteutusneuvotteluissa tarvittavan arviointitiedon kerääminen yhtiöiden mailla.

Yksityismaiden luonnonsuojelualueiden merkitsemisessä korostuu rauhoituspäätöksiin sisältyvien, saimaannorpan pesinnän kannalta keskeisille saarille ja luodoille asetettujen talviaikaisten maihinnousukieltojen merkitseminen, joka saadaan pääosin valmiiksi vuoden 2009 aikana. Lisäksi jatketaan muiden yksityisten luonnonsuojelualueiden merkintää.

Vuonna 2009 hoidetaan kahta lintuvesikohdetta niittämällä (Rantasalmen Vaahersalonlampi ja Putkilahti–Ruskeaperä).

Luontotyyppien ja lajien suojelu

Luonnonsuojelulain luontotyyppinä inventoidaan 10–15 kpl vuodessa. Vuonna 2009 inventoidaan viimeiset tiedossa olevat metsäiset luontotyyppikohteet, jonka jälkeen metsäisiä luontotyyppinä inventoidaan tarpeen mukaan. Hiekkarantaluontotyyppien inventoinnissa keskitytään kaavoituksen kannalta kiireellisiin kohteisiin. Luontotyyppipäätöksiä tehdään 8 kpl. Joissakin kohteissa on lisäksi tarve neuvotella rajauspäätöksestä aiheutuvien menetysten korvaamisesta.

Uhanalaisten eliölajien vaatimat suojelutoimet toteutetaan yhteistyössä Metsähallituksen kanssa painottaen niitä lajeja, joiden elinalueista merkittävä osa sijaitsee Etelä-Savossa (mm. saimaannorppa, valkoselkätikka, idänkurho).

Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat turvataan luonnonsuojelulain 72a §:n ja YM/MMM antaman ohjeen edellyttämällä tavalla (inventoitavia kohteita on arviolta 20–30 kpl).

Tehdään seurantaa ja hoitotoimia uhanalaisten ja erityisesti suojeltavien kasvilajien osalta alueellisen priorisointisuunnitelman mukaisesti, sekä luontodirektiivin lajien seurantaa. Erityisesti idänkurhon esiintymisalueita seurataan ja hoidetaan.

Metsäluonnon monimuotoisuus

Turvataan metsäluonnon monimuotoisuuden säilyminen yhteistyössä Metsäkeskuksen kanssa. Vaikutetaan siihen, että talousmetsien hoidossa otetaan huomioon arvokkaat ja harvinaiset metsäluontokohteet.

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman (METSU) mukaista uusien metsiensuojelualueiden hankintaa ja perustamista toteutetaan VNp:n mukaisesti. Tavoitteena on saada vuonna 2009 pysyvään suojeluun 100 ha (kiireellisiä kohteita). Suojeluun tarjottavia kohteita inventoidaan 30–40 kpl /vuosi, noin 300–400 ha. Kehitetään alueellista sidosryhmäyhteistyötä metsänhoitoyhdistysten ja metsäkeskuksen kanssa luonnonarvojen kaupan organisoinnissa.

Toimitaan asiantuntijana Metsäkeskus Etelä-Savon lähteiden kunnostusprojektissa. Projektissa inventoidaan ja kunnostetaan luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia lähteitä, joiden inventointiin ympäristökeskus osallistuu osana talousmetsien monimuotoisuuden edistämistä. Projektin on suunniteltu jatkuvan myös vuoden 2009 jälkeen vuosittain saman laajuusena.

Luonnonvarojen kestävä käyttö

Parannetaan luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamista luonnonvarojen käytössä ja luonnonvarojen käytön ympäristövaikutusten seurantaa.

Tehdään luonnonarvoja koskevan luonnonsuojelutiedon (suojelualueet, uhanalaiset ym.) kokoaminen, arviointi, ja toimittaminen erilaisten luonnonvarojen käyttöä koskevien hankkeiden osalta sekä lausunnot ja neuvonta näiden hankkeiden osalta. Tällaisia hankkeita ovat mm. maa-ainesluvut, tiesuunnitelmat, kaavat ja Natura-alueita koskevat hankkeet.

Annetaan lausuntoja metsänkäyttöilmoituksista ja hyväksytään luonnonsuojelualueille laadittuja metsäsuunnitelmia.

4 Selvitykset ja seuranta

	Tavoite 2009
Ympäristökeskuksen alueelta otetut valtakunnalliset seurantanäytteet, kpl	600
Ympäristökeskuksen alueelta otetut alueelliset seurantanäytteet, kpl	1200

Selvitykset

Yhteistyöhankeissa osallistutaan VPD:n ekologisen luokituksen testaamiseen, eri biologisten menetelmien herkkyyden arvioimiseen sekä selvitetään ympäristötekijöiden vaikutuksia vesieliöstään. Työ valmistuu vuoden 2009 loppuun mennessä.

Kalataloudellisesti merkittävien ja ihmistoiminnan muuttamien keskeisten virtavesien hydromorfologiset ominaispiirteet kartoitetaan yhdessä TE-keskuksen kanssa. Kartoituksella arvioidaan seurannan tarve sekä etsitään soveltuvat virtavesikohdet.

Seuranta

Toteutetaan vesistöjen tilan seuranta ja hydrologista seuranta valtakunnallisten ja alueellisten ohjelmien mukaisesti huomioiden EU:n asettamat tavoiteaikataulut. Osallistutaan ympäristöhallinnon yhteisen seurantaohjelman 2009–2012 valmisteluun sekä sovitetaan aluekeskuksessa tehtävät seurannat yhteen uuden seurantaohjelman kanssa. Maa- ja metsätalouden hajakuormituksen seuranta hoidetaan erillisrahoituksella. Jatketaan valtakunnallista levähaittaseuranta.

Otetaan käyttöön ja vakiinnutetaan VPD:n mukaiset vesistöjen tilan seurantamenetelmät, lisätään biologista seuranta ja mukautetaan alueellinen seurantaverkko ekologisen luokituksen seurantarpeisiin. Toimenpideohjelmien täsmentyessä seurannan painopistettä siirretään kohti ihmistoiminnan vaikutusten seuranta. Osallistutaan vesienhoitoalueiden pintavesiryhmän toimintaan.

Seurantoihin liittyvät uudet suunnittelu- ja kirjausmenetelmät otetaan käyttöön ja tietojen syöttö rekistereihin ja tietojärjestelmiin hoidetaan sovitulla tavalla. Seurantojen ja velvoitetarkkailujen tulokset viedään rekisteriin tavoiteaikataulun mukaisesti. Kehitetään seurantojen raportointia ja tiedon tuottamista sähköisesti.

Ylläpidetään valtakunnallisia ja alueellisia hydrologisia seuranta-asemia. Automatisoidaan vedenkorkeusasteikoita yhteistyössä SYKE:n kanssa (2 kpl vuonna 2009).

Pohjavesien seuranta tehostetaan ja uusia seuranta-alueita otetaan käyttöön siten, että tarkkailu- ja seurantaohjelmat ovat sisällöltään niin kansalliset kuin EU:n vaatimukset täyttäviä. Pohjavesiseurantojen (myös ulkopuoliset ottamot) tulosten tallentaminen POVET:iin toteutetaan.

R/V Muikun toimintaedellytykset vesientutkimuksessa ja seurannassa varmistetaan.

Näytteenotto- ja laboratoriopalvelut

Ylläpidetään ja kehitetään laadukasta näytteenottoa. Näytteenoton ja hydrologisten mittausten henkilösertifiointia jatketaan ja koulutusta tehostetaan erityisesti biologisten näytteenottomenetelmien suhteen. Laatujärjestelmää ylläpidetään laatukatselmuksilla ja auditoinneilla.

Varmistetaan korkealaatuisten analyysipalvelujen saanti kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla sekä valvotaan ostettavan laboratorioanalytiikan korkeaa laatua asiakasauditoinneilla.

5 Yleiset ympäristötehtävät

Haetaan rahoitusta alueellisen materiaalitase-hankkeen käynnistämiseen.

Ympäristörakentaminen

Ympäristökeskus ylläpitää ja kehittää rakennuttamisosaaamista, voimavarojaan, rakentamisen laatua sekä määrärahoihin ja laskuttamiseen liittyviä toimintoja siten, että se kykenee vastaamaan rakennuttamispalveluiden tuottamisesta ministeriöiden kanssa sovittavien linjausten mukaisesti.

Selvitetään ympäristöhallinnon rakentamistoiminnan kehittämistä uuden valtion aluehallinnon lähtökohdista.

Toteutetaan yhteistyösopimuksen mukaisesti Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen tilaamat sekä mahdollisesti muidenkin lähialueen ympäristökeskusten tilaamat rakennuttamishankkeet.

Jatketaan yhteistyössä Tiehallinnon kanssa valmistellun EU-rahoitteisen tievarsialueiden kunnostusprojektin toteutusta (ESR).

	Tavoite 2009
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista	I
Lausunnot YVA-arviointiselostuksista	I
Tiedotteet kpl	80
Ympäristöhoitotyöt (YTY), htv/v	30

Vesienhoidon suunnittelu

Ehdotus vesienhoitosuunnitelmasta toimitetaan ympäristöministeriöön kuulemisen jälkeen viimeisteltynä 15.6.2009 mennessä. Huolehditaan Vuoksen vesienhoitoalueen ohjausryhmän toiminnasta ja osallistutaan Kymijoki-Suomenlahden vesienhoitoalueen ohjausryhmään.

Viestintä

Julkaistaan kaksi asiakaslehti "Kuhankeittäjän" numeroa.

Viimeistellään ympäristökeskuksen erityistilanneviestinnän ohje ympäristöhallinnon yhteisen ohjeistuksen pohjalta. Koulutetaan ympäristökeskuksen asiantuntijat.

Toteutetaan sisäisessä viestinnässä muutoksen hallinnan viestintäsuunnitelmaa. Keskitytään hoitamaan ALKU-hankkeen viestintä laadukkaasti.

Osallistutaan ympäristökasvatuksen kehittämissyhmän ja ympäristökasvatusverkoston toimintaan. Osallistutaan Itä-Suomen ympäristökasvatuspäivien ja Vihreä Lippu -koulutustilaisuuksien järjestämiseen. Ylläpidetään ympäristökasvatuksen verkkosivuja.

B Voimavarat ja yleinen kehittäminen

Henkilöstö

Valtion aluehallinnon uudistushanke (ALKU) on lähtökohtana voimavarojen ja henkilöstön työhyvinvoinnin suunnittelulle. Uudistukseen liittyy sekä mahdollisuuksia että toimintaa haittaavia epävarmuustekijöitä. Suurimmat muutokset kohdistuvat lähivuosina hallintoon ja muihin tukipalveluihin.

Huolehditaan työhyvinvoinnista henkilöstösuunnitelman, työtyytyväisyystutkimuksen tulosten ja kehityskeskusteluiden mukaisesti. Pidetään työtyytyväisyysindeksin, ammattitaidon kehittämisen ja atk-osaamisen tunnusluvut hyvällä vakiintuneella tasolla. Vahvistetaan lähiesimiestoimintaa ja johtamista tukemaan työyhteisöä ympäristöhallinnon muutoksessa. Huolehditaan henkilöstön työmotivaatiosta, jaksamisesta ja tiedon saannista. Laaditaan vuosittainen työhyvinvointiohjelma ja toteutetaan sitä aktiivisesti. Varaudutaan ALKU-hankkeen aiheuttamiin muutoksiin tukemalla muutosten alaisen henkilöstön jaksamista ja työmotivaatiota.

Ympäristöministeriön asettamat henkilöstön vähentämistavoitteet saavutetaan noudattamalla tehtyä henkilöstösuunnitelmaa. Tuloksen saavuttaminen edellyttää kuitenkin jatkuvaa tehtävien priorisointia ja toimintatapojen kehittämistä. Henkilöstösuunnitelmaa tarkistetaan vuosittain ministeriön asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Henkilöstön ammattitaito paranee erityisesti ympäristölainsäädännön, ympäristö- ja paikkatiedon hallinnan sekä viestintä- ja vuorovaikutustaitojen osalta.

Sovelletaan palkkausjärjestelmää avoimesti johtamisen välineenä. Palkitsemisen periaatteita sovelletaan henkilöstösuunnitelman mukaisesti. Seurataan tasa-arvon toteutumista ja määritellään tehtävät toimenpiteet tasa-arvon toteutumiseksi.

Johtaminen ja kehittäminen

Noudatetaan johtamisessa ESA:n vahvistettua toimintamallia. Kehitetään toimintaa itsearviointien (CAF) sekä työtyytyväisyystutkimuksen, esimiestoiminnan arvioinnin ja asiakaspalautteen avulla.

Ympäristökeskus osallistuu koko ympäristöhallinnon laatutyön kehittämiseen. Suomen ympäristökeskuksen kanssa perustettu laadun kehittämissuunnitelma järjestää tehtyjen toimintamallien ylläpidon, kehittää teknisesti uusien toimintamallien tekemistä, kouluttaa toimintamallien tekemiseen sekä edistää laatutyötä yleisesti laaditun toimintasuunnitelman pohjalta. Ympäristökeskus osallistuu hallinnon sisäisiin auditointeihin.

Uuden viranomaisrakenteen valmisteluun osallistutaan aktiivisesti ja ympäristökeskuksen vahvuuksiin nojautuen. Pyritään aktiivisesti vaikuttamaan uuden viraston painotuksiin ja organisoitumiseen hyödyntämällä nykyisiä osaamisvahvuuksia ja tunnistettuja mahdollisuuksia.

Jatketaan johdolle ja esimiehille kohdennettua muutoksen hallintaa ja johtamistyötä tukevan valmennusohjelman toteuttamista.

Kehitetään sisäistä valvontaa keväällä 2007 tehdyn arvioinnin (COSO-ERM) pohjalta. Seuraava arviointi toteutetaan keväällä 2009. Parannetaan osaamisen ja talouden liittyvien riskien hallintaa. Mitoitetaan menot niin, että säilytetään tuloksellisen toiminnan edellyttämä riittävä taloudellinen liikkumavara.

Ylläpidetään ja kehitetään ympäristökeskuksen Kestävä Virasto-järjestelmää (KeVi). KeVi-järjestelmä liitetään kiinteämmin osaksi muita toimintajärjestelmän osia.

Ympäristöhallinnon palveluyksikkö YPY

Huolehditaan YPY:lle tuotettavista palveluista palvelusopimuksen mukaisesti.

Tiedon hallinta

Alueellisten ympäristökeskusten asiakirjahallinnan suunnitelma AHS on siten valmis, että se on toteutettavissa AHJO:on. Ahjon hyödyntäminen varmistetaan koulutuksella.

Sovitaan ympäristökeskuksen roolista ympäristöhallinnon asiakirjahallinnan kehittämiseksi. Mitoitetaan kehittämistyö käytettävissä olevien resurssien mukaisesti viraston sisäiset kehittämistarpeet huomioiden.

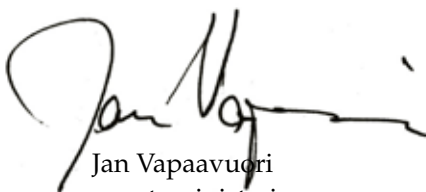
Työasemaympäristö uudistetaan 2009 vuoden alussa ja samalla käyttöön otetaan uuteen Office- pakettiin järjestetään tarvittava koulutus. Otetaan käyttöön työasemien osalta HANSEL Oy:n puitejärjestelyn mukainen elinkaarimalli.

Yhteistyössä ympäristöministeriön ja SYKEN kanssa osallistutaan aktiivisesti AL-KU-hankkeen muutosprojekteihin tiedonhallintaa ja viestintää koskien. Tavoitteena on saada muutos sujumaan joustavasti ja häiriöttömästi vuoden 2010 alussa.

Helsingissä 28. päivänä tammikuuta 2009

Paula Lehtomäki
ympäristöministeri

Jan Vapaavuori
asuntoministeri

Hannele Pokka
kansliapäällikkö

Mikkelissä 16. päivänä helmikuuta 2009

Heikki Teräsvirta
johtaja

Pohjois-Savon ympäristökeskus

Ympäristöministeriö ja Pohjois-Savon ympäristökeskus ovat tehneet sopimuksen ympäristökeskuksen tulostavoitteista vuodelle 2009. Sopimus tarkentaa ja täydentää vuoden 2009 osalta tulostavoitteita, jotka ympäristöministeriö on asettanut vuoden 2009 talousarviossa.

A Keskeiset toiminnalliset tavoitteet

I Ympäristönsuojelu

Luvat ja valvonta

Ympäristöluvat käsitellään laatujärjestelmä huomioiden laadukkaasti ja joutuisasti. Tavoitteena on, että vähintään 80 % uutta toimintaa koskevista hakemuksista käsitellään alle kahdeksassa kuukaudessa. Käsitelyaikataavoite on keskimäärin yhdeksän kuukautta vuonna 2009. Lupakäsittelyn taloudellisuustavoite keskimäärin 3 500 euroa/ratkaisu ja tuottavuustavoite 20 ratkaisua/htv.

Valvontasuunnitelma ja valvontakertomus ovat ajan tasalla www.ymparisto.fi -palvelussa. Vuoden 2009 määräaikaistarkastuksia koskeva tarkastusohjelma ja lupavelvollisten valvontaluokat on päivitetty tulossuunnittelun yhteydessä. Tarkastukset ja raportointi toteutetaan valvontaohjeen mukaisesti.

VAHTI -tietojärjestelmästä saadaan luotettavat tiedot ympäristölupavelvollisten laitosten päästöistä ja jätteistä. PRTR –raportointivelvollisten tiedot ovat käytettävissä EU:lle tehtävää raportointia varten.

Päivitetään maatalouden ympäristönsuojelun web-sivuja ja laaditaan eläinsuojien ympäristönsuojelua käsittävä opas.

Vesiensuojelu

Lisätään yhteistyötä TE-keskuksen ja kuntien maatalousviranomaisten kanssa ja sovitaan käytännöistä maatalouden valvonnassa, tavoitteena tehokkaampi ja yhtenäinen valvonta.

Tarkennetaan koko Pohjois-Savon alueelta maatalouden vesiensuojelutoimenpiteiden nykytilannetta, mm. toteutuneiden suojavyöhykkeiden suhdetta jo olemassa oleviin yleissuunnitelmiin sekä kohdentamista yleissuunnitelman mukaisille maatalouden kuormituksen kannalta tärkeille alueille. Määritellään alueet, joilla on erityistarpeita maatalouden vesiensuojelun suunnittelun sekä toimenpiteiden tehostamiseen. Onkiveden yläosan kosteikko- ja lumoyleissuunnitelma Lapinlahti

– Iisalmi alueelle valmistuu vuoden 2010 aikana. Vuonna 2009 yleissuunnitelma-alueita kartoitetaan.

Tuetaan ja ohjataan kuntia jätevesiasetuksen toimeenpanossa kuntakohtaisissa kehittämiskeskusteluissa. Edistetään haja-asutuksen ja maaseutuyhdyskuntien jätevesien yhteisviemärointiä ja vesihuoltoa siellä, missä se on taloudellisesti ja ympäristönsuojelullisesti perusteltua toteuttamalla valtion vesihuoltotyökohteina 1–2 ja avustuskohteina 2–3 hanketta.

Valvonnassa ja lupakäsittelyssä varmistetaan, että jätevedenpuhdistamoiden kapasiteetti on riittävä, jätevesiin liittyvät mahdolliset häiriötilanteet on laitoksilla estetty ennalta tehokkaasti ja laitoksilla on ajan tasalla olevat häiriö- ja poikkeustilannesuunnitelmat. Ympäristökeskus edellyttää, että toiminnanharjoittaja selvittää tapauskohtaisesti mahdollisten poikkeuksellisten päästöjen vesistövaikutukset ja tiedottaa riittävästi asianosaisille.

Valvonnassa ja lupakäsittelyssä varmistetaan, että tärkeille pohjavesialueille ei sijoiteta toimintoja, jotka voivat aiheuttaa pohjaveden pilaantumisriskin. Tuetaan kuntia pohjavesien suojelusuunnitelmien laadinnassa.

	Tavoite 2009
Ympäristöluvut, ratkaistut, kpl	40
vireillä 31.12., kpl	16
käsittelyaika keskimäärin kk	9,0
uuden toiminnan ja toiminnan muutosten lupia käsitelty 8 kk:ssa, osuus	90 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	20,0
taloudellisuus, kustannukset €/ratkaisu	3 500
Ympäristönsuojeluilmoitukset, ratkaistut kpl	35
YSL:n ja vesilain mukaisista lupa-asioista annetut lausunnot	70
Ympäristöluvanvaraisten laitosten tarkastuskäynnit yhteensä	130
Vesien suojelua koskevat maatalouden erityistukilausunnot, kpl	85

Ilmastonmuutoksen torjunta

Kaatopaikoille sijoitettavien biohajoavien jätteiden määrä vähenee (ks. jätehuolto). Lopettettujen kaatopaikkojen kaasunkeräilyn tarve ja mahdollisuudet selvitetään. Lupapäätöksissä annetaan tarpeelliset määräykset ja lausunnoissa otetaan kantaa energiatehokkuuteen ja kasviuonekaasupäästöihin.

Jätehuolto

Vuonna 2010 valmistuu Itä-Suomen alueellinen jättesuunnitelma, johon keskeisimmät jätehuollon yhteistyötahot ovat sitoutuneet. Vuonna 2009 jättesuunnitelmaehdotus ja toinen kuuleminen.

Vuonna 2009 Pohjois-Savossa yhdyskuntajätteiden kaatopaikoille sijoitetaan vuosittain biohajoavaa jätettä noin 42 000 tonnia eli noin 10 % vähemmän kuin vuonna 2006. Vuonna 2009 sijoitettava määrä on vähän alle puolet vuosittain syntyvän biohajoavan yhdyskuntajätteen määrästä.

Koulutus

Järjestetään kunnille ympäristönsuojelun neuvottelupäivät ajankohtaisista asioista.

Ympäristön kunnostus

Pilaantuneiden maa-alueiden tutkimukset ja kunnostukset toteutetaan alueelliseen jätesuunnitelmaan laaditun priorisointiohjelman mukaisesti. Pääpaino kunnostusten priorisoinnissa on pohjaveden suojeleminen. Vuonna 2009 kunnostetaan valtion jätehuoltotyönä kaksi pilaantunutta aluetta. Orgaanisilla tinayhdisteillä pilaantuneelle Varokauden Huruslahden alueelle tehdään riskinhallintasuunnitelma.

Maaperän tilan tietojärjestelmää ylläpidetään, kohteita tarkistetaan ja päivitetään. Tietojärjestelmän käyttöä vahvistetaan kunnissa maankäytön suunnittelun apuna ja opastetaan tietojärjestelmää käyttäviä henkilöitä tietojärjestelmän käyttämisessä.

Vesistöjen tilaa parannetaan suunnittelemalla ja toteuttamalla kunnostushankkeita vuosittain 1–2 kpl yhteistyössä kuntien sekä paikallisten asukkaiden kanssa. Kunnostuskohteiden valinta suunnitellaan vesienhoitosuunnittelun yhteydessä luokiteltuihin ongelmajärviin. Kunnostusmenetelminä korostuvat valuma-alueella tehtävät toimenpiteet. Kosteikoilla ja laskeutusalttaila on tavoitteena poistaa kiintoainesta ja ravinteita.

Toteutetaan TE-keskuksen tilaamia kalataloustöitä ja rahoittamia reitistöjä hankkeita.

Ala-Varpasen kunnostus Iisalmessa valmistuu vuonna 2009. Samaan vesistöreittiin kuuluvan Ylä-Varpasen kunnostussuunnitelma valmistuu konsulttityönä tehdyn esiselvityksen pohjalta.

2 Alueidenkäyttö ja rakentamisen ohjaus

Kehittämiskeskustelut käydään kaikkien kuntien kanssa kuntakohtaisesti. Ajankohtaisten alueidenkäyttö- ja rakentamisasioiden sekä muiden yhteistyökysymysten lisäksi kehittämiskeskusteluissa käsitellään erityisesti vuonna 2008 ilmastonmuutos ja yhdyskuntarakenne ja 2009 ympäristönsuojelun häiriötekijät (mm. melu).

Maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämien kaavojen viranomaisneuvottelujen lisäksi käydään tarpeen mukaan muitakin kaavaneuvotteluja ja vilkkaimmin kaavoittavien kaupunkien ja kuntien kanssa säännöllisiä kaavoituksen ajankohtaispalavereita.

Sisällöllisesti ohjauksessa korostetaan alue- ja yhdyskuntarakennetta, ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisyä sekä kulttuuri- ja luontoarvojen huomioon ottamista. Kiinnitetään kasvavaa huomiota kaavajärjestelmän toimivuuteen sekä asema- ja yleiskaavojen ja niiden pohjakarttojen ajantasaisuuteen. Tulvariskit otetaan huomioon maankäytön suunnittelussa ja rakentamisen ohjauksessa. Edistetään neuvonnan avulla luonnonmukaisia hulevesien käsittelymenetelmiä tulvahaittojen vähentämisessä erityisesti taajamatulvien ehkäisyssä.

Alueiden käyttöön ja rakentamisen ohjaukseen liittyvällä aktiivisella ja eri sidosryhmiin suuntautuvalla neuvonnalla ja koulutuksella vähennetään puuttumistarvetta. Kuntien kaava-, poikkeamis-, suunnittelutarveratkaisu-, purkamis- ja maisematyölupapäätöksiä seurataan jatkuvasti ja niistä annetaan palautetta kunnille.

Ympäristökeskus ratkaisee sille kuuluvat alueiden käytön poikkeamisasiat mahdollisia yksittäistapauksia lukuun ottamatta alle puolessa vuodessa.

Rakentamisen ohjauksessa keskitytään yhteistyöhön ensisijaisesti kuntien rakennustarkastajien ja muiden rakentamisen viranomaistahojen (erityisesti pelastustoimi) kanssa. Edistetään rakentamista koskevien säädösten yhtenäistä soveltamista ja parempaa rakentamisen laatua tukevien ohjauvälineiden tehokasta käyttöä kunnissa.

Kuntien rakennusvalvontatointa tuetaan järjestämällä koulutus- ja neuvottelutilaisuuksia sekä edistämällä kuntien välistä yhteistyötä. Rakentamisen ohjauksen koulutusyhteistyö toteutetaan itäsuomalaisten ympäristökeskusten yhteistyönä.

	Tavoite 2009
Yleis- ja asemakaavoitusta koskevat viranomaisneuvottelut, kpl	40
Alueidenkäytön koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä	2
Poikkeamispäätökset, ratkaistut, kpl	140
Käsittelyaika keskimäärin, kk	3
Käsitelty alle 6 kk:ssa, osuus	85 %
Tuottavuus, ratkaisua/htv	150
Päätösten pysyvyys, %	100 %
Rakentamisen ohjauksen koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä, kpl	1
Kuntien osallistuminen tilaisuuksiin %	90 %
Rakennusvalvonnan nykytila ja kehitysnäkymät esillä kehittämiskeskusteluissa %	100 %
Rakennusuojelulain mukaiset päätökset, ratkaistut yhteensä, kpl	0

Kulttuurisesti arvokas ja monimuotoinen ympäristö säilyy

Kulttuuriympäristö- ja rakennusperintöarvojen säilyminen turvataan ympäristökeskuksen omista päätöksissä. Ohjauksessa, neuvonnassa, hankkeiden ja suunnitelmien arvioinnissa sekä lausunnoissa edistetään kulttuuriarvojen säilymistä. Kuntien kaavoituksen ohjauksessa ja päätösten seurannassa kulttuuriarvojen huomioon ottaminen on tärkeässä asemassa.

Arvokkaiden kohteiden hoitoa ja kunnostusta tuetaan neuvonnalla, rakennusperinnön hoitoavustuksilla sekä yhteistyössä kuntien kanssa käynnistävällä ESR-rahoitteisella "Pohjois-Savon YTY" -ympäristötyöhankkeella.

Euroopan rakennusperintöpäivinä järjestetään teematilaisuuksia (vuoden 2008 teema suomalaiset seurantalot, vuoden 2009 teemana on kunnan ja kaupungintalot) yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Luonnon virkistyskäytön edellytyksiä parannetaan

Suunnitellaan ja toteutetaan vetovoimaisia ja turvallisia veneily-, melonta-, moottorikelkkailu- ja retkeilyreittejä palveluvarusteineen. Vähennetään luonnon virkistyskäytön ympäristövaikutuksia sijoittamalla reitit ja niiden taukopaikat ympäristön kestäkyvyn kannalta oikeille alueille.

Moottorikelkkareittien rakentamisessa valtion osallistumisen ehtona on, että kunnat virallistavat reitit. Suunnittelukaudella virallistetaan noin 250 km moottorikelkkareittiä ja rakennetaan 2 kpl retkisatamia vesirekijöiden käyttöön.

Tuotetaan matkailua palvelevaa oheismateriaalia luontokohteista ja nähtävyyksistä yhdessä kuntien ja Pohjois-Savon liiton kanssa.

3 Luonnonsuojelu

Natura 2000 -verkostoon sisältyvät luonnonsuojelulain nojalla toteutettavat sekä vanhoihin suojeluohjelmiin kuuluvat yksityismaat saatetaan suojelun piiriin vuoden 2009 loppuun mennessä. Rinnalla toteutetaan kaavojen suojeluvaramuksia.

Osallistutaan Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelma Metson toisen vaiheen toteutukseen.

Jatketaan suojelualueiden merkintää. Kohteista tehdään merkinnän yhteydessä tarvittaessa tarkennetut kartat perustamispäätöksiin ja huolehditaan yhteistyöstä maanomistajien ja muiden viranomaisten kanssa.

Lintuvesien suojelua edistetään kunnostamalla lintuvesiä. Käynnistetään kunnostustyöt Lapinlahden Sulkavanjärvellä 2009.

Suonenjoen Lintharjun Natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelma valmistuu yhteistyössä Suonenjoen kaupungin ja muiden sidosryhmien kanssa.

Jatketaan uhanalaisimpien putkilokasvien esiintymien nykytilan ja hoitotarpeen kartoituksia sekä seuranta yhteistyössä Kuopion luonnontieteellisen museon ja Metsähallituksen kanssa. Täydennetään uhanalaisten lajien tietojärjestelmää (TAXON). Huonosti tunnettujen lajiryhmien kartoitusta ja suojelutarpeen arviointia jatketaan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Tiedonvaihto metsäkeskukseen aloitetaan myös muista uhanalaisista lajeista kuin liito-oravasta. Julkaisu Pohjois-Savon uhanalaisista putkilokasveista valmistuu.

Metsäisten luontotyyppien rajauspäätöksiä tehdään 2 kpl vuodessa. Tietoon tulleet kohteet inventoidaan.

Liito-orava otetaan huomioon maankäytön ohjauksessa ja muissa hankkeissa.

Laaditaan hoitosuunnitelma perinnebiotooppi- tai arvokkaalle maisema-alueelle. Perinnebiotooppien hoitotoimia jatketaan ympäristöministeriön myöntämällä hoitorahalla 5–10 kohteessa.

	Tavoite 2009
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus yhteensä, ha	1200
Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat, valmistuneet, kpl	1
Ls-alueiden hks:t, valmistuneet, kpl	0
Luontotyyppien rajauspäätökset, kpl	2
Erityisesti suojeltavien lajien rajauspäätökset, kpl	0

Luonnonvaroja käytetään kestävästi

Hyödynnetään POSKI-projektin aineistoa maakuntakaava/yleiskaavatyössä.

Ympäristöministeriön erillisrahoituksella jatketaan soranottoalueiden kartoitus ja kunnostustarpeen arviointia (ns. "SOKKA"-hanke). Osana hanketta arvioidaan myös kuntien maa-ainesasioiden hoidon käytäntöjä ja tilaa (3–5 kuntaa/vuosi).

4 Selvitykset ja seuranta

Ympäristöhallinnon uutta yhteistä seurantaohjelmaa vuosille 2009–2012 toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti yhteisesti sovittujen linjausten mukaisesti. Seurannassa lisätään yhteistyötä alueellisten toimijoiden, lähinnä velvoitetarkkailusta vastaavien toiminnanharjoittajien ja kuntien kanssa yhteisten synergiaetujen tunnistamiseksi ja päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Seurantojen tuottavuutta parannetaan edelleen myös aluekeskusten välistä yhteistyötä tiivistämällä ja laajentamalla sitä uusille alueille. Yhteistyömahdollisuudet näytteentotossa ja hydrologisessa havainnoinnissa itäisten ympäristökeskusten välillä todettiin vuonna 2008 tehdyssä selvityksessä toistaiseksi vähäisiksi, mutta vuoropuhelua jatketaan resursseja säästävien käytäntöjen ja toimintamallien kehittämiseksi.

Seurantatiedon hyödynnettävyyttä päätöksenteossa ja yleisen ympäristötietoisuuden edistämiseksi parannetaan lisäämällä kuvauksia seurantojen sisällöstä ja tulkittua tulosaineistoa ympäristöhallinnon verkkopalveluun. Yhteistyötä seurantatiedon jalostamisessa ja verkkopalvelun sisällöntuotannossa tarkastellaan vesienhoitoalueiden pintavesiryhmässä.

Lisääntyvien biologisten seurantojen laadukasta toteutusta varten lisätään henkilöstön valmiuksia mm. kouluttautumalla ja kehittämällä näytteenoton laatujärjestelmää biologisten menetelmien osalta.

Hydrologisten seuranta-asemien verkko ylläpidetään laatujärjestelmän mukaisesti. Pohjavesiasemien automatisointia täydennetään Rautavaaran Kangaslahdessa.

Maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden vesistökuormituksen arviointia kehitetään jatkamalla vedenlaadun intensiivistä mittausta Korpjoen valuma-alueella.

Vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden seurannassa täydennetään SYKEN toteuttamaa kartoitusta pistokoeluonteisesti alueilla, joilla maataloudessa käytetään runsaasti torjunta-aineita. Aloitetaan vaarallisten ja haitallisten aineiden kartoitus pohjasedimenteissä näitä aineita käyttävien laitosten jätevesien purkupuutkien lähistöllä. Torjunta-aineseurantaa neljässä maa- ja metsätalouden kuormittamassa pohjavesikohteessa jatketaan.

Velvoitetarkkailussa käytettävien muuttujien ja menetelmien käyttökelpoisuutta ja riittävyttä toiminnan vaikutusten todentamisessa arvioidaan. Velvoitetarkkailujen biologisten tekijöiden muuttujavalikoimaa ja kenttämenetelmien toteutusta pyritään optimoimaan niin, että tuotettava aineisto on hyödynnettävissä pintavesien ekologisessa luokittelussa ja vertailukelpoinen ympäristöhallinnon tuottaman biologisen aineiston kanssa.

	Tavoite 2009
Ympäristökeskuksen alueelta otetut valtakunnalliset seurantanäytteet, kpl	1115

5 Yleiset ympäristötehtävät

Edistetään ympäristönsuojelua ja kestävästä kehityksestä osallistamalla maakunnan yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön työhön sekä aluekehitystyöhön maakunnan liiton ja muiden toimijoiden kanssa.

Toteutetaan Itä-Suomen EAKR toimenpideohjelman 2007–2013 yritystoimintaa tukevia ympäristöhankkeita.

Itäisten ympäristökeskusten rakennustoiminnan yhteistyötä kehitetään laatimalla yhteinen tuotanto-ohjelma ja sopimalla henkilöstöresurssin mahdollisesta tasaamisesta ja yhteiskäytöstä.

Vuonna 2008 ESR-rahoituksella alkaneella Pohjois-Savon YTY-projektilla toteutetaan kuntien kanssa erilaisia ympäristöhoitotöitä.

Tiedotetaan maakunnan ympäristön tilasta ja siihen vaikuttavista tekijöistä laadittavan viestintäsuunnitelman edellyttämällä tavalla. Viestinnän kannalta merkittävimmille hankkeille ja prosesseille laaditaan erilliset viestintäsuunnitelmat (v. 2008 vesienhoidon suunnittelu ja Itä-Suomen alueellinen jätesuunnitelma, vuonna 2009 ALKU-hanke).

	Tavoite 2009
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista	3
Lausunnot YVA-arviointiselostuksista	4
Tiedotteet kpl	100
Ympäristöhoitotyöt (YTY), htv/v	9

Vuonna 2008 laaditaan yhteenveto vesienhoidon keskeisistä kysymyksiin annetuista mielipiteistä ja lausunnoista.

Vesienhoidon suunnittelu

Vesienhoitoaluekohtaisista vesienhoitosuunnitelmista annettavista lausunnoista ja mielipiteistä laaditaan yhteenveto. Muutokset suunnitelmiin ja niitä täsmentävät toimenpideohjelmat valmistellaan kuulemisesta saatujen palautteiden pohjalta yhteistyössä yhteistyöryhmän ja sen alatyöryhmien kanssa. Tarkistetut vesienhoitosuunnitelmaehdotukset toimitetaan ympäristöministeriöön 15.6.2009 mennessä.

Vesienhoitosuunnitelmien hyväksymisen jälkeen käynnistetään suunnitelmien toimeenpano. Toimenpideohjelmassa yhdessä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi aloitetaan yksityiskohtaisempi hankesuunnittelu, tiivistetään eri intressiryhmien käytännön yhteistyötä ja toteutetaan konkreettisia vesiensuojelun lisätoimenpiteitä. Erityisesti toteutetaan hajakuormitusta kustannustehokkaasti vähentäviä toimenpiteitä ja vesistöjen ekologista tilaa parantavia kunnostushankkeita.

B Voimavarat ja yleinen kehittäminen

Henkilöstösuunnittelu

Tavoitteet vuonna 2009

Laaditaan henkilöstötilinpäätös vuotta 2008 koskevan toimintakertomuksen yhteyteen.

Varaudutaan työajan käytössä ALKU-hankkeen vaatimaan organisointisuunnitteluun, henkilöstösuunnitteluun sekä koulutussuunnitteluun yhdessä henkilöstön kanssa. Huomioidaan työaikaresurssin käytössä myös yhteistyötarve muiden ALKU-hankkeen aluehallintoviranomaisten ja hankkeen koordinoituviranomaisten kanssa.

Jatketaan henkilöstösuunnitelmaan ja tuottavuussuunnitelmiin sisältyvien toimenpiteiden toteuttamista vuonna 2009 hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen. Osaamista ja henkilövoimavaroja hyödynnetään osastojen ja tehtävien kesken.

Huolehditaan koko henkilöstön työhyvinvoinnista. Päivitetään ja toimeenpannaan työsuojelun toimintaohjelmaan sisältyvä vuosisuunnitelma sekä työterveyshuollon toimintasuunnitelma (Terveystalo Oy). Työsuojeluohjeet ja työsuojelun vuosisuunnitelma ja työterveyshuollon toimintasuunnitelma ovat koko henkilöstön tiedossa.

Suoritetaan työhyvinvointikysely syksyllä 2008 ja syksyllä 2009. Tarvittavat saadun palautteen mukaiset toimenpiteet toteutetaan.

Johtoryhmä osallistuu tarvittavin osin johtamista, toiminnan kehittämistä ja työhyvinvoinnin edistämistä tukeviin ALKU-hankeiden kehittämistilaisuuksiin. Johtamista ja esimiestoimintaa arvioidaan (kehityskeskustelut ja kyselyt).

Vaativuus- ja suoritusarvioinneissa noudatetaan yhtenäisiä perusteita.

	Tavoite 2009
Työhyvinvointi, työtyytyväisyysindeksi	3,47
Ammattitaidon kehittämisen osuus työajasta pv/htv	9,0
Ympäristöhallinnon atk-ajokorttitutkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä %	90 %

Aktivoidaan henkilöstö ammattitaidon kehittämiseen (kehityskeskustelut). Ammattitaidon kehittämiseen käytetään keskimäärin 9,0 pv/htv.

Muut tavoitteet vuonna 2009

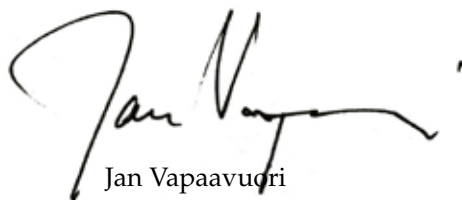
Vuoden 2009 toimintamomentin myöntö riittää toimintamenoihin.

Laaditaan ALKU-hankeeseen liittyvä viestintäsuunnitelma ja toimitaan sen mukaisesti. Hanketta koskevassa viestinnässä pyritään aktiivisesti kehittämään yhteistyötä muiden maakunnan aluehallintoviranomaisten kanssa.

Helsingissä 28. päivänä tammikuuta 2009

Paula Lehtomäki
ympäristöministeri

Jan Vapaavuori
asuntoministeri

Hannele Pokka
kansliapäällikkö

Kuopiossa 16. päivänä helmikuuta 2009

Markku Henttonen
johtaja

Pohjois-Karjalan ympäristökeskus

Ympäristöministeriö ja Pohjois-Karjalan ympäristökeskus ovat tehneet sopimuksen ympäristökeskuksen tulostavoitteista vuodelle 2009. Sopimus tarkentaa ja täydentää vuoden 2009 osalta tulostavoitteita, jotka ympäristöministeriö on asettanut vuoden 2009 talousarviossa.

A Keskeiset toiminnalliset tavoitteet

I Ympäristönsuojelu

	Tavoite 2009
Ympäristöluvut, ratkaistut, kpl	14
vireillä 31.12., kpl	6
käsittelyaika keskimäärin kk	8,0
uuden toiminnan ja toiminnan muutosten lupia käsitelty 8 kk:ssa, osuus	100 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	9,3
taloudellisuus, kustannukset €/ratkaisu	9800
Ympäristönsuojeluilmoitukset, ratkaistut kpl	40
YSL:n ja vesilain mukaisista lupa-asioista annetut lausunnot	70
Ympäristöluvanvaraisten laitosten tarkastuskäynnit yhteensä	120
Vesienpuojelua koskevat maatalouden erityistukilausunnot, kpl	20

Ympäristöluvut ja valvonta

Ympäristöluvut sekä ilmoitukset käsitellään laadukkaasti ja joutuisasti käsittelyajoille asetetut tavoitteet huomioon ottaen.

Vuonna 2009 annetaan noin 14 ympäristölupa- ja 20 pilaantuneen maan puhdistamista koskevaa ilmoituspäätöstä. Annettavien lupapäätösten arvioitu määrä perustuu suoraan vireille tulevien hakemusten tarkistettuun arvioon. Päätösten valmistelussa kiinnitetään erityistä huomiota lupamääräysten yksiselitteisyyteen ja valvottavuuden huomioimiseen sekä päätösten pysyvyyteen muutoksenhaussa. Lupapäätöksissä huomioidaan BAT-vaatimukset ja valtakunnalliset linjaukset. Uusia tai toimintaansa muuttavia laitoksia koskevat hakemukset käsitellään alle kahdeksassa kuukaudessa. Ilmoituspäätökset tehdään alle kolmessa kuukaudessa.

Valvonnan tasoa nostetaan toimialakohtaisella ohjeistuksella, valvojille suunnatulla koulutuksella sekä varautumalla aikaisempaa monipuolisemmin vahinkotilanteisiin.

Tarkkailu- ja selvityspäätöksiä tehdään 2008–2009 noin 10 kpl/vuosi; tähän sisältyvät maakunnan merkittävimmät teollisuus- ja energialaitokset.

Alueella merkittävästi lisääntyneen kaivannaisteollisuuden valvonta hoidetaan korostaen tehokkaiden toiminnan aikaisten ympäristönsuojelutoimien ohella toiminnan loppumisen jälkeistä tilannetta. Vanhojen lopetettujen kaivosalueiden ympäristökuormituksen vähentämiseen etsitään keinoja. Myös turvetuotantohankkeiden määrä on lisääntynyt.

Haitallisten aineiden päästöjen ja vaikutusten tarkkailu järjestetään vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden asetuksen mukaisesti.

Vesitalousasioiden valvonnassa ja ohjauksessa korostuvat Vesiensuojelun suunta- viivoissa 2015 vesiympäristön ja -luonnon turvaamiselle asetetut tavoitteet. Vesilain uudistuessa siitä järjestetään koulutusta maakunnallisesti. Vuosittain ”ruoppausilmoituksia” käsitellään 70 kpl, muita valvontalausuntoja/-päätöksiä 30 kpl ja maas- totarkastuksia tehdään 90.

Ympäristönsuojelun edistäminen

Vesiin kohdistuva kuormitus ja jätevesihaitat vähenevät vesienhoidon suunnittelussa määriteltävällä tavalla, valtakunnallisten vesiensuojelun tavoitteiden mukaisesti.

Yhdyskuntien ja haja-asutuksen jätevedenkäsittelyä keskitetään suurempiin yksiköihin niissä tilanteissa, missä se on taloudellisesti ja ympäristönsuojelullisesti perusteltua. Pilkko–Huhmari–Sotkuma -hankkeen rakentamisvaihe II aloitetaan ja ja Tutjunniemi–Ylämylly -siirtoviemäri valmistuu. Joensuun alueellisen jätevedenpuhdistamon luvituksessa ja kehittämisessä huolehditaan yhä laajenevan viemärilaitoskokonaisuuden hallinnasta mm. häiriö- ja tulvatilanteissa. Viemärilaitosten hulevesien hallinnassa varaudutaan ilmastonmuutoksen aiheuttamiin ongelmiin. Talousjätevesiasetuksen toimeenpanoa jatketaan mm. uudella hajajätevesihankkeella, joka ajoittuu vuosille 2008–2011, jätevesisuunnittelijoiden koulutuksella (20–40 suunnittelijaa vuosittain) sekä kuntien ympäristönsuojelumääräyksien ohjauksella. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien laadinta käynnistetään uudelleen vesienhoidon suunnittelun myötä yhteisenä EAKR-hankkeena. Edelleen aktiivisesti ohjataan riskitoimintoja pois pohjavesialueilta.

Maaseudun kehittämisohjelman mukaisia toimia, kuten ympäristötukijärjestelmää hyödynnetään tehokkaasti hajakuormituksen vähentämiseksi. Painopiste on alueilla, joilla vesien tilatavoitteiden saavuttamiseen liittyy riskejä. Maatalouden erityistukisopimusten lisäämiseksi edistetään suojavyöhyke- sekä lannan hyötykäyttöä parantavia hankkeita. LUMO -kosteikkojen yleissuunnitelma valmistellaan yhdelle alueelle vuosittain, mikäli suunnitteluun saadaan rahoitusta. Tarkistetaan vuosittain noin 200 kunnostusajituksen vesiensuojelusuunnitelmaa. Turvetuotantoa ohjataan ekologisesti kestävään suuntaan vireillä olevissa lupahankkeissa ja maakuntakaavan tarkistamisessa. Osallistutaan Tohmajärven valuma-aluekunnostus-hankkeeseen, jonka tavoitteena on vähentää vesistöön kohdistuvaa hajakuormitusta järven tilan parantamiseksi. Pienvesien suojelun ohjausta ja tiedotusta jatketaan uudistuvan vesilain pohjalta. Tehdään pienvesien ennallistamiseen liittyvää yhteistyötä metsäorganisaatioiden kanssa.

Pohjois-Karjalan vesienhoidon toimenpideohjelma tarkistetaan ja viimeistellään kuulemisen perusteella keväällä 2009. Ohjelmanmukaisia vesien tilan parantamiseen tarvittavia toimenpiteitä käynnistetään tilaltaan heikentyneissä vesistöissä valmistelulla maatalouden vesiensuojelutoimenpiteiden toteutusta, jos rahoitus saadaan järjestymään.

Ympäristövahinkojen torjunnan valmiuksia parannetaan kehitysyhteistyöllä pelastuslaitoksen ja teollisuuslaitosten kanssa sekä henkilökunnan valmennuksella.

Jätehuolto ja pilaantuneet maat

Etelä-Savon, Pohjois-Savon sekä Pohjois-Karjalan alueet kattava Itä-Suomen alueellinen jätesuunnitelma on valmis vuonna 2010. Suunnitelma laaditaan vuorovaikuttaisesti siten, että keskeiset jätehuollon yhteistyötahot ovat sitoutuneet sen tavoitteisiin. Jätesuunnitelmaehdotus ja toinen kuuleminen ajoittuvat vuodelle 2009.

Vuoden 2007 lokakuussa suljettujen neljän yhdyskuntajätteen loppusijoitusalueen sulkemistoimet saadaan hallitusti päätökseen vuoteen 2012 mennessä.

Pilaantuneiden alueiden kunnostustarve selvitetään 20 kohteen osalta kiireellisyysjärjestyksessä. Kunnostus toteutetaan riskinarviointiin perustuen. Soili-ohjelmaan kuuluvien lukuisten kohteiden selvitykset valmistuvat.

Pilaantuneita maa-alueita kunnostetaan:

- Otravaaran vanhan rikkikiisukaivoksen kunnostus aloitetaan vuoden 2008 aikana.
- Kiteen meijerin sahan alueen kunnostuksesta neuvotellaan osapuolten kesken ja kunnostus aloitetaan vuonna 2009.
- Penttilän saha-alueen sekä teollisuuskaatopaikan vuonna 2008 alkanutta kunnostustyötä valvotaan ja osallistutaan teollisuuskaatopaikan ja tukkialtaan kunnostukseen valtion jätehuoltotyönä, mikäli rahoitus järjestyy. Saha-alue on kunnostettu viiden vuoden kuluessa kunnostuksen aloittamisesta ja teollisuuskaatopaikan pintarakenteet valmistuvat ympäristöluvan määräämässä aikataulussa.

2 Alueidenkäyttö ja rakentamisen ohjaus

	Tavoite 2009
Yleis- ja asemakaavoitusta koskevat viranomaisneuvottelut, kpl	30
Alueidenkäytön koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä	1
Poikkeamispäätökset, ratkaistut, kpl	130
käsittelyaika keskimäärin, kk	3,0
käsitelty alle 6 kk:ssa, osuus	90 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	87
päätösten pysyvyys, %	100 %
Rakentamisen ohjauksen koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä, kpl	1
kuntien osallistuminen tilaisuuksiin %	100 %
Rakennusvalvonnan nykytila ja kehitysnäkymät esillä kehittämiskeskusteluissa %	100 %
Rakennussuojelulain mukaiset päätökset, ratkaistut yhteensä, kpl	1

Alueidenkäyttö

Kehittämiskeskustelut kuntien kanssa järjestetään Paras -hankkeiden tuloksia hyödyntäen korostaen kuntayhteistyön merkitystä. Kehittämiskeskustelun teemana vuonna 2009 on uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.

Joensuun seudun yhteisessä yleiskaavassa edetään vahvistamisvaiheeseen ja Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 2. vaiheen laadinnassa ehdotus-, hyväksymis- ja vahvistamisvaiheeseen. Osallistutaan ja annetaan apua edellä mainituissa kaava-prosesseissa.

Joensuun seudulla vaikutetaan maankäyttöön siten, että alueesta tulee toimiva ja ekologisesti kestävä sekä joukko- ja kevyenliikenteen toimintaedellytykset turvataan. Korostetaan riittävää ja monipuolista tonttituotantoa ja maapolitiikan välineiden tehokasta käyttöä. Taantuvilla alueilla edistetään olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttöä. Rantarakentamisen ohjauksessa pyritään siihen, että entistä suurem-

pi osa rakentamisesta perustuu kaavoitukseen. Poikkeamislupien määrä vähenee. Rantojen suunnittelussa turvataan luontoarvoiltaan arvokkaiden ranta-alueiden ja riittävien vapaa-alueiden säilyminen sekä loma-asumisen viihtyisyys Kannustetaan yleiskaavoitushankkeiden käynnistymistä jakamalla yleiskaava-avustuksia ja tiedotamalla EU-rahoituskeinoista.

Kaavoituksen ohjauksessa korostetaan ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja muutokseen sopeutumiseen vaikuttavia toimia. Painotetaan eheytyvän yhdyskuntarakenteen merkitystä, liikennesuoritteiden määrän vähentämistä, julkisen ja kevyen liikenteen merkityksen kasvattamista sekä ympäristöhäiriöiden ehkäisyä ja torjuntaa. Varmistetaan, että kaavoitusta palvelevien selvitykset ovat riittävät ja kohdentuvat oikein sekä vuorovaikutteiset suunnittelukäytännöt toteutuvat.

Varmistetaan, että uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet toteutuvat kaavoituksessa ja viranomaisten toiminnassa. Hyödynnetään Vat–Vuoksi -selvitystä kaavaohjauksessa ja viranomaistoiminnassa.

Kehittämiskeskusteluissa, viranomaisneuvotteluissa ja poikkeamislupakäsittelyssä hyödynnetään hallinnon laatujärjestelmiä. Edistetään kuntien yhteistyötä kaavoituksessa. Jatketaan selvitystä kuntien pohjakarttojen ajantasaistamiseksi.

Järjestetään vuosittain kaavoitukseen liittyvät yhdet koulutuspäivät.

Kaavalausunnat annetaan 40 % alle 1 kk ja 95 % alle 2 kk. Poikkeamisluvat käsitellään 60 % alle 3 kk ja 90 % alle 6 kk.

Tuotetaan maankäytön ohjaukseen liittyviä seurantatietoja Gisalu-, Katse-, Elise-, YKR- ja RHR -järjestelmien avulla. Tallennetaan GISALU -aineistot vuoden vaihteen tilanteeseen maaliskuun alkuun mennessä. Huolehditaan, että Gisalu -järjestelmä on kattava lähtöaineisto Katse-järjestelmässä. Jatketaan tiedon tuottamista kunnille yhdyskuntarakenteen muutoksesta.

Rakentamisen ohjaus

Edistetään rakentamisen ohjauksekäytäntöjen kehittämistä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa niin, että rakentamisen laatu ja energiatehokkuus paranevat.

Kulttuuriympäristö

Tuetaan valtioneuvoston rakennusperintöstrategian mukaisesti rakennusperinnön säilymistä ja hyvää hoitoa sekä kulttuuriympäristön vaalimista. Rakennusperinnön hoidon avustuksia myönnetään kansallisista ja EU-rahoista.

Osallistutaan Euroopan rakennusperintöpäivien tilaisuuksien suunnitteluun ja toteutukseen ja myönnetään vuosittain Pohjois-Karjalan rakennusperintöpalkinto.

Toteutetaan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa kulttuuriympäristön hoitoon liittyviä työllistämishankkeita yhteistyössä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Mikäli rahoitus järjestyy, laajennetaan Joensuun maaseutualueiden kulttuuriympäristön hoitohanketta vuoden 2009 alussa Enoon ja Pyhäselkään laajeneville uusille Joensuun kaupungin maaseutualueille ESR-hankkeena ”Työtä ja restaurointiosaimista Joensuun maaseudulle.”

3 Luonnonsuojelu

	Tavoite 2009
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus yhteensä, ha	900
Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat, valmistuneet, kpl	3
Ls-alueiden hks:t, valmistuneet, kpl	5
Luontotyyppien rajuuspäätökset, kpl	0
Eryteisesti suojeltavien lajien rajuuspäätökset, kpl	5

Vanhat suojeluohjelmat pyritään yksityismaiden osalta toteuttamaan vuoden 2009 loppuun mennessä. Tämä edellyttää kaikkien toteuttamiskeinojen, myös lunastustoimien käyttämistä. Tavoitteena on 900 ha vuonna 2009.

Jatketaan neljän Natura-alueen (Peijonniemenlahti, Päätyeenlahti, Hovinlampi-Ylälampi, Jouhtenuslampi) hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelua. Peijonniemenlahden ja Päätyeenlahden suunnitelmat valmistuvat vuonna 2009. Muiden suojelualueiden, lähinnä lehtojen ja tikkametsien hoitosuunnitelmia valmistuu n. 5. Lintuvesien hoidon suunnittelua ja hoitotoimia jatketaan ympäristönhoitotöiden rahoituksen mukaisessa laajuudessa.

Jatketaan Metson toimintaohjelman 2008–2016 toteuttamista. Yksityisten suojelualueiden tiedonkeruuta jatketaan vielä rauhoitettavilla suojeluohjelmakohteilla sekä uusilla Metsokohteilla.

Tervaleppäkorpien, lehmusmetsiköiden ja hiekkarantojen rajuuspäätöksiä tehdään siinä määrin kuin uusia kohteita vielä löytyy.

Lajisuojelussa painopiste on edelleen uhanalaisten perhosten ja muiden hyönteisten sekä rupiliskon esiintymispaikkojen suojelussa. Rupiliskon ja näkinruoholajien seuranta jatketaan valmistuvien suojeluohjelmien mukaisesti. Uhanalaisten lajien elinympäristöjen suojelu- ja hoitotoimia jatketaan asiantuntija- ja sidosryhmäyhteistyönä painopisteenä perinnebiotoopit ja paahdeympäristöt.

Arvokkaiden perinnemaisemien hoito turvataan alueellisten hoito-ohjelmien mukaisin toimin. Jatketaan yhdeksän arvokkaan kohteen hoidon järjestämistä (+ neljä raivataan vielä syksyllä / talvella) ja selvitetään kolmen valtakunnallisesti arvokkaan ja ainakin viiden maakunnallisesti ja kuuden paikallisesti arvokkaan, hoitoluokkaan I kuuluvan kohteen hoidon järjestäminen.

Vaikutetaan siihen, että arvokkaat maisema-alueet ja kulttuurihistorialliset kohteet otetaan huomioon kaavoja laadittaessa.

Laji- ja luontotyyppisuojelelun tavoitteita edistetään osana maankäytön suunnittelun ohjausta ja muuta luonnonsuojelelun edunvalvontaa sekä sidosryhmäyhteistyötä edelleen tehostaen.

4 Selvitykset ja seuranta

Selvitykset

Toiminnan tavoitteena on tuottaa luotettavaa tietoa ympäristön tilasta ja siihen vaikuttavista tekijöistä. Eryteisesti varaudutaan toiminnassa luomaan valmiuksia ilmastonmuutoksen aiheuttamien muutosten vaikutusten havaitsemiseen. Selvitykset kohdennetaan suunnittelukaudella erityisesti vesienhoidon suunnittelua ja sen toteutusta sekä kestävästä kehitystä tukevaan toimintaan.

Suunnittelukaudella valmistellaan eri sidosryhmien kanssa ympäristön tilan muutosten arvioimiseen ja seurantaan suunnattu kehittämishanke (Euroopan aluekehitysrahasto), jossa selvitetään Joensuun yliopiston Mekrijärven tutkimusaseman

tutkimushankkeessa kehittämän digitaalisen ilmakuvauksen käyttöä mm. vesikasvillisuuden tilan ja maaseutumaiseman umpeutumisen seurannassa. Tavoitteena on nykyisiä kustannustehokkaamman seurantamenetelmän kehittäminen.

Osana Pohjois-Karjalan biosfäärialueen toimintaa valmistellaan sidosryhmien kanssa kehittämishankkeita, jotka liittyvät vieraslajeihin, bioenergiaan, matkailuun ja ympäristötiedon saatavuuteen. Rahoitusta haetaan EU:n ENPI-ohjelmasta. Samalla osallistutaan myös Suomen ympäristökeskuksen Joensuun toimipisteen toiminnan kehittämiseen aluehallinnon näkökulmasta.

Seuranta

	Tavoite 2009
Ympäristökeskuksen alueelta otetut valtakunnalliset seuranta-äytteet, kpl	3500

Toteutetaan vuosien 2009-2012 ympäristöhallinnon yhteistä seurantaohjelmaa, ottaen huomioon mm. vesienhoitolain ja sen nojalla annettujen asetusten toimeenpano sekä ympäristöhallinnon seurannan ja raportoinnin tuottavuusselvitys.

Osallistutaan vesienhoidon suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä mm. Pohjois-Karjalan vesienhoidon yhteistyöryhmän, Vuoksen vesienhoitoalueen, Suomen ympäristökeskuksen ja muiden toimijoiden kanssa.

Jatketaan sidosryhmien kanssa ympäristön tilan seurannan alueellista kehittämistä ja yhteistyötä. Sidosryhmäyhteistyönä vuoden lopulla 2009 julkaistaan kolmas seurantakatsaus (aihe päätetään myöhemmin) ja kehitetään alueellisen seurantatiedon saatavuutta verkkosivujen kautta.

Laboratorio

	Tavoite 2009
Laboratoriossa tehdyt määritykset, kpl	50 000
Akkreditoidut analytiikkamenetelmät, kpl	24

Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen laboratorio on laadukas, tehokas ja taloudellinen ympäristötiedon tuottaja, joka toimii tiiviissä yhteistyössä ympäristöhallinnon laboratorioverkon sekä muiden laboratorioden kanssa. Laboratorio tuottaa PKA:n, PSA:n ja ESA:n sekä ulkopuolisten asiakkaiden tarvitsemat analyysi- ja näytteenotto- ja analyysipalvelut tehokkaasti ja taloudellisesti. Ympäristön seurannan tietojärjestelmät pidetään ajan tasalla. Päivittäisanalytiikan automatisoimista jatketaan mikäli laboratoriolaitteiden hankintaan saadaan erikseen suunnattua rahoitusta. Osallistutaan aktiivisesti ympäristöhallinnon laboratorioverkon kehittämiseen.

5 Yleiset ympäristötehtävät

	Tavoite 2009
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista	1
Lausunnot YVA-arviointiselostuksista	2
Tiedotteet kpl	50
Ympäristöhoitotyöt (YTY), htv/v	15

Ympäristövaikutusten arviointi

Parannetaan harkinnanvaraisten YVA-päätösten perusteiden hallintaa ja yhtenäisyyttä. SOVA-menettelyjen arviointia parannetaan. Huolehditaan vesienhoidon suunnittelun ja alueellisen jätesuunnitelman SOVA-menettelyistä 2008–2009.

Vesienhoidon suunnittelu

Vuoksen vesienhoitosuunnitelmaan sisältyvät Pohjois-Karjalaa koskevat osiot viimeistellään kuulemisen perusteella siten, että tarkistettu VHS-ehdotus toimitetaan ympäristöministeriöön 15.6.2008 mennessä.

Pinta- ja pohjavesien seurantaohjelmien kautta tuotetaan tietoa vesien tilasta ja muutoksista suunnittelua varten. Vesienhoitotoimien suunnittelu toteutuu hyvässä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, kuulemisessa saatu palaute huomioiden.

Viestintä

Ympäristökeskuksen tärkeimmät viestinnälliset hankkeet suunnittelukaudella keskittyvät vesienhoitoon ja vesienhoidon suunnitteluun, alueelliseen jätesuunnitelmaan ja biosfäärialuetoimintaan sekä Koitereen säännöstelyyn (muistio liitteenä).

Kestävä kehitys ja EU

Ympäristökeskuksen tuottama tieto nostetaan näkyvämmiin esille. Osallistavien kestävän kehityksen toimintamallien käyttöönotto sekä ympäristötietoisuuden ja -kasvatuksen edistäminen mahdollistavat ympäristökokonaisuuksien nykyistä paremman hallinnan. Ympäristökasvatuksen edistämiseksi toimitaan yhteistyössä maakunnan toimijoiden kanssa. Edistetään kestävän kehityksen mukaista toimintaa ympäristökeskuksessa kestävän viraston toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Ympäristötiedon saatavuuden parantamiseksi ja -tietoisuuden lisäämiseksi kehitetään verkkosivujen kautta seurantatulosten, hankkeiden sekä kestävän kehityksen toimintamallien näkyvyyttä. Ympäristökeskus erityistyökalunaan Pohjois-Karjalan biosfäärialue integroi ympäristökeskuksen ja maakunnan muiden toimijoiden töitä lisäten tietoisuutta ympäristön tilasta ja siihen vaikuttavista toimista. Biosfäärialueen toimivuutta ja näkyvyyttä parannetaan suunnitelmallisella yhteistyöllä ja tiedotuksella, jossa on mukana myös Pohjois-Karjalan biosfäärialueen 2008 perustettu ohjausryhmä.

EU-rahoituskausi 2000–2006 saadaan suljettua asianmukaisesti ja ajallaan. Osallistutaan uuden ohjelmakauden 2007–2013 hallinnointiin yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa EU:sta ja ministeriöistä tulevien ohjeiden mukaisesti. Edistetään ympäristönäkökulman sisällyttämistä EU-hankkeisiin ja ohjelmiin.

Ympäristönhoitotyöt

Jatketaan vakiintunutta rakentamistoiminnan yhteistyötä itäisten ympäristökeskusten alueella. Toteutetaan pienempiä ympäristönhoitotöitä saatavan rahoituksen puitteissa yhteistyössä kuntien kanssa (mm. vesistökuunnostukset, lintuvesikuunnostukset, uhanalaisten eliölajien elinympäristöjen kunnostukset, perinnemaisemien ja -rakennusten kunnostukset, venereitit ja jättiputkien tuhoaminen).

B Voimavarat ja yleinen kehittäminen

Henkisten voimavarojen hallinta

	Tavoite 2009
Työhyvinvointi, työtyytyväisyysindeksi	3,35
Ammattitaidon kehittämisen osuus työajasta pv/htv	7
Ympäristöhallinnon atk-ajokorttitutkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä %	100 %

ALKU-hanke

ALKU-hanketta valmistellaan paikallisesti säännöllisesti kokoontuvissa aluehallinnon työryhmissä, joita muutosryhmä koordinoi ministeriöiden ohjauksessa.

Henkilöstösuunnittelu

Henkilöstösuunnitelmaa ja PKAn henkilöstöpoliittisia linjauksia noudatetaan ja päivitetään tarvittaessa.

Palvelussuhdeasioiden hoito

Henkilöstöhallinnon raportointijärjestelmä TAHTIa käytetään hyväksi. Rekrytointijärjestelmä HELI otetaan käyttöön vuonna 2008. Vuonna 2009 sitä hyödynnetään laajamittaisesti. Palvelussuhdeasioiden itsepalvelutoiminto otetaan käyttöön.

Taloushallinto

TAIKA -tietojärjestelmä otetaan käyttöön vuonna 2009. Järjestelmän käyttö opitaan, hyötynä parempi projektien ja niiden kustannusten hallinta.

Jatketaan yhteistyötä ympäristöhallinnon palveluyksikön kanssa toiminnan laadun, sujuvuuden ja toimintavarmuuden kehittämiseksi. Toiminta vakiinnutetaan.

Toimitilat

Toimitilamuutokset viedään päätökseen, kun Torikatu 36:n kellaritilat on korjattu ja sijoitettu niihin sosiaalitilat.

Tiedon hallinta

Toteutetaan ympäristöhallinnon työasemaympäristön muutos: siirtyminen Vista-käyttöjärjestelmään ja MS Office2007 toimisto-ohjelmiston käyttöönotto. Toteutetaan siirtyminen työasemien elinkaaren hallintaan. Pääosa työasemista uusitaan heti vuoden 2009 ensi neljänneksellä käyttäen jo kilpailutettua leasing-hankintaa. Turvataan atk-järjestelmän toimivuus muutoksen aikana. Koulutetaan henkilökunta työasemaympäristön muutoksien osalta pääpainon ollessa MS Office2007:n uusissa ominaisuuksissa.

Hoidetaan SYKE:n Joensuun toimipaikan atk-tuki. Ajokortti B:n eräiden osien koulutus aloitetaan vuonna 2008. Videoneuvotteluiden käyttömahdollisuudet selvitetään matkustuskustannusten ja työajan säästön saavuttamiseksi.

Osallistutaan ympäristöhallinnon asianhallintajärjestelmän uudistuksiin ja muutoksiin. Jatketaan osallistumista ympäristöhallinnon sähköisen arkistonmuodostussuunnitelman (eAMS:n) ja asianhallinnan suunnitelman kehittämiseen. Asiakirjahallinnan suunnitelma ajantasaistetaan PKAssa. Sähköisessä asiointissa edetään valtakunnan tahdissa.

Laadun kehittäminen

Jatketaan prosessikuvausten tekemistä, vähintään yksi prosessi yksikköä kohti. Huolehditaan auditoinnin jatkotoimenpiteistä.

Työhyvinvointi

Jatketaan työtyytyväisyyskyselyiden tekemistä ja käytetään niiden tulokset PKAn kehittämistoimissa tavoitteena työhyvinvoinnin kohoaminen.

Sisäinen viestintä

Jatketaan henkilöstötilaisuuksien pitämistä sekä sisäistä koulutusta, jatketaan koulutusyhteistyötä muiden toimijoiden, kuten TE -keskuksen ja muiden ympäristökeskusten kanssa. Huolehditaan hallinnonuudistusten viestinnästä.

Osaamisen hallinta

Tiedon jakaminen ja siirtäminen tehdään suunnitelmallisesti. Erityisesti parannetaan eläkkeelle siirtyvien tiedon siirtymistä työssä jatkaville. Henkilövoimavaroja ja osaamista hyödynnetään tehokkaammin yksiköiden ja tehtävien kesken.

Hankinnat

Kilpailuttaminen osataan.

Yleinen kehittäminen

Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen erikoistuminen

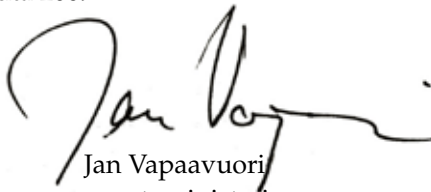
Pohjois-Karjalan ympäristökeskus jatkaa valmistautumista erikoistumiseen. Erikoistumisen otsikko on metsä- ja vesiluonnon suojelun ja käytön kehittäminen. Erikoistumisen aihealueet ovat:

- I laji- ja luontotyyppisuojaus METSO-ohjelmassa ja muussa sidosryhmäyhteistyössä
- II vesiympäristö ja -luonto vesienkäytön ohjauksessa ja vesilain valvonnassa
- III kestävän kehityksen edistäminen ja ympäristötaloudelliset vaikutukset – Pohjois-Karjalan biosfäärialue yhteistyössä SYKE – Joensuun kanssa.

Helsingissä 28. päivänä tammikuuta 2009

Paula Lehtomäki
ympäristöministeri

Jan Vapaavuori
asuntoministeri

Hannele Pokka
kansliapäällikkö

Joensuussa 16. päivänä helmikuuta 2009

Marketta Ahtiainen
johtaja

Länsi-Suomen ympäristökeskus

Ympäristöministeriö ja Länsi-Suomen ympäristökeskus ovat tehneet sopimuksen ympäristökeskuksen tulostavoitteista vuodelle 2009. Sopimus tarkentaa ja täydentää vuoden 2009 osalta tulostavoitteita, jotka ympäristöministeriö on asettanut vuoden 2009 talousarviossa.

A Keskeiset toiminnalliset tavoitteet

I Ympäristönsuojelu

Ympäristöluvut käsitellään laadukkaasti. Uuden toiminnan ympäristöluvista vähintään 80 % käsitellään kahdeksassa kuukaudessa ja ilmoitukset kuukaudessa. Jätehuollon isoja hankkeita (jätteenpolttolaitos, isot jätehuoltokeskukset ja biokaasulaitokset) priorisoidaan. Ympäristönsuojelulain mukaiset valvontatehtävät priorisoidaan Vahvi-tietojärjestelmään merkittävillä valvontasuunnitelmilla ottaen huomioon häiriötilanteet, ongelmakohteet ja resurssit. Vesilain, jätelain ja maa-aineslain mukaisten valvontatehtävien dokumentointia parannetaan. Ohjataan ja edistetään kuntien ilmanlaadun tarkkailuohjelmia.

Uusi alueellinen jättesuunnitelma valmistuu 2009. Vuosittain järjestetään jätehuollon neuvottelukunnan kokous jätehuollossa toimivien tiedonsaannin ja yhteistyön edistämiseksi. Edistetään kuuden alueellisen jätehuoltoyhtiön yhteisiä jätehuoltoratkaisuja järjestämällä yhteinen strategiapalaveri. Kunnostetaan kaksi pilaantunutta maa-alueita ja suunnitellaan kolme kunnostuskohdetta seuraavalle vuodelle. Huolehditaan avustusten myöntämisestä pohjavesialueilta pois siirtymään joutuvien turkistarhojen pilaantuneen maaperän kunnostukseen.

Pohjavedensuojeluun liittyvät kannanotot lupa- ja valvonta-asioihin annetaan määräaikaisten puitteissa ja laadukkaina.

Yhdyskuntien vesiensuojelutoimenpiteiden toteutukseen myönnettävillä avustuksilla käynnistyy merkittäviä viemäriverkostojen laajentamishankkeita.

Pohjanmaan pelastuslaitoksen öljyvahinkojen torjuntasuunnitelman käyttökustannuksia ja hankintoja koskeva osa tarkistetaan vuonna 2009.

Sommarösundetin, Itälänlahden, Karjajärven ja Vattajan Life-hankkeeseen kuuluvan Vatunginjärven kunnostukset valmistuvat. Luvanhakijoita avustetaan vesistö-kunnostusten suunnittelussa ja lupaprosesseissa (Katajalahti, Köyhäjoki, Koskutjärvi, Ikkäläjärvi, Utteröfjärden ja Långgrundsviken).

Yttermark-Närpiön keskustan siirtoviemäri valmistuu. Siirtoviemäriin Oksakoski-Möttönen toteutusta jatketaan siten, että se valmistuu vuonna 2010. Maalahti-Sun-

dom siirtoviemäri- ja yhdysvesijohtohanke (Maalahti, Vaasa) sekä kuntaliitoksen yhteydessä esille tullut Maksamaa–Vöyri siirtoviemärihanke aloitetaan vuonna 2010.

	Tavoite 2009
Ympäristöluvut, ratkaistut, kpl	115
vireillä 31.12., kpl	128
käsittelyaika keskimäärin kk	12
uuden toiminnan ja toiminnan muutosten lupia käsitelty 8 kk:ssa, osuus	80 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	10
taloudellisuus, kustannukset €/ratkaisu	7000
Ympäristönsuojeluilmoitukset, ratkaistut kpl	50
YSL:n ja vesilain mukaisista lupa-asioista annetut lausunnot	160
Ympäristöluvanvaraisten laitosten tarkastuskäynnit yhteensä	335
Vesiensojelu koskevat maatalouden erityistukilausunnot, kpl	60

2 Alueidenkäyttö ja rakentamisen ohjaus

Kehittämiskeskustelut käydään vuosittain kaikkien toimialueen kuntien kanssa ja niissä painotetaan (2009) yhdyskuntien energiankäyttöä, ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista.

Valtioneuvoston VAT-päätöksen uudistus huomioidaan kaavoituksessa. Asiasta informoidaan kaavoittajille järjestettävissä koulutustilaisuuksissa, maakuntakaavoituksen viranomaisyhteistyössä, kehittämiskeskusteluissa ja muiden kaavoitushankkeiden ohjauksessa.

Kunnat tekevät yhteistyötä maankäytönsuunnittelussa ja rakentamisen ohjauksessa. Merkittäviä ja laaja-alaisia yleiskaavoitushankkeita käynnistetään.

Kaavoituksessa ympäristökeskuksen kannanotot huomioidaan hyvän viranomaisyhteistyön kautta.

Kaavoitushankkeiden yhteydessä selvitetään ja huomioidaan luonnon- ja ympäristönsuojeluasiat sekä vesivara-asiat. Ympäristökeskuksen eri osastot osallistuvat kaavoitushankkeisiin asiantuntijana ja toimittavat määräaikojen puitteissa näkemyksiään viranomaisneuvotteluja ja kaavalausuntoja varten.

Yleiskaavoitukseen perustumattoman hankekaavoituksen yhteydessä selvitetään yhdyskuntarakenteelliset vaikutukset.

Ilmastomuutoksen vaikutukset erityisesti tulvavaaran välttämiseksi selvitetään ja huomioidaan kaavoituksessa ja rakentamisessa.

Pohjavesialueille ei kaavoissa osoiteta riskejä aiheuttavia toimintoja. Pohjaveden erityissuojelutarve huomioidaan rakentamisessa.

Rannikkostrategia huomioidaan kaavojen tavoiteasettelussa. Merenkurkun maailmanperintöalueen hankkeita tarkastellaan kaavallisesti ja asioiden käsittelyä sidosryhmien kanssa edistetään perustetussa maankäyttöryhmässä.

Rantarakentamisesta yli 50 % suuntautuu kaavoitetulle alueelle. Rantakaavoitushankkeet etenevät. Merkittäviä rakennuspaineita omaavilla ranta-alueilla tehdään rantayleiskaavat vuoden 2009 loppuun mennessä.

Uusia rakennetun kulttuuriympäristön inventointi- ja kunnostushankkeita sekä kulttuuriympäristöohjelma hankkeita käynnistyy EAKR-rahoituksella.

	Tavoite 2009
Yleis- ja asemakaavoitusta koskevat viranomaisneuvottelut, kpl	60
Alueidenkäytön koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä	2
Poikkeamispäätökset, ratkaistut, kpl	220
käsittelyaika keskimäärin, kk	3,0
käsitelty alle 6 kk:ssa, osuus	80 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	183
päätösten pysyvyys, %	100 %
Rakentamisen ohjauksen koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä, kpl	2
kuntien osallistuminen tilaisuuksiin %	100 %
Rakennusvalvonnan nykytila ja kehitysnäkymät esillä kehittämiskeskusteluissa %	100 %
Rakennussuojelulain mukaiset päätökset, ratkaistut yhteensä, kpl	3

3 Luonnonsuojelu

Luonnon monimuotoisuus

Luonnonsuojeluohjelmat ja Natura 2000-verkosto saadaan pääosin toteutettua vuoden 2009 loppuun mennessä.

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelmaan (METSO) kuuluvaa yksityismaan luonnonsuojelualueiden luontoinventointia toteutetaan kohdesuunnitelman mukaisesti. Vapaaehtoiselta pohjalta tapahtuvia suojelutoimia aktivoidaan.

Natura 2000-alueiden hoitoa ja käyttöä suunnitellaan ja toteutetaan määrärahojen puitteissa (seuraavat suunnittelukohteet Maalahden saaristo ja Kokkolan saaristo) ja yleissuunnitelman mukaisessa kiireellisyysjärjestyksessä yhteistyössä Metsähallituksen kanssa.

Luonnonsuojelulain mukaisten luontotyyppien ja erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikkojen inventointia ja rajauspäätösten tekoa jatketaan.

Jokihelmisimpukan kantojen kartoitusta ja hoitoa edistetään alueellisena yhteistyöhankkeena. Jatketaan etelänsuosirrin elinympäristöjen kunnostusta ja hoitoa.

Vedenalaisen meriluonnon inventointiohjelman (VELMU) toteuttamista jatketaan Merenkurkussa yhteistyössä Metsähallituksen kanssa.

Maisemanhoito ja luonnon virkistyskäyttö

Osallistutaan Merenkurkun maailmanperintöalueen hallinnointityöryhmiin.

Edistetään luonnonsuojelulain mukaisten maisema-alueiden perustamista, valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden arvojen turvaamista ja perinnebiotooppien hoitoa.

Virkistyskäyttöä ja luontomatkailevia parannetaan niihin parhaiten soveltuvilla kohteilla yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa.

Luonnonvarojen kestävä käyttö

Ympäristönmuutosohjelmia ohjataan luonnon ja ympäristönsuojelun kannalta kestävänsuuntaan.

Osallistutaan rannikkoalueen yhdennetyn käytön ja hoidon suunnitteluun.

Soranottoalueiden kartoitus ja kunnostustarpeiden arviointihanke (SOKKA) toteutetaan vuosina 2008–2009.

Maa-aineslupahakemusten ja lupapäätösten taso paranee. Ympäristökeskus järjestää asiaan liittyen maa-aineskoulutuspäivän 2009.

Pohjaveden laatu ja määrä sekä luonto- ja maisema-arvot eivät vaarannu maa-aineksenoton seurauksena. Maa-ainesten oton ja pohjavedensuojelun yhteensovittamishanke (POSKI) toteutetaan vuosina 2008–2009 Keski-Pohjanmaan alueella.

	Tavoite 2009
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus yhteensä, ha	10000
Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat, valmistuneet, kpl	1
Ls-alueiden hks:t, valmistuneet, kpl	46
Luontotyyppien rajauspäätökset, kpl	3
Erityisesti suojeltavien lajien rajauspäätökset, kpl	1

4 Selvitykset ja seuranta

Laboratoriotoiminta

Näytteiden valmistumisnopeutta ja rekistereihin siirron nopeutta lisätään. Omat tulokset ovat rekisterissä kolmessa viikossa ja ulkopuoliset velvoitetarkkailutulokset puolessa vuodessa vuoden 2009 loppuun mennessä mennessä.

Panostetaan laatuun ja yhteistyöhön laboratorio- ja näytteenottotoiminnassa.

Mahdollistetaan biologisten seurantojen lisääminen ja jatketaan henkilökunnan koulutusta.

Laboratorion tehokkuutta lisätään osallistumalla yhteistyö- ja kehittämishankkeisiin.

Seuranta ja selvitykset

Pohjavesien seurannan alueellista kattavuutta parannetaan kolmella asemalla.

Täydennetään pohja- ja pintavesien seuranta vesienhoidon suunnittelun tarpeiden mukaisesti.

Osallistutaan valtakunnalliseen selvitykseen alunamaiden haittojen torjunnasta. Yhteistyössä muiden aluetoimijoiden kanssa laadittu alunamaiden ohjelma on valmis vuonna 2009.

	Tavoite 2009
Ympäristökeskuksen alueelta otetut valtakunnalliset seurantanäytteet, kpl	1400
Ympäristökeskuksen alueelta otetut alueelliset seurantanäytteet, kpl	400

5 Yleiset ympäristötehtävät

Ympäristötöiden vaikuttavuus

Kehitetään rakentamisen yhteistoimintaa Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen kanssa, mutta yhteistyössä otetaan huomioon ALKU-hankkeen tulevat linjaukset.

Vesienhoidon yhteistyö

Vesienhoidon yhteistyöryhmä, sen alatyöryhmät (pohjavesi ja rannikko) ja kahdeksan jokineuvottelukuntaa osallistuvat aktiivisesti vesienhoidon suunnitteluun ja tiedonvälitykseen.

Vesienhoitosuunnitelma viimeistellään 15.6.2009 mennessä valtioneuvoston käsitelystä varten. Vesienhoidon toimenpideohjelmat julkaistaan.

Kansainvälinen toiminta

Järjestetään kansainvälinen vesienhoitoalueiden toimivaltaisten viranomaisten työkokous Länsi-Suomessa ja osallistutaan Pohjoismaiden ja Itämeren alueen yhteistyöhön.

Osallistutaan Merenkurkun saariston maailmanperintöalueen yhteishankkeisiin (Höga Kusten ja Vegan Saaristo) ja jatketaan yhteistyötä Ruotsin kanssa muissa hankkeissa.

	Tavoite 2009
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista	9
Lausunnot YVA-arviointiselostuksista	9
Tiedotteet kpl	60
Ympäristönhoitotyöt (YTY), htv/v	0

Tiedonhallinta

Viestinnän kärkihankkeille tehdään viestintäsuunnitelmat.

- Erityistilanneviestintää ohjeistetaan hallinnonalan yhteisen ohjeen pohjalta.
- ALKU-hankkeesta tiedottaminen henkilöstölle
- VPD-tiedotus

Ympäristöindikaattorien avulla seurataan ympäristöstrategian toteutumista ja jatketaan ympäristöindikaattoreihin liittyvää EU-yhteistyötä.

Osallistutaan sähköisten palveluiden ja siihen liittyvän asiakaspalvelun kehittämiseen.

Toteutetaan koko hallintoa koskevat tietohallintotehtävät YM:n kanssa laaditun palvelusopimuksen mukaisesti. Lisäksi toteutetaan erikseen sovittavat tietojärjestelmä- ja verkkopalveluhankkeet (esim. E-PRTR, uudet sovelluskehitysarkkitehtuurit).

Toteutetaan uuden atk-ympäristön käyttöönotto sujuvasti ja kustannustehokkaasti (Vista ja Office2007 -toimisto-ohjelmisto otetaan käyttöön, henkilöstö koulutetaan ja samalla parannetaan laitekantaa).

Valmistaudutaan ALKU-hankkeen mukanaan tuomiin tietohallintomuutoksiin osallistumalla ALKU-hankkeeseen liittyvien järjestelmämuutoksia ja verkkoviestintää suunnittelevien ja toteuttavien alatyöryhmien toimintaan.

B Voimavarat ja yleinen kehittäminen

Osallistutaan aluehallinnon kehittämiseen siten, että uudet organisaatiot voivat käynnistyä 1.1.2010.

Henkilöstö

Toimintamenoista palkatun henkilöstön määrä on vuoden 2011 lopussa 173 henkilöä (vähennys -34 henkilöä = - 17,6 %). Vuonna 2008 vähennys on - 5,4 henkilötyövuotta ja vuonna 2009 vastaavasti - 6,7 henkilötyövuotta.

	Tavoite 2009
Työhyvinvointi, työtyytyväisyysindeksi	-
Ammattitaidon kehittämisen osuus työajasta pv/htv	5,0
Ympäristöhallinnon atk-ajokorttitutkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä %	95 %

Sisäiset palvelut

Toimistotilat terveelliset (mm. sisäilma hyväksyttävällä tasolla).

Talous- ja henkilöstöhallinnon uudet järjestelmät (Taika ja Ess) käytössä.

Helsingissä 28. päivänä tammikuuta 2009

Paula Lehtomäki
ympäristöministeri

Jan Vapaavuori
asuntoministeri

Hannele Pokka
kansliapäällikkö

Vaasassa 16. päivänä helmikuuta 2009

Pertti Sevola
johtaja

Keski-Suomen ympäristökeskus

Ympäristöministeriö ja Keski-Suomen ympäristökeskus ovat tehneet sopimuksen ympäristökeskuksen tulostavoitteista vuodelle 2009. Sopimus tarkentaa ja täydentää vuoden 2009 osalta tulostavoitteita, jotka ympäristöministeriö on asettanut vuoden 2009 talousarviossa.

A Keskeiset toiminnalliset tavoitteet

I Ympäristönsuojelu

Valmistaudutaan aluehallinnon uudistuksiin, erityisesti pyritään huolehtimaan ympäristölupahallinnon sekä ohjauksen ja valvonnan toimivuudesta ja resurssien riittävydestä. Osallistutaan tehtävien siirtymiseen ja yhteistyön kehittämiseen tähtäävään työryhmätyöskentelyyn.

Ilmastonmuutos huomioidaan eri ympäristönsuojelun osa-alueilla: muun muassa edistetään energia- ja materiaalitehokkuutta ja toimia, joilla vähennetään kaatopaikoille ohjautuvan biohajoavan jätteen määrää ja näin metaanin tuottoa. Edistetään biopolttoaineiden ja tuulivoiman käyttöönottoa sekä biokaasun tuotantoa.

Ympäristöluvut ja valvonta

Ennakoarvion perusteella käsitellään ja annetaan päätökset lähes kaikista vireille tulleista ympäristöluvista laatuksikirjan mukaisesti. Tämän jälkeen vireille tulevien ympäristölupahakemusten lukumäärä alkaa uudelleen kasvaa. Ympäristönsuojelulain mukaiset ilmoitukset käsitellään alle kuukaudessa. Pidetään ajan tasalla ympäristölupien laatuksikirja ja vastataan valtakunnallisen toimintamallin ylläpidosta ja kehittämisestä.

Toteutetaan ”Hallinnolliset rajat ylittävä ympäristölupakäsittely” yhteistyökokeilu Länsi-Suomen, Etelä-Savon ja Keski-Suomen ympäristökeskusten alueella.

Valvonta on suunnitelmallista ja avointa, ja se kattaa myös vesilain mukaisen valvonnan. Ympäristökeskuksen valvonnan kehittämishanke toteutetaan osana valtakunnallista valvojakoulutusta. Osallistutaan valtakunnallisen valvonnan toimintamallin kehittämiseen. Valvonnan olennainen työkalu on ympäristönsuojelun tietojärjestelmä (VAHTI). Laaditaan ja toteutetaan vuosittainen valvontaohjelma ja raportoidaan edellisen vuoden valvontatoiminta. Tehdään ympäristölupavelvollisten laitosten määräaikaistarkastukset valvontaluokkien mukaisesti sekä valvotaan muita ympäristönsuojelulain, vesilain sekä jätelain mukaisia kohteita. Ympäristöministeriön ympäristölupien valvontaohje ja yksikön oma valvontaohje ovat käytössä.

Ohjaus ja edistäminen

Uuden alueellisen jätesuunnitelman toimeenpano aloitetaan erillisen toimintaohjelman mukaisesti, vuonna 2009 painopisteenä on yhdyskuntalietehuollon kehittäminen. Kuntia ja muita toimijoita ohjataan biojätteen ja lietteiden käsittelyn tason nostamisessa. Osallistutaan biokaasuhankkeisiin liittyviin asiantuntijaryhmiin. Laitosmaista jätteenkäsittelyä edistetään erityisesti energiahyötykäyttöä silmälläpitäen. Ohjataan ja valvotaan kaatopaikkarakentamista sekä jätteidenkäsittelylaitosten toimintaa. Osallistutaan voimavarojen puitteissa maakunnalliseen ja kansalliseen jätehuoltoalan yhteistyöhön.

Vesiensuojelua tehostetaan valtioneuvoston periaatepäätöksessä "Vesiensuojelun suuntaviivat vuoteen 2015" esitettyjen valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Typenpoiston mahdollisuudet otetaan huomioon yhdyskuntajätevesien käsittelyvaatimuksia määriteltäessä. Edistetään neuvonnan, koulutuksen ja tiedotuksen keinoin vesiensuojelua parantavien erityisympäristötukisopimusten syntymistä. Nitraattiasetuksen toimeenpanoa edistetään ja valvotaan. Tuetaan kuntia talousjätevesiasetuksen toimeenpanossa mm. ohjaamalla kuntia selvittämään ja esittämään esim. kuntien kehittämissuunnitelmissa ne alueet, joille järjestettyä viemärintiä ei ole tulossa. Maakunnan strategisessa vesihuollon kehittämissuunnitelmassa, joka valmistuu keväällä 2009, käsitellään Keski-Suomen vesihuollon tulevaisuutta ja luodaan suuntaviivoja, joita alueen kunnat voivat hyödyntää omissa suunnitelmissaan.

Pannaan täytäntöön omalta osaltaan ympäristöministeriön laatimaa ilmansuojeluohjelmaa 2010 koskien rikkidioksidin, typenoksidien ja haihtuvin orgaanisten yhdisteiden sekä ammoniakkin vähentämistoimia. Vastataan ilmanlaadun tarkkailun koordinoinnista: seurataan kuntien tarkkailuohjelmia ja tarkkailutuloksia. Seuranassa huomioidaan valtioneuvoston asetus (164/2007) ilman metallipitoisuuksista ja ilmanlaatudirektiivistä tulevat uudet vaatimukset pienhiukkasille.

Pilaantuneita maa-alueita selvitetään ja kunnostetaan sekä valvotaan yksityisten tekemiä puhdistus- ja kunnostushankkeita kiireellisyysjärjestyksessä. Seurataan Lipeälammen kunnostuksen vaikutuksia ja jatketaan Laajalahden kunnostushanketta. Lipeälammen alapuolisen maa-alueen saneerauksen suunnittelu jatkuu. Ylläpidetään vedenottamorekisteriä ja maa-ainestenoton tietojärjestelmää. Maaperän tilan tietojärjestelmä on aktiivisessa käytössä.

Osallistutaan Keski-Suomen pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamista selvittävään hankkeeseen (Poski). Turvetuotannon sekä vesiensuojelun ja luonnonsuojelun yhteensovittamista edistetään osallistumalla turvetuotannon vaihemaakuntakaavan valmisteluun.

Tehdään keskukselle kuuluvat tehtävät meluntorjuntaa koskevan valtioneuvoston periaatepäätöksen toimeenpanossa. Valtioneuvoston periaatepäätös edellyttää meluntorjuntatoimia muun muassa olemassa olevien meluhaittojen vähentämiseksi väylälaitoksilta, toiminnanharjoittajilta ja kunnilta. Lisäksi edistetään melun ennaltaehkäisyä periaatepäätöksen mukaisesti. Osallistutaan ympäristöministeriön meluverkkotyöskentelyyn ja järjestetään valtakunnalliset meluntorjuntapäivät.

Rannankylä-Isolahti vesihuoltohanke on käynnissä. Kyyjärven jätevedenpuhdistamo valmistuu.

Toteutetaan selvitys yhdyskuntalietteiden ja muiden biohajoavien jätteiden jätehuollon kehittämismahdollisuuksista.

Järjestetään sidosryhmille vuosittain vähintään 2 koulutustilaisuutta eri ympäristönsuojelun osa-alueilta.

	Tavoite 2009
Ympäristöluvut, ratkaistut, kpl	31
vireillä 31.12., kpl	16
käsittelyaika keskimäärin kk	9,0
uuden toiminnan ja toiminnan muutosten lupia käsitelty 8 kk:ssa, osuus	85 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	10,3
taloudellisuus, kustannukset €/ratkaisu	5870
Ympäristönsuojeluilmoitukset, ratkaistut kpl	50
YSL:n ja vesilain mukaisista lupa-asioista annetut lausunnot	58
Ympäristöluvanvaraisten laitosten tarkastuskäynnit yhteensä	120
Vesien suojelemaa koskevat maatalouden erityistukilausunnot, kpl	15

2 Alueidenkäyttö

Kaavoitus

Aluehallinnon uudistus mahdollistaa yhteistyön tiivistämisen tiehallinnon ja TE-keskuksen kanssa. Kaavoituksen ohjauksessa tiesuunnittelun asiantuntemus on merkittävä erityisesti suurten kasvukeskusten maankäytön suunnittelussa.

Kehittämiskeskusteluissa otetaan huomioon kuntarakenteiden muutokset ja painotetaan erityisesti ilmastonmuutoksiksi. Kunnille esitellään vuonna 2008 myös VAT (valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet) muutokset.

Edistetään maapolitiikan välineiden monipuolista käyttöä kestäväen yhdyskuntarakenteen turvaamiseksi maapoliittisten ohjelmien kautta. Vesihuollon kehittämisen ja maankäytön suunnittelun yhteensovittamista edistetään erityisesti rakentamispainoisilla alueilla.

Liikepaikkarakentamisen osalta erityisesti kasvavilla kaupunkiseuduilla huomioidaan yhdyskuntarakenteelliset, -taloudelliset ja ilmastonmuutokseen liittyvät seikat.

Yhdyskuntarakennetta eheytetään edistämällä kasvukeskusten yleiskaavoitusta. Äänekosken strateginen yleiskaava valmistuu ja uuden Jyväskylän sekä uuden Jämsän yleiskaavoitus käynnistyy. Strateginen yleiskaavoitus edistää palvelujen ja työpaikkojen saavutettavuutta ja vähentää liikennettä hilliten sitä kautta ilmastonmuutosta. Vuonna 2009 kuntien keskustojen yleiskaavoista on valmiina tai käynnistynyt 30 %. Kun keskusta-alueet saadaan viihtyisämmäksi, niiden vetovoima lisääntyy ja myös tämä vähentää osaltaan ilmastonmuutosta.

Rantayleiskaavoitusta ja kylien yleiskaavoitusta edistetään siten, että uusi pysyvä asuminen sijoitetaan olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen. Näin hillitään hajarakentamista ja liikenteen lisääntymistä ja sitä kautta ilmaston muutosta. Edistetään valmisteltavana olevien rantaosayleiskaavojen laadinnan saattamista loppuun ja pyritään saamaan rantayleiskaavoitus vireille kaavoittamattomilla ranta-alueilla, joihin kohdistuu rantarakentamisen poikkeamishakemuksia.

Vihervyöhykkeet ja ekologiset käytävät sisällytetään kuntien kaavoitukseen ja niiden jatkuvuus kuntarajojen yli turvataan. Näin varaudutaan ilmastonmuutoksen mahdollisesti aiheuttamaan lajien siirtymiseen. Vihervyöhykkeet ja luonnonmukaiset kosteikat ovat tärkeitä myös hulevesien johtamisen kannalta erityisesti taajamissa.

Rantarakentamisen poikkeamislupahakemusten käsittelytavoite vuonna 2009 on 85 % poikkeamislupahakemuksista käsitellään alle 6 kuukaudessa. Poikkeamislupamenettelyn laatutyötä jatketaan, laatuksikirjaa pidetään ajan tasalla ja vastataan valtakunnallisen toimintamallin ylläpidosta.

Kaavoituksen ja rakentamisen neuvottelupäiviä järjestetään kuntien maankäytöstä vastaaville viranomaisille ja kaavoittajille sekä keväällä että syksyllä.

Rakentamisen ohjaus

Aluehallinnon uudistuksen valmistelussa on mahdollista huomioida ympäristökeskuksen ja TE-keskuksen maatalouden rakentamisen ohjauksen yhdentyvät voimavarat ja normiohjauksen keinot tehtävissä ja resursseissa.

Rakentamisen ohjauksessa välitetään tietoa osana ilmastonmuutoksen hallintaa rakennusten energiatehokkuudesta ja turvallisuudesta sekä rakentamisen laadusta. Informaatio-ohjausta energiatehokkaasta rakentamisesta ja rakennusten kokonaisenergiankulutuksesta tehostetaan. Selvitetään yhteistyömahdollisuuksia rakentamisen ohjauksessa naapuriympäristökeskusten kanssa. Tulvasuojeluun kiinnitetään maankäytön ohjauksessa huomiota. Rakentamisen ohjauksessa painotetaan myös ilmastonmuutoksesta aiheutuvia muita kysymyksiä kuten rakenteiden lujuus ja perustamisolosuhteet (myrskyt, routa- ja jäätymisolosuhteiden muutokset ym.).

Kulttuuriympäristö

Aluehallinnon uudistus mahdollistaa yhteistyön tiivistämisen TE-keskusten kanssa. Kulttuuriympäristöihin liittyvä asiantuntemus on merkittävä erityisesti maaseudun kehittämisessä, maankäytön suunnittelussa ja rakennussuojeluun liittyvissä asiakokonaisuuksissa. Maakunnan sisäisessä tehtäväjaossa korostuu yhteistyön tarve maakunnan liiton kanssa.

Kulttuuriperinnön hoitoa edistetään Keski-Suomen maakunnan kulttuuriympäristöryhmän työnä hankkeiden, koulutuksen ja sidosryhmätyön avulla. Kulttuuriympäristökasvatusta kehitetään osana ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmän työtä ja hanketyönä. Jatketaan aiemmin ympäristöministeriön rahoituksella laaditun maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointimenetelmän kehittämistä ympäristöhallinnon valtakunnalliseen käyttöön. Pyritään edistämään ja hyödyntämään Päijänteen saaristoinventointipilotin tuloksia kytkeällä toimenpiteet aluekehittämisen tavoitteisiin sekä jatkohankkeilla.

Keski-Suomen kulttuuriympäristöohjelmaa toteutetaan osana kuntien maankäytön suunnittelua ja toimenpiteitä viedään maakunnan kulttuuriympäristöryhmän osallisorganisaatioiden toimintasuunnitelmiin. Kulttuuriympäristöohjelman toteuttaminen kytetään maakunnalliseen ympäristöohjelmatyöhön. Tuetaan UNESCO:n maailmanperintökohteiden käytön ja hoidon suunnittelua ja kohteiden huomioimista maankäytön suunnittelussa, mm. Petäjäveden keskustan osayleiskaavassa.

Rakennusperinnön hoidon avustukset kytetään kaavoitusprosessien taustaselvityksiin (Saarijärven keskustan ja Jyväskylän modernin arkkitehtuurin inventoinnit) ja kulttuuriympäristöohjelmien laadintaan (Jyväskylän arkkitehtuuripoliittinen ohjelma, Petäjäveden kulttuuriympäristöohjelma). Uuden Jämsän kulttuuriympäristöohjelman laatimista edistetään hakemalla siihen toimintaryhmärahoitusta.

Ympäristökeskuksessa tehty rakennusperinnön hoidon avustusten laatu- ja vaikutusten arviointityö sisällytetään valtakunnalliseen rakennusperinnön hoidon avustusten laatutyöryhmän työskentelyyn. Järjestetään avustusten saajille suunnattu koulutustilaisuus yhteistyössä alan yhteisöjen ja maakuntamuseon kanssa.

Yhtenäistetään kulttuuriympäristöteeman käsittelyä maankäytön suunnittelun muuttuvassa kuntarakenteessa. Haasteena on ilmastonmuutoksesta johtuvien kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten tunnistaminen. Huomioidaan ilmastonmuutoksen vaikutukset ja siihen sopeutuminen kulttuuriympäristöjen hoidon ja käytön ohjauksessa.

Jyvässeudun kansallisen kaupunkipuiston valmistelutyötä jatketaan 2008 valmistuneen esiselvityksen pohjalta yhteistyössä uuden Jyväskylän, Muuramen kunnan, Keski-Suomen museon ja Keski-Suomen liiton kanssa.

Kulttuuriympäristökasvatusta edistetään jatkamalla Keski-Suomen kouluille suunnattua kulttuuriympäristökilpailua sekä yhteistyöverkostoilla (esim. kulttuuriympäristö-yhdyshenkilöt).

Edistetään kulttuuriympäristöjen hoito- ja kunnostustöitä toteuttavan maakunnallisen LAPE (laatua perinnerakentamiseen ja ympäristönhoitoon) -hankkeen laadukasta toteutumista asiantuntijaohjauksella.

	Tavoite 2009
Yleis- ja asemakaavoitusta koskevat viranomaisneuvottelut, kpl	55
Alueidenkäytön koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä	1
Poikkeamispäätökset, ratkaistut, kpl	160
käsittelyaika keskimäärin, kk	5
Käsitelty alle 6 kk:ssa, osuus	85 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	80
päätösten pysyvyys, %	100 %
Rakentamisen ohjauksen koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä, kpl	1
kuntien osallistuminen tilaisuuksiin %	100 %
Rakennusvalvonnan nykytila ja kehitysnäkymät esillä kehittämiskeskusteluissa %	100 %
Rakennussuojelulain mukaiset päätökset, ratkaistut yhteensä, kpl	1

3 Luonnonsuojelu

Alueellisen ympäristöohjelman laadinnan yhteydessä aloitetaan luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön valtakunnallisen strategian ja toimintaohjelman alueellistaminen. Tämä yhdessä aluehallinnon uudistamishankkeen kanssa luo mahdollisuuden yhdistyvien organisaatioiden tehtäväkokonaisuuteen liittyvien asiantuntijuuksien synergiaetujen kehittämiseen.

Luonnonsuojelun tuottavuusohjelman tavoitteiden mukaisesti Keski-Suomen ympäristökeskus tukee Länsi-Suomen ympäristökeskusta suojeleohjelmien toteuttamisessa ympäristöministeriön kanssa tarkemmin määriteltävin resurssein. Osallistutaan luonnonsuojelun tuottavuusohjelman ohjausryhmätyöskentelyyn.

Suojeleohjelmien ja Natura 2000 -verkoston toteuttaminen

Toteutetaan Natura 2000 -verkoston ja suojeleohjelmien yksityismaiden jäljellä olevat kustannuksia tuottavat kohteet. Luonnonsuojeluohjelmien toteuttamisessa käytetään hankeusjakoja ja viranomaisaloitteisia rauhoituspäätöksiä sekä lunastuksia. Toteutusurakka saadaan päätökseen lukuun ottamatta keskeneräisiä maanmittaustoimituksia (hankeusjaot, Luonnonsuojelulain 24.3 §:n päätökset, lunastukset). Tuetaan Länsi-Suomen ympäristökeskusta toteuttamisen loppuunsaattamisessa (1,7 htv).

METSO-ohjelman toimenpiteitä valmistellaan 2009 ja ohjelma on täysimuotoisesti toiminnassa 2010. Metso-ohjelmaa toteutetaan monipuolisella sidosryhmäyhteistyöllä.

Tuetaan ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja sopeutumista ekologisten verkostojen ja yhteyksien kehittämisellä sekä parantamalla suojelealueiden kytkeytyneisyyttä mm. maankäytön suunnittelussa.

Luontotyyppi- ja lajisuojelu

Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointia jatketaan jalopuumetsien ja tervaleppäkorpien alueilla, mutta myös katajaketojen ja hiekkarantojen inventoinneilla. Metsäisten luontotyyppien rajauspäätökset saadaan pääsääntöisesti tehdyiksi.

Erityistä suojelua vaativien lajien suojelutoimenpiteiden kohdentamista parannetaan jatkamalla eliöryhmäkohtaisten suunnitelmien laatimista sekä selvittämällä rajauspäätösten tarvetta ja tekemällä lajikohtaisia suojelusuunnitelmia sekä rajauspäätöksiä priorisoiduille lajeille. Selvitetään metsäkeskuksen kanssa yksityismaiden uhanalaisten metsälajien suojelu- ja ennallistamismahdollisuuksia mm. Kestävän metsätalouden rahoituslain ympäristötuen avulla. Uhanalaisten lajien harrastajayhteistyötä tiivistetään ja lajien esiintymäpaikkatietoja luovutetaan Keski-Suomen metsäkeskuksen käyttöön. Tiepiirin kanssa jatketaan tienvarsien vieraslajien ja uhanalaisten lajien esiintymien seuranta ja huomioonottamista tienpidossa.

Valmistellaan erillisiä hankkeita ja projekteja hoidon ja käytönsuunnittelun ja toteutuksen tueksi (Suoverkosto-Life+ ja METSO- Life+biodiversiteetti).

Alueiden kestävän hoidon ja käytön suunnittelu

Natura 2000 -verkoston hoidon ja käytön alueellinen yleissuunnitelma päivitetään ja laaditaan suunnitelman mukaisesti aluekohtaisia suunnitelmia yhteistyössä Metsähallituksen ja muiden sidosryhmätahojen kanssa sekä erillisten hankkeiden ja projektien osana. Käynnistetään mahdollisesti Life+ -rahoitteinen soidensuojelualueiden vesitalouden ennallistamiseen sekä luontotyyppien ja lajien suotuisan suojelun tason parantamiseen tähtäävä hanke yhdessä Metsähallituksen ja Metsäkeskuksen kanssa. Jatketaan lintuvesien kunnostushankkeiden suunnittelua ja toteuttamista. Talvella 2008/2009 on tarkoitus toteuttaa Joutsan Keskisenlammen kunnostustyö kokonaisuudessaan (edellistalvena työ aloitettiin, mutta jäätä ei saatu tarpeeksi) ja saattaa Uuraisten Särkilammen kunnostus loppuun pohjapato rakentamalla. Lisäksi rakennetaan pohjapato linnustollisesti arvokkaalle mutta suojeluohjelmien ulkopuoliselle Kivijärven Heinälahden–Rutalahden alueelle.

Osallistutaan asiantuntijoina sektorikohtaisten vaihemaakuntakaavojen valmisteluun (turve- ja maa-ainessektorit) ja Keski-Suomen ympäristöohjelman laadintaan.

Osallistutaan virkistyskäytön sekä luonto- ja kulttuurimatkailun kehittämiseen EU-hanketyön avulla. Päijännettä kehitetään kansainvälisesti merkittävänä kestävän luonto- ja kulttuurimatkailun kohdealueena laaja-alaiseen sidosryhmätyöskentelyyn perustuneen Päijänne-hankkeen tavoitteiden mukaisesti. Tuetaan Pohjois-Päijänteen kansallisen kaupunkipuiston perustamistyötä sekä edistetään Päijänteen biosfäärialueen perustamista esiselvityksen pohjalta sidosryhmäyhteistyönä sekä valmistellaan luonnos biosfäärialuehakemukseksi. Tehdään ehdotuksia alueen kansallispuistojen kehittämiseksi, mm. Päijänteen luontokeskuksen toiminnan edistämiseksi.

Perinnebiotooppien hoitoa jatketaan ja tehostetaan alueellisen perinnebiotooppien hoito-ohjelman mukaisesti. Käynnistetään maatalousluonnonhoidon kehittämisen EU-rahoitteinen hanke Härkää sarvista – Laidunnus luonnon- ja maisemanhoitajana (Häävi).

Maatalousalueiden kosteikko- ja luonnon monimuotoisuus -yleissuunnitelmien laatimista jatketaan (tavoite 2 suunnitelmaa). Maatalouden ympäristötuen erityistukilausunnot annetaan TE-keskuksen maaseutuosastolle useimmiten maastokäyntihin perustuen. Viljelijöitä koulutetaan yhteistyössä TE-keskuksen maaseutuosaston kanssa maatalousalueiden luonnon monimuotoisuus- ja maatalouden ympäristökysymyksissä.

Osallistutaan maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman ja selonteon laadintaan.

	Tavoite 2009
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus yhteensä, ha	860
Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat, valmistuneet, kpl	3
Ls-alueiden hks:t, valmistuneet, kpl	1
Luontotyyppien rajauspäätökset, kpl	5
Lintuvesien kunnostukset, valmistuneet, kpl	2
Lintuvesien kunnostussuunnitelmat, valmistuneet, kpl	2
Eryteisesti suojeltavien lajien rajauspäätökset, kpl	3

4 Selvitykset ja seuranta

Aluehallinnon uudistamishanke avaa uusia yhteistyömahdollisuuksia niin tutkimus- ja kehittämis- kuin seurantatehtävissä. Tulevan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sisällä haetaan synergiaa eri toimijoiden välillä ja vahvistetaan näin ympäristöpolitiikan tavoitteiden toteutumista. Vuonna 2009 selvitetään TE-keskuksen ja tiepiirin t&k -toimintaa ja yhteistyömahdollisuuksia.

Vesistöt

Jatketaan vesienhoidon suunnittelutyön ja toimenpideohjelmien vaatimia asiantuntijatehtäviä.

Osallistutaan Suomen ympäristökeskuksen ja Jyväskylän yliopiston vesistötutkimushankkeisiin.

Hyödynnetään Suomen ympäristökeskuksen "LakeState" -hankkeessa kehittämää vedenlaatumallia vesienhoidon suunnittelutyössä.

Tehdään ympäristökeskuksen vesistökunnostushankkeiden vaatimia selvityksiä ja asiantuntijatehtäviä.

Ympäristöpolitiikan ohjauskeinot

Koordinoidaan ja ohjataan ympäristökeskuksen t&k -hankkeita.

Kolmivuotinen Suomen Akatemian rahoittama "Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn vaikuttavuus" -yhteishanke valmistuu. Valtakunnallisesti merkittävä "Suomen luteet" -määritysopashanke valmistuu.

Toteutetaan asukaskysely Koivujärven valuma-alueen kunnostustarpeista, pohjavesiselvitysten sosioekonomisten vaikutusten tarkastelu, osana ALKU-prosessia ympäristökeskuksen sidosryhmäviestinnän onnistumista arvioiva hanke sekä selvitys ja/tai palautejärjestelmä luonnonsuojelun toimintasektorin asiakastytyväisyydestä.

Ollaan mukana Jyväskylän ammattikorkeakoulun koordinoimassa BEN-hankkeessa, joka liittyy luontokohteiden matkailukäyttöön sekä bioenergian hyödyntämismahdollisuuksiin.

Haetaan rahoitusta YVA-opashankkeelle.

Haetaan rahoitusta Suomen Akatemialta integroivaa metsäsuunnittelusäätelyä ja -käytäntöjä käsittelevälle monitieteiselle yhteishankkeelle (JY, JoY), jonka KSUN osuudessa arvioidaan YVAn soveltuvuutta metsäsuunnitteluun sekä kansalaisosallistumisen toteutusmahdollisuuksia.

Haetaan rahoitusta 2009 avautuvasta sektoritutkimuksen Kestävä kehitys -kokonaisuudesta vesienhoitolainsäädännön vuorovaikutukseen liittyvälle hankkeelle.

Seuranta

Toteutetaan ympäristöhallinnon seurantaohjelmaa mukaan lukien biologinen seuranta. Jatketaan eri seurantojen ja eri tahojen toteuttamien seurantojen yhteensovittamista. Seurataan vesien tilan kehittymistä ja raportoidaan siitä.

Jatketaan näytteenoton laatutyötä ja tehdään ristiinauditointeja naapuriympäristökeskusten kanssa.

Sovelletaan analyysipalvelujen tilauksessa uutta hankintasopimusta.

Ylläpidetään ajantasaista vedenlaaturekisteriä viemällä analyysitulokset viimeistään kahden viikon sisällä rekisteriin tulosten toimittamisesta.

Esikäsitellään resurssien puitteissa pohjaeläinnäytteet ja tallennetaan määrittystulokset pohjaeläinrekisteriin.

Teetetään biologiset määritykset tilaustyönä.

Osallistutaan Päijänteelle perustettavan pitkän aikavälin ekologisen tutkimusverkoston (PäijänneLTER) suunnitteluun ja toimintaan tavoitteena monipuolinen ja pysyvä vedenlaadun seuranta-asema Pohjois-Päijänteellä.

Käynnistetään uhanalaisten luonto- ja lintudirektiivin lajien alueellisen seuranta-suunnitelman laatiminen putkilokasvien ja sammalien osalta.

	Tavoite 2009
Ympäristökeskuksen alueelta otetut valtakunnalliset seuranta-äytteet, kpl	1880

5 Yleiset ympäristötehtävät

Ympäristökeskus osallistuu yhdessä TE-keskuksen ja tiepiirin kanssa uuden Ely-viraston suunnitteluun siten, että sen toiminta voidaan aloittaa 1.1.2010.

ALKU-hankkeeseen liittyen panostetaan työaikaa uusien viestintäratkaisujen suunnitteluun. Vaikka linjaukset tehdäänkin valtakunnan tasolla, myös aluetasolla kuluu työaikaa mm. verkkopalvelun, intranetin, graafisen ilmeen, logojen ja julkaisusarjojen mahdolliseen uusimiseen sekä työtehtävien organisoimiseen uudessa virastossa. Myös muutoksista viestiminen omalle henkilöstölle ja sidosryhmille tulee olemaan iso työkenttä.

Ympäristöohjelmatyö

Keski-Suomen ympäristöohjelman 2015 valmistelua jatketaan yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Ympäristöohjelmassa määritellään ympäristötavoitteita eri toimialoille. Ympäristöohjelmatyö aloitettiin keväällä 2008 ja ohjelma on valmis vuoden 2009 loppuun mennessä.

Vesienhoidon järjestäminen

Aluehallinnon uudistus tiivistää yhteistyö- ja vuorovaikutusmahdollisuuksia vesienhoidon suunnittelussa sekä vahvistaa sitoutumista toimenpideohjelmissa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseen.

Vesienhoitosuunnitelmat ovat julkisesti nähtävillä 31.10.2008–30.4.2009 välisenä aikana. Vuorovaikutus kansalaisten ja eri sidosryhmien kanssa turvataan järjestämällä tammi-helmikuussa alueellisia yleisötilaisuuksia sekä sidosryhmätilaisuuksia. Huolehditaan kuulemisaikana myös muusta riittävästä tiedotuksesta. Vesienhoitosuunnitelmaehdotukset päivitetään kuulemisesta saadun palautteen pohjalta vesienhoitosuunnitelmiksi, jotka toimitetaan ympäristöministeriöön 15.6.2009 mennessä.

Keski-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelmat (pinta- ja pohjavedet) valmistuvat. Vesienhoidon edellyttämiä pinta- ja pohjavesien seurantaohjelmia toteutetaan osana valtakunnallisia seurantaohjelmia. Toiminnanharjoittajien vaikutustarkkailuohjelmiin tehdään vesienhoitolain edellyttämiä muutoksia. Keskeiset ajankohtaiset asiat käsitellään vesienhoidon yhteistyöryhmässä.

Ympäristövaikutusten (YVA) sekä suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten (SOVA) arviointi

Tehdään YVA-lain mukaiset arviointimenettelyt. Huolehditaan SOVA-lain mukaisista suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinneista yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Ympäristökeskus hoitaa valtakunnallisen Fingridin Oy:n varavoimahankkeen yhteysviranomaistehtävät.

	Tavoite 2009
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista	2
Lausunnot YVA-arviointiselostuksista	2

Aluekehitysasiat

Toteutetaan ympäristöhankkeita EU:n ja valtion kansallisella rahoituksella ja sovitaan EAKR -osarahoitteisista hankkeista Keski-Suomen liiton kanssa. Ympäristökeskuksen tavoitteena on oman avustuskiintiön saaminen vuodelle 2009, joka olisi julkisen haun kohteena. Osallistutaan Keski-Suomen liiton hallinnoimaan aluekehitystyöhön tarpeellisissa työryhmissä (mm. YVA-ryhmä) ja keskeisten suunnitelmien laadintaan kuten maakuntaohjelma toteuttamissuunnitelmineen sekä maakunnan yhteistyöasiakirja.

Ohjausryhmä

Ympäristökeskuksen ohjausryhmän tavoitteena on keskeisten yhteistyötahojen kuuleminen ympäristökeskuksen toiminnan kehittämistä ajatellen. Kokoontumisissa pyritään ottamaan huomioon keskeisten ympäristökeskuksen toimintaa ohjaavien asiakirjojen valmisteluaiakataulu mutta myös ohjausryhmän jäsenten toivomukset käsiteltävistä asioista. Ohjausryhmä voinee osallistua myös Keski-Suomen ympäristöohjelman laadintaan.

Ympäristötyöt

Ympäristötyöt -yksikkö jatkaa Keski-Suomen maakunnan alueella tuottajana ainakin vielä vuoden 2009 ajan ja valmistautuu samalla siirtymään uuteen laajempaan alueorganisaatioon (Ely).

Rakennetaan valmiiksi vuonna 2009 seuraavat vesihuoltohankkeet:

Tammijärvi-Pappinen vesihuoltohanke, Joutsa ja Luhanka

Kyyjärven satamahanke sekä pieniä vesistö-kunnostuskohteita

Tehdään valmiiksi Joutsan Keskenlammen lintuvesikunnostus

Jatketaan Laajalahden kunnostamista Laukaassa ja määrärahojen puitteissa muita Pima-hankkeita, Joutsan Leivonmäen Ylä-Kälkänjärven tyhjennyskunnostusta, Rannankylä-Isolahti vesihuoltohanketta Muuramessa sekä Ilvestien vesihuoltohanketta Keuruulla.

Toteutetaan TE-keskuksen kanssa sovitut virtavesien kunnostamista koskevat tilaustyöt ja huolehditaan Lipeälammen kunnostuksen jälkeisistä velvoitteista yhteistyössä Laukaan kunnan kanssa.

Toteutetaan ympäristönhoitotöitä työllisyystöinä jatkamalla Laatu perinnerakentamiseen (Lape) -projektia. Koordinoidaan ympäristönhoitotöitä työllisyystöinä Itäisen Suomen alueella.

	Tavoite 2009
Ympäristönhoitotyöt (YTY), htv/v	4

Viestintä ja ympäristökasvatus

Toimitaan ALKU-hankkeelle laadittujen valtakunnallisten viestintäsuunnitelmien mukaisesti sekä laaditaan alueelliset suunnitelmat sisäiseen ja ulkoiseen ALKU-viestintään. Selvitetään yhteistyömahdollisuuksia uuteen keskuksen tulevien yksiköiden kanssa niin viestinnän suunnittelussa kuin toteutuksessakin.

Huolehditaan verkkosivujen ajantasaisuudesta.

Viestinnän ennakoivuutta ja aktiivisuutta vahvistetaan edelleen. Kehitetään viestinnän suunnitelmallisuutta ja viestintäyhteistyötä talon sisällä. Viestinnän ja eri yksiköiden ammattilaiset laativat yhteistyössä vähintään kaksi hanke- tai prosessikohtaista viestintäsuunnitelmaa.

Tarkennetaan valmiussuunnitelman viestintäohjetta käyttäen apuna ympäristöministeriön erityistilanneviestinnän suunnittelua koskevia linjauksia ja tukimateriaalia.

Painotuotteita tehdään vain, jos ne ovat osa jotakin viestintäsuunnitelmaa tai jos niiden hyödyntämisestä on olemassa muu suunnitelma.

Henkilöstölle järjestetään viestinnän koulutusta yhdessä uuteen keskuksen tulevien yksiköiden kanssa.

Jatketaan viraston ympäristöjärjestelmätyötä ja selvitetään yhteistyön mahdollisuuksia uuteen keskuksen tulevien yksiköiden kanssa järjestelmätyön osalta.

Toiminnassa otetaan huomioon ympäristökasvatuksen valtakunnallisissa strategioissa asetetut tavoitteet ja painopisteet. Toimitaan aktiivisesti maakunnallisessa ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmässä ja edistetään sen toiminta- ja kehittämissuunnitelman toteutumista.

Kulttuuriympäristökasvatuksen yhteistyötä maakunnan museoiden, Euroopan rakennusperintöpäivien, koulujen ja Suomen Tammen kanssa jatketaan osana maakunnan kulttuuriympäristöohjelman toimeenpanoa. Järjestetään kolmas Viestejä maisemassa -kilpailu kouluille.

Edistetään pk-yritysten ja muiden yhteiskunnan toimijoiden ympäristötietoisuutta ja -osaamista sekä ympäristöjärjestelmien käyttöönottoa esimerkiksi yhteistyössä Etelä-Savon TE-keskuksen hallinnoiman EcoStart -hankkeen kanssa. Tuetaan kuntien paikallisagendahankkeita ja seurakuntien ympäristödiplomien käyttöönottoa asiantuntija-avulla ja yhteistyöllä.

Viestintä	Tavoite 2009
Tiedotteet kpl	100
Monisteet/julkaisut kpl	10

B Voimavarat ja yleinen kehittäminen

Henkisten voimavarojen hallinta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (Ely) sekä valtion aluehallintoviranomaisen (Allu) perustaminen edellyttävät henkilöstön mukanaoloa, sopeuttamista muutokseen sekä hyvää muutosjohtamista. Tuottavuusohjelman vaatimia vähennyksiä toteutetaan vuosittain ja varaudutaan uuden tuottavuusohjelmakauden vaatimukseen. Henkilöstön asema turvataan henkilöstöpoliittisten periaatteiden mukaisesti. Muutoshankkeesta tiedotetaan eri viestintämuotoja hyväksi käyttäen ja vuorovai-
kutteisesti.

Tietohallintopalvelut mukautetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen järjestelmiin. Vuonna 2009 toimintansa aloittavan Valtion IT-palvelukeskuksen (VIP) tavoitteena on tarjota perustietotekniikkapalvelut valtionhallinnon alueellisille vi-
rastoille.

Henkilöstö

Toteutetaan laadittua tuottavuusohjelman mukaista henkilöstö-suunnitelmaa huomio-
mioon ottaen tulossa olevat osaamisaukot ja ympäristöhallinnon kehittämishankkeet. Päivitetään suunnitelmaa, kun tarkemmat suunnitelmat Alku-hankkeesta valmistu-
vat.

Tehtävät mitoitetaan käytettävissä oleviin voimavaroihin ympäristöhallinnon tuot-
tavuusohjelman linjausten mukaisesti.

Tavoitetilana pidetään supistuksista huolimatta sitä, että pysyväisluontoisia teh-
täviiä hoitaa pysyvä henkilöstö.

Selvitetään hyvissä ajoin määräaikaisten palvelussuhteiden jatkuminen ja kerro-
taan muutoksista ao. henkilöille.

Työhyvinvointi

Suunnitellaan ja otetaan käyttöön tukitoimenpiteitä Alku-hankkeen muutosten lä-
piviemiseksi.

Toteutetaan työtyytyväisyyskysely ja kehitetään siinä esille tulevia asioita.

Järjestetään henkilöstöiltapäiviä (HIP).

Seurataan sairauspoissaoloja ja ryhdytään tarvittaessa toimenpiteisiin yhdessä
työterveyshuollon kanssa.

Tuetaan henkilöstöä muutoksessa ja työelämänkaaren jatkamiseen tai päättämi-
seen liittyvissä asioissa.

Tuetaan yhteisiä tapahtumia ja henkilökunnan vapaa-ajan liikuntaa (kulttuuria,
liikuntaa).

Työsuojelun toimintaohjelman toteutumista seurataan vuosittain.

Työhyvinvointi	Tavoite 2009
Työtyytyväisyysindeksi	3,40

Osaaminen

Panostetaan osaamisaukkojen täyttämiseen hyödyntämällä erityisesti yhdistyvissä
virastoissa jo olemassa olevaa osaamista.

Järjestetään omaa sisäistä koulutusta ja tuetaan ammatillisen osaamisen edistämistä. Koulutukseen käytetään keskimäärin 6 päivää/htv.

Ympäristöhallinnon atk-ajokortin on suorittanut 90 % henkilöstöstä.

Osaaminen ja muu aineeton pääoma	Tavoite 2009
Ammattitaidon kehittämisen osuus työajasta pv/htv	6
Ympäristöhallinnon atk-ajokorttitutkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä %	90 %

Johtaminen

Tuetaan keskijohtoa muutosjohtamisessa.

Tarkistetaan tasa-arvosuunnitelma.

Sisäinen viestintä

Sisäisessä viestinnässä keskitytään nopeaan ja täsmälliseen viestintään etenkin tuottavuusohjelmaan, valtion aluehallintouudistukseen ja uusien järjestelmien käyttööntoon liittyvissä kysymyksissä. Tarkastellaan sisäisen viestinnän toimivuutta ja kehittämistarpeita ympäristöhallinnon sisäisen viestinnän hyvien käytäntöjen valossa.

Ympäristökeskukseen perustetaan muutostiimi, johon valitaan jäseniä eri tehtäväryhmistä sekä henkilöstöjärjestöjen edustajat. Osallistutaan myös virastojen yhteisen muutostiimin toimintaan.

Palkkaus ja kannustus

Toteutetaan valtion palkkausjärjestelmän (VPJ) muutokset ja seurataan sen toimivuutta. Tarkastellaan ja kehitetään vaatavuusarvioiteja mahdollisuuksien mukaan valtakunnallisen tason mukaisiksi.

Muut tavoitteet

Talous

Toiminta sopeutetaan käytettävissä oleviin määrärahoihin. Hankkeisiin haetaan ulkopuolista rahoitusta.

Edellytetään kaikessa toiminnassa säästäväisyyttä.

Projekteihin sisällytetään jo suunnitteluvaiheessa yleishallintokustannukset ja muut kustannukset.

Laatu

Toiminta on laadukasta ja huomioi asiakkaiden tarpeet.

Ympäristöhallinnon yhteiset sekä ympäristökeskuksen omat laatujärjestelmät ovat käytössä.

Riskienhallinta on osa laatujärjestelmiä ja sen toteutumista seurataan sisäisen valvonnan avulla.

Valtakunnallinen ympäristökasvatus

Vastataan ympäristökasvatusavustuksiin liittyvistä haku- ja päätösprosessien valmistelu-, kehittämis- ja tiedottamistehtävistä, päätösten esittelystä sekä hankkeiden ohjauksesta ja valvonnasta.

Järjestetään ympäristökasvatuksen neuvottelupäivät vuosittain ja muutoinkin tuetaan alueellisia ympäristökeskuksia kasvatuksellisen tehtävän hoidossa. Ylläpidetään ja kehitetään ympäristöhallinnon valtakunnallista internet-sivustoa.

Osallistutaan kestävän kehityksen toimikunnan alaisen Alue- ja paikallisjaoston (Apaja) toimintaan sekä toimikunnan alaisen koulutusjaoston (toimikausi päättyi 31.12.07) työtä jatkavan OPM:n asettaman yhteisryhmän ja sen mahdollisten jaostojen toimintaan. Osallistutaan ALKUun liittyvään valmisteluun, tiedonvälitykseen ja vaikuttamiseen ympäristökasvatuksen osalta. Järjestetään jonkun kumppanin kanssa vuosittain ”Yhteistyöllä eteenpäin” –seminaari valtakunnallisille ja alueellisille yhteistyöryhmille.

Osallistutaan valtakunnan tasolla merkittävimpien kansallisten strategioiden jalkauttamiseen, toimeenpanoon ja seurantaan. Osallistutaan oppilaitosten ympäristösertifiointitoimikunnan toimintaan OKKA- (Opetus-, kasvatus- ja koulutusalojen) säätiössä.

Jatketaan Alueellisen ympäristökasvatusyhteistyön kehittämissuunnitelman (2006) mukaisia toimenpiteitä alueellisten yhteistyöryhmien ja kehittämiskeskusverkoston aikaansaamiseksi ja toimintojen vakinaistamiseksi. Osallistutaan tarpeiden mukaan työryhmien toimintaan, konsultointiin ja koulutukseen.

Osallistutaan muihin merkittäviin valtakunnallisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin yhdessä muiden alan toimijoiden kanssa sekä tarjotaan asiantuntijapalveluja mahdollisuuksien mukaan.

Sisäiset palvelut

Käytetään ympäristöhallinnon palvelukeskuksen tarjoamia palveluita ja samalla valmistaudutaan valtion yhteiseen palvelukeskukseen siirtymiseen.

Otetaan käyttöön taloushallinnon- ja johdon raportointijärjestelmä (TAIKA).

Osallistutaan taloushallinnon prosessien läpikäymiseen ja toimitaan näiden pohjalta hallinnonalalle laadittavien yhdenmukaisten toimintamallien mukaisesti.

Osallistutaan aktiivisesti ALKU- hankkeen uuden organisaation tukipalvelutehtävien järjestelyihin.

Tiedon hallinta

Varaudutaan käyttöjärjestelmä- ja toimisto-ohjelmistouudistukseen uusimalla laitekanta Vista- ja Office 2007 -kelpoiseksi. Varaudutaan paikkatietoaineistojen ja -ohjelmistojen käytön ja jakelun uudelleen järjestämiseen ympäristöhallinnossa. Edistetään paikkatiedon käyttöä ja hyödyntämistä operatiivisessa toiminnassa järjestämällä koulutusta. Suunnittelussa, hankinnoissa ja ratkaisuissa pyritään ottamaan huomioon tuleva aluehallintouudistus.

Turvallisuuden ja valmiuden parantaminen

Osallistutaan valmiusverkkotoimintaan.

Helsingissä 28. päivänä tammikuuta 2009

Paula Lehtomäki
ympäristöministeri

Jan Vapaavuori
asuntoministeri

Hannele Pokka
kansliapäällikkö

Jyväskylässä 17. päivänä helmikuuta 2009

Risto Palokangas
johtaja

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus

Ympäristöministeriö ja Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus ovat tehneet sopimuksen ympäristökeskuksen tulostavoitteista vuodelle 2009. Sopimus tarkentaa ja täydentää alustavia tulostavoitteita, jotka ympäristöministeriö on asettanut vuoden 2009 talousarviossa.

A Keskeiset toiminnalliset tavoitteet

I Ympäristönsuojelu

	Tavoite 2009
Ympäristöluvut, ratkaistut, kpl	60
vireillä 31.12., kpl	15
käsittelyaika keskimäärin kk	8,0
uuden toiminnan ja toiminnan muutosten lupia käsitelty 8 kk:ssa, osuus	100 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	13,3
taloudellisuus, kustannukset €/ratkaisu	5 000
Ympäristönsuojeluilmoitukset, ratkaistut kpl	50
YSL:n ja vesilain mukaisista lupa-asioista annetut lausunnot	100
Ympäristöluvanvaraisten laitosten tarkastuskäynnit yhteensä	350
Vesiensojelua koskevat maatalouden erityistukilausunnot, kpl	80

Ympäristöluvut, valvonta ja ohjaus

Ympäristöluvut käsitellään laadukkaasti ja joutuisasti. Uutta toimintaa koskevat ympäristölupahakemukset käsitellään alle kahdeksassa kuukaudessa ja vireillä olevien hakemusten määrä vähenee. Lupien käsittelylle asetetut tavoitteet edellyttävät, että ministeriö myöntää lisämäärärahan ylimääräisen henkilön palkkaukseen. Teollista toimintaa koskevissa ympäristölupapäätöksissä kiinnitetään huomiota erityisesti kemikaaleihin ja riskianalyysihin. Eläinsuojia koskevissa luvissa tarkastellaan erityisesti vesiensojelu- ja vesienpuhdistuslaitosten tarkastuksia.

Valvontasuunnitelman mukaisesti tehdään 160 määräaikaistarkastusta. Toiminnanharjoittajien toimittamista määräaikaisten ja häiriöraporteista sekä kansalaisilta tulleista valituksista käsitellään vähintään 95 % asetettujen määräaikaisten puitteissa. VAHTI- ja VELVET -tiedot ovat oikeat ja ajantasaiset.

Tarkastuksilla kartoitetaan toiminnanharjoittajan kanssa rankkasateiden ja tulvien aiheuttamat riskit sekä niistä mahdollisesti aiheutuvat huuhtoumat. Kemikaaleja käyttävien yritysten tarkastuksilla otetaan esille ympäristöhaittojen ehkäisemisestä ja torjumisesta annettujen säädösten noudattaminen.

Turvetuotannon kansallisiin koordinointi- ja asiantuntijatehtäviin liittyen järjestetään valtakunnalliset turvetuotannon ympäristönsuojelupäivät. Jatketaan lupa- ja valvontaviranomaisten yhteistyötä sekä ympäristönsuojeluoppaassa todettujen ongelmakohtien ratkaisujen selvittämistä eri hankkeilla.

Edistetään keväällä 2008 valmistuneen alueellisen jätesuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Tuetaan kuntia ilmansuojelutehtävien hoidossa. Oulun seudulla ja Raahessa seurataan ilmanlaatua uusittujen suunnitelmien mukaisesti. Suunnitelmissa on otettu huomioon hiukkas-, metalli- ja PAH päästöt.

Ohjataan kuntien kemikaalivalvontaviranomaisen toimintaa uudistuneen lainsäädännön mukaisesti.

Vesiensuojelu

Osallistutaan pohjavesimuodostumien ryhmittelyyn, kemiallisen tilan arvioinnin, riskialueiden määrittämisen ja seurannan valtakunnalliseen kehittämiseen. Ohjataan ja tuetaan kuntia pohjavesialueille suunniteltujen toimintojen sijoittamisessa.

Käynnistetään hajakuormitusta vähentäviä yhteishankkeita, jotka edistävät kuormittuneiden vesialueiden hyvän tilan saavuttamista vuoteen 2015 mennessä. Selvitetään pienvesien tilaa sekä niiden kunnostus- ja vesiensuojelutoimien tarvetta osana vesienhoidonsuunnittelua. Selvitetään mahdollisuuksia maaperälähtöisen happamuuden haittojen vähentämiseksi vesistöissä.

Uusia menetelmiä hajakuormituksen vähentämiseksi kehitetään ja otetaan käyttöön yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Edistetään pinta- ja pohjavesien kuormitusta vähentävien maatalouden ympäristötuen erityistukimuotojen käyttöönottoa. Valmistellaan soveltuvilta osin vesienhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa esitettävien hajakuormitusta vähentävien lisätoimenpiteiden käyttöönottoa.

Vähennetään yhdyskuntien ja haja-asutuksen jätevesikuormitusta sekä maatalouden ja metsätalouden hajakuormitusta:

- Alavieska–Kalajoki siirtoviemäri (2008–2009)
- Asevarikon siirtoviemäri, Haapajärvi (2008–2009)
- Sievin siirtoviemäri Kirkonkylä–Aseman seutu, Sievi (2009–2011)
- Malisjoen vesistökuormituksen vähentämissuunnitelma (EU) (2008–2009)
- Liminganjärven ja -joen vesiensuojeluhanke (2008–2010)

Ympäristön kunnostus

Pilaantuneita maa-alueita kunnostetaan kiireellisyysjärjestyksessä ja kuntia kannustetaan toteuttamaan niitä. Santaholman entisen saha-alueen kunnostusta jatketaan. Huolehditaan maaperän tilan tietojärjestelmä (Matti) ylläpidosta.

Ympäristön sekä vesistöjen tilaa ja käyttökelpoisuutta parannetaan kunnostushankkeilla. Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoite Pohjois-Suomen EAKR-toimenpideohjelman rahoituksella toteutetaan ohjelmaan soveltuvia ympäristöhankkeita. Haasteina ovat maatalousvaltaisten alueiden vesistöjen huono kunto sekä rakennettujen vesistöjen kunnostus virkistyskäyttöön sekä niiden palauttaminen vaelluskalavesistöiksi.

Toteutetaan vanhojen, jälkihoitamattomien maa-aineksen ottoalueiden kunnostustöitä. Kohteet valitaan kunnostustarveselvityksen perusteella, jossa pääpaino on

pohjavesien suojelussa sekä maisemallisesti arvokkaissa kohteissa. Haukiputaan Onkamonselän tärkeällä pohjavesialueella kunnostetaan yhdessä Haukiputaan kunnan kanssa vanhoja maanottoalueita.

Luontomatkailun palveluvarustusta ja reitistöjä täydennetään erityisesti keskeisillä matkailualueilla ja osana laajoja yhteishankkeita.

Rehevöityneiden järvien kunnostus:

- Toteutetaan kolme kunnostuskohdetta ja laaditaan kaksi kunnostussuunnitelmaa (2009–2010)
- Pyhäjärven pohjoisosan kunnostus, Pyhäjärvi (2009–2011).

Rakennettujen vesistöjen kunnostus:

- Vaelluskalat palaavat Iijokeen, Ii, Pudasjärvi, (EU) (2008–2010)
- Oulujoen kalateiden suunnittelu, Muhos, Utajärvi, (2009–2010)

Ympäristöhoitotyöt:

- Muhoksen kirkonkylä–Kallioselkä -patikkareitin rakentaminen, Muhos, (EU) (2008–2009)
- Pälli–Utajärven kirkonkylä -hiihto- ja patikkareitin rakentaminen, Utajärvi, (EU) (2008–2009)
- Marjaniemi – virkistystä ja vapaa-aikaa, Hailuoto, (EU) (2008–2010)
- Sanginjoen virkistys käyttöarvon parantaminen ja ekologinen kunnostus, Oulu ym. (yhteishanke EU) (2008–2010).

Järvikunnostusmenetelmien kehittämistä jatketaan menetelmien toimivuuden ja vaikuttavuuden varmistamiseksi. Kunnostuksen tuloksellisuuden seurantaan panostetaan resurssien mukaan.

2 Alueidenkäyttö ja rakentamisen ohjaus

	Tavoite 2009
Yleis- ja asemakaavoitusta koskevat viranomaisneuvottelut, kpl	50
Alueidenkäytön koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä	2
Poikkeamispäätökset, ratkaistut, kpl	250
käsittelyaika keskimäärin, kk	2,0
käsitelty alle 6 kk:ssa, osuus	80 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	156
päätösten pysyvyys, %	100 %
Rakentamisen ohjauksen koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä, kpl	2
kuntien osallistuminen tilaisuuksiin %	75 %
Rakennusvalvonnan nykytila ja kehitysnäkymät esillä kehittämiskeskusteluissa %	100 %
Rakennussuojelulain mukaiset päätökset, ratkaistut yhteensä, kpl	3

Alueidenkäytön suunnittelu

Alueidenkäytön suunnittelun ohjauksella hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa korostamalla yhdyskuntarakenteen eheyttämistä sekä yhdyskuntarakenteen hajautumisen vaikutusta liikennemääriin.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset viranomaisneuvottelut ja kehittämisskeskustelut täyttävät lain ja laatuohjeen vaatimukset. Kehittämisskeskustelujen painopisteet määritellään vuosittain ja kunnan erityistarpeiden mukaisesti. Vuonna 2009 tavoitteena on laissa mainittujen aiheiden lisäksi käsitellä kuntarakenteen muutosten vaikutuksia sekä lisätä uusien luottamushenkilöiden tietoa alueidenkäytön tehtävistä.

Viranomaisneuvotteluissa ja muussa kaavaohjauksessa huolehditaan siitä, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja maakuntakaavan periaatteet toteutuvat yleiskaavoituksessa ja yksityiskohtaisessa kaavoituksessa. Kaavaohjauksessa korostetaan yhdyskuntarakenteen toimivuutta ja eheyttämistä, liikennemäärien vähentämistä, elinympäristön laatutekijöitä, esimerkiksi kaupunki- ja kyläkuva, arkkitehtuuria ja riittäviä virkistysalueita.

Entistä useampi kaupunkiseutu/kuntaryhmä on seudullisen suunnittelun piirissä. Kasvavilla kaupunkiseuduilla kuntien yhteistyö on toimivaa. Kuntien ja seutukuntien asiantuntemus maankäytön suunnittelussa paranee.

Maapolitiikan kaikki välineet ovat kunnissa aktiivisessa käytössä. Kuntien tonttituotanto on riittävää ja monipuolista ja asuntotonttien tarjonta vastaa nykyistä paremmin kysyntää.

Entistä suurempi osa rakentamisesta sijoittuu oikeusvaikutteisten kaavojen alueelle. Rantarakentamisen poikkeamismenettelyn tarve on vähentynyt. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset poikkeamishakemukset ratkaistaan alle kuudessa kuukaudessa. Poikkeamispäätökset perustellaan yksityiskohtaisesti ja niiden pysyvyys tuomioistuimissa säilyy edelleen hyvällä tasolla.

Kulttuuriympäristön hoito

Edistetään kuntakohtaisten, seudullisten ja maakunnallisten kulttuuriympäristöohjelmien tekemistä sekä niihin liittyvien inventointien laadintaa.

Rakennussuojelulain mukaiset suojelupäätökset tehdään mahdollisimman joutuisasti. Suojelusopimuksessa mukana olevien rautatieasemien rakennusten kunto tarkistetaan.

Rakennusperinnön arvostus ja tietoisuus rakennetun ympäristön arvoista ovat kasvaneet. Arvokkaiden kiinteistöjen omistajat hakevat rakennusperinnön hoitoavustuksia. Hoitoavustuksen saaneet kohteet ovat ohjauksen piirissä.

Rakentamisen ohjaus

Kolmen pohjoisen alueellisen ympäristökeskuksen rakentamisen ohjauksen yhteistyötä jatketaan Pohjoisen tiimin toimintana.

Rakennusvalvontojen osaamista lisätään koulutuksella ja kehittämällä yhteistyötä. Entistä useammassa kunnassa on osaava päätoiminen rakennustarkastaja (joko yhdessä tai useammassa kunnassa toimiva).

Laissa määriteltyjä rakentamisen ohjaukeinoja käytetään täysimääräisesti esimerkiksi korostamalla rakennushankkeeseen ryhtyvän huolehtimisvelvollisuutta sekä pääsuunnittelijan ja vastaavan työnjohtajan pätevyysvaatimuksia.

Arkkitehtuuri on hyvää ja ympäristöön sopeutuvaa. Rakentamisen laatu, pitkäaikaiskestävyys, energiatehokkuus ja taloudellisuus paranevat.

3 Luonnonsuojelu

	Tavoite 2009
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus yhteensä, ha	2000
Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat, valmistuneet, kpl	1
Ls-alueiden hks:t, valmistuneet, kpl	-
Luontotyyppien rajauspäätökset, kpl	5
Eryteisesti suojeltavien lajien rajauspäätökset, kpl	1

Kansallisten suojeluohjelmien sekä Natura 2000 -verkoston kohteet on toteutettu ja jatketaan maakuntakaavan uusien suojelukohteiden toteutusta. Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (Metso) mukaisesti toteutetaan metsäluonnon vapaaehtoista suojelua ja siten täydennetään maakunnan suojelualueverkkoa. Tavoitteena on erityisesti luoda yhteinen toimintajärjestelmä monimuotoisuusohjelmaa varten.

Yksityismaiden luonnonsuojelualueiden hoitoa ja ennallistamista tehostetaan yhteistyössä Metsähallituksen luontopalvelujen kanssa valtakunnallisen prosessin mukaisesti. Operatiiviset hoitotehtävät ovat siirtymässä Metsähallitukselle, ja ympäristökeskus panostaa erityisesti hoidon ja kunnostuksen suuntaamiseen ja ohjelmointiin sekä lintuvesien hoitoon. Yksityismaiden luonnonsuojelualueiden perustietous on kohentunut inventointien ansiosta.

Merenrannikon suojeltujen luontotyyppien inventointi on saatu valmiiksi. Erityisesti suojeltavien lajien esiintymisalueiden inventointeja tehdään alueellisen erityisvastuun ja kiireellisyyden mukaisessa järjestyksessä. Lajien suojelua kohdennetaan ja lajitietoutta kerätään muutoinkin valtakunnallisen ohjelmoinnin ja erityisvastuun mukaisesti.

Vedenalaisen luonnon monimuotoisuuden inventoinnin (VELMU) Perämeren alueen koordinointi alkaa vuonna 2009 Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen johdolla.

Arvokkaiden perinnemaisemien inventointeja on tehostettu alueellisen hoito-ohjelman pohjalta. Valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden luonnon ja kulttuurihistorian ominaispiirteitä vaalitaan ja kehitetään yhdessä sidosryhmien kanssa, ja käytetään tässä keinona mm. luonnon monimuotoisuuden yleissuunnittelua. Maatalouden erityistukilausuntojen kautta edistetään perinnebiotooppien ja maiseman hoitoa.

Luonnon monimuotoisuutta turvaava yleisen edun valvonta ja yhteistyö metsätaloudesta, turvetuotannosta, alueiden käytön suunnittelusta, vesivarojen käytöstä ja hoidosta sekä maataloudesta vastaavien viranomaisten ja muiden tahojen kanssa toimii hyvin. Uusien yhteistyömuotojen kehittäminen kuuluu olennaisesti toimintaan. Vaikutetaan uusien energiahankkeiden suuntaamiseen ja vaikutusten arviointiin, jotta niiden luonnon monimuotoisuudelle aiheuttamat haitat saataisiin mahdollisimman vähäisiksi.

Tuetaan luontomatkailevia erityisesti kohteiden luonnonarvoja, vetovoimaisuutta, kestävyyttä ja käytön ympäristövaikutuksia koskevassa asiantuntijaroolissa sekä edistämällä tärkeiden alueiden hoitoa ja kunnostusta yhteistyössä Metsähallituksen kanssa. Tuetaan asiantuntijapanoksella maakunnan luontokeskusverkoston kehittämistyötä.

Osallistutaan suoluontoa, maankohoamisrannikkoa ja lintuvesiä koskevaan seurantaan ja selvitystyöhön.

4 Selvitykset ja seuranta

	Tavoite 2009
Ympäristökeskuksen alueelta otetut valtakunnalliset seuranta-äytteet, kpl	680
Ympäristökeskuksen alueelta otetut alueelliset seuranta-äytteet, kpl	1600

Vesistöjen tilan seuranta tuottaa ajankohtaista tietoa vesienhoidon suunnittelua ja tiedottamista varten. Vesistöjen biologiset seurannat toteutetaan yhteistyössä SYKE:n, RKTL:n ja TE-keskuksen kalatalousyksikön kanssa. Järvien, jokien ja rannikkovesien tilaa arvioidaan yhdennetysti. Vesienhoitoalueen pintavesien seurantaohjelmaa tarkennetaan vielä ennen sen liittämistä vesienhoitosuunnitelmaan. Yhteenveto seurantaohjelmista, seurannan tulokset ja vesien tilan arviointi esitetään vesienhoitosuunnitelmassa vuonna 2009.

Toteutetaan ympäristöhallinnon seurantaohjelmaa 2009–2012. Uudessa seurantaohjelmassa hyödynnetään tehokkaasti määrävuosin tapahtuvaa näytteenottoa eli rotaatiota ja vuosittain seurataan vain intensiivikohteiksi valittuja havaintopaikkoja.

Pintavesien tilan luokittelua täydennetään vesienhoitosuunnitelman kuulemisessa saadun palautteen perusteella. Lopullinen luokittelu valmistuu vuoden 2009 lopussa ja se raportoidaan EU:lle vuoden 2010 alussa.

Yhteistyö SYKEN Oulun yksikön ja NorNet-verkoston kanssa on suunnitelmallista ja vuorovaikutteista toimintaa, joka tuottaa uutta soveltamiskelpoista tietoa ympäristöongelmien ratkaisemiseksi ja ympäristön tilan parantamiseksi. Biologisten seurantamenetelmien kehittämistä jatketaan yhteistyössä SYKEN Oulun yksikön kanssa.

Itämeren suojelua edistetään Perämeri-yhteistyön ja -tiedonvaihdon avulla. Tavoitteina ovat Perämeren tilan kokonaisvaltainen arviointi ja parhaiten soveltuvien toimenpiteiden löytäminen tilan parantamiseksi ja riskien ennakoimiseksi.

Ympäristön tilan tietojärjestelmät saadaan mahdollisimman ajantasaisiksi niin, että mm. ympäristötietodirektiivin edellyttämät tiedot alueen ympäristön tilasta ovat käytettävissä.

Tutkitaan mm. Rokuan alueen vedenkorkeuden muutoksia ja Junttiselän happamoitumisprosessin vaikutuksia jälkiseurannan avulla.

Laboratoriotointa kehitetään edelleen osana valtakunnallista ympäristölaboratorioverkkoa tehokkuutta ja taloudellisuutta sekä laatuasioita painottaen. Laboratorion taloudellinen tulos on edelleenkin positiivinen ympäristöhallinnon vertailuhinnastolla.

SYKEN Oulun yksikön ja SYKEN laboratorion kanssa tehtävällä yhteistyöllä tuetaan lisäarvoa ja tuetaan Pohjois-Suomen laboratorioalan osaamispääoman säilymistä ja kehittymistä. Lisäksi vahvistetaan kumppanuutta NorNet-verkostossa.

Osallistutaan edelleen yhteistyössä Lapin ja muiden ympäristökeskusten kanssa ympäristön seurantamenetelmien ja -tulosten vertailtavuuden ja yhteisen käytön kehittämiseen Suomen ja Venäjän välillä.

5 Yleiset ympäristötehtävät

Pohjois-Pohjanmaan ympäristöstrategian päivitys valmistuu.

	Tavoite 2009
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista	4
Lausunnot YVA-arviointiselostuksista	8
Tiedotteet kpl	60
Ympäristönhoitotyöt (YTY), htv/v	0

Viestintä

Laaditaan muutoksen hallinnan viestintäsuunnitelma, erityistilanneviestintäsuunnitelma sekä ympäristökeskuksen oma ALKU-hankkeen viestintäsuunnitelma. Vesienhoidon suunnittelun viestintäsuunnitelmaa päivitetään. Päivitetään säännöllisesti viestintäkalenteria.

Lisäksi laaditaan viestintäsuunnitelmat ”Vaelluskalat palaavat Iijokeen” ja ”Marjaniemi – virkistystä ja vapaa-aikaa” -hankkeista.

Parannetaan henkilökunnan viestintävalmiuksia järjestämällä henkilöstölle viestintäkoulutustilaisuus yhteistyössä LAP:n ja KAI:n kanssa syksyllä 2009 Kajaanissa.

Perämeri- ja ilmastonmuutosnäyttelyitä sekä metsäpurojen kunnostusta esittelevää näyttelyä kierrätetään toimialueella.

Osallistutaan alueelliseen ja valtakunnalliseen ympäristökasvatustoimintaan.

Vesienhoitolain toimeenpano

Yhteistyössä Kainuun ja Lapin ympäristökeskusten sekä alueellisten toimijoiden kanssa laadittu Oulujoen–Iijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaehdotus viimeistellään kuulemisesta saatavan palautteen pohjalta. Tarkistettu suunnitelmaehdotus toimitetaan ympäristöministeriölle 15.6.2009 mennessä. Toimenpiteiden toteutus aloitetaan painopisteenä maatalouden aiheuttaman kuormituksen vähentäminen.

Ympäristötyöt

EU-ohjelmakaudella 2007–2013 rahoitetaan *Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoite Pohjois-Suomen EAKR-toimenpideohjelmasta* yhteistyöasiakirjan mukaisesti innovatiivisia ympäristötutkimus- ja kehittämishankkeita, luonto- ja kulttuuriympäristö- sekä ympäristön investointihankkeita. Ympäristöhankkeissa painotetaan elinkeino- ja yrittäjäkulmaa. Maakunnan yhteistyöasiakirjan kehys on vuonna 2009 ympäristöministeriön tulosalueella 3,235 M€ sekä maa- ja metsätalousministeriön tulosalueella 0,3 M€. Toteutetaan eri toimijoiden kanssa EAKR-osarahoitteisia yhteishankkeita ja omantuoannon hankkeita.

Vuonna 2009 käynnistyy EU-rahoituksella useiden laajojen kunnostushankkeiden suunnittelu ja toteutus. Hankesuunnittelu tilataan pääosin konsulteilta.

Huolehditaan rakentamisen tuottavuudesta ja rakennuttamisasteen säilymisestä vähintään 80 %:n tasolla.

Jatketaan ja kehitetään yhteistyötä Kainuun ja Länsi-Suomen ympäristökeskusten kanssa vakiintuneen käytännön mukaisesti. Valmistaudutaan ALKU-hankkeen toimeenpanoon ja sen mukanaan tuomien yhteistyömahdollisuuksien ja synergiaetujen hyödyntämiseen.

B Voimavarat ja yleinen kehittäminen

Henkilöstö

Henkilöstösuunnittelu

Tuottavuusohjelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi henkilöstösuunnitelmaa tarkistetaan vuosittain. Tuottavuusohjelman toimeenpanossa täytyy huolehtia ympäristökeskuksen toimintojen varmistamisesta yhteiskunnallisesti elintärkeiden toimintojen (YETT) osalta.

Talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävien siirryttyä sovituilta osin palvelukeskukseen tehtäviä ympäristökeskuksessa tarkistetaan.

Työhyvinvointi

Vuosittainen työhyvinvointikysely tehdään keväällä 2009. Parannetaan menettelyjä ja toimintatapoja tulosten osoittamalla kehittämisalueilla. Henkilöstötilinpäätöstä ja kyselyn tuloksia käsitellään yhteisessä henkilöstöpäivässä.

ASLAK- tai TYK-kurssia haetaan 10 henkilölle vuonna 2009.

Osaaminen

Koulutuksessa hyödynnetään videoneuvotteluyhteyksiä mahdollisuuksien mukaan.

Edistetään ympäristötietojärjestelmien, paikkatiedon ja vesistömallien aktiivista käyttöä viranomaistehtävissä.

Henkilöstökoulutusta ja perehdyttämistä järjestetään esiin tulevien tarpeiden mukaan.

Vuonna 2009 Ympäristötalon ympäristövastuun käsikirjan käyttöönottoon liittyvä koulutus.

	Tavoite 2009
Työhyvinvointi, työtyytyväisyysindeksi	3,40
Ammattitaidon kehittämisen osuus työajasta pv/htv	7,0
Ympäristöhallinnon atk-ajokorttitutkimuksen suorittaneiden osuus henkilöstöstä %	90 %

Talous

Toimintamenomomentin määrärahakehys on tiukka, vuonna 2009 tuottavuusohjelman mukainen henkilöstövähennys on 3 htv. Vuonna 2009 nettoeläkepoistumaksi arvioidaan vain noin 1 htv.

Kehittäminen

Laatu

Edistetään vuonna 2008 valmistuvan PPO:n laatukäsikirjan ja elokuussa 2008 valmistuneen Ympäristötalon ympäristövastuu -käsikirjan käyttöönottoa sisäisellä koulutuksella ja neuvonnalla.

Ympäristöhallinnon valtakunnalliset tehtävät

Ympäristökeskus hoitaa sille määrätty turvetuotannon ympäristön- ja luonnonsuojeluun liittyvät kansalliset koordinointi- ja asiantuntijatehtävät. Tavoitteet on esitetty kohdassa Ympäristönsuojelu. Ympäristökeskus on tehnyt yhdessä Pohjois-Pohjanmaan liiton kanssa aloitteen valtakunnallisesta suo-ohjelmasta. Ohjelman käynnistämistä valmistelee maa- ja metsätalousministeriö.

ALKU-hanke

Pohjois-Pohjanmaalla on perustettu virastojen välisiä työryhmiä aluehallinnon uudistausta valmistelemaan. Työryhmien työskentely on säännöllistä.

Sisäiset palvelut

Uusi työajan seurannan järjestelmä TAIKA otetaan käyttöön vuoden 2009 aikana.

Tiedon hallinta

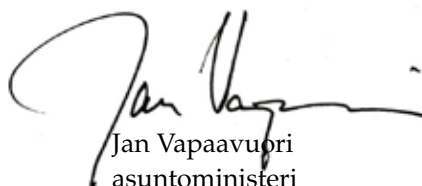
Otetaan käyttöön uusi työasemaympäristö (MS Vista ja Office 2007). Järjestetään tähän liittyvä koulutus, edistyneille käyttäjille vain informaatiotilaisuus uusista ohjelmista.

Osallistutaan ALKU-hankkeen tietohallinnollisiin muutosprojekteihin tarpeen mukaan.

Helsingissä 28. päivänä tammikuuta 2009

Paula Lehtomäki
ympäristöministeri

Jan Vapaavuori
asuntoministeri

Hannele Pokka
kansliapäällikkö

Oulussa 16. päivänä helmikuuta 2009

Heikki Aronpää
johtaja

Kainuun ympäristökeskus

Ympäristöministeriö ja Kainuun ympäristökeskus ovat tehneet sopimuksen ympäristökeskuksen tulostavoitteista vuodelle 2009. Sopimus tarkentaa ja täydentää alustavia tulostavoitteita, jotka ympäristöministeriö on asettanut vuoden 2009 talousarviossa.

A Keskeiset toiminnalliset tavoitteet

I Ympäristönsuojelu

Ympäristöluvan käsittely ei viivytä yritysten toimintaa kohtuuttomasti. Luvat valmistellaan kiireellisyysjärjestyksessä. Uutta toimintaa koskevat hakemukset käsitellään alle 8 kk:ssa, mikäli hakijan toiminta ei aiheuta viivästymistä.

Valvontaohjeen ja -suunnitelman mukaisen ja oikein kohdistetun valvonnan tavoitteena on luparikkomusten ja häiriötilanteiden sekä päästöjen väheneminen. Kehitetään valvonnan tulosten raportointia. Käsitellään toiminnanharjoittajien raportit (95 %) ja yleisöilmoitukset valvontaohjeen määräaikojen mukaisesti. Tietojärjestelmien tiedot (Vahti, Velvet ja Matti) pidetään ajan tasalla.

Pohjavesialueiden riskien hallintaa edistetään kuntien kanssa yhteistyössä toteuttavalla hankkeella, jossa laaditaan suojelusuunnitelma viidelle pohjavesialueelle. Valmistellaan maakunnan kattavaa hanketta, jossa selvitetään maa-ainesten oton tarvetta ja sen yhteensovittamista pohjavesien suojelun kanssa.

Kuntia tuetaan haja-asutuksen jätevesiasetuksen toimeenpanossa neuvonnalla. Vesihuoltoavustuksia kohdennetaan taajamien lievealueilla oleviin yhteisiin viemäröintihankkeisiin sekä haja-asutusalueilla oleville kiinteistöille. Ohjataan kuntia kunnallisten ympäristönsuojelumääräysten tekemiseen, jotta lievennetyt jätevesien puhdistusvaatimukset tulisivat mahdollisiksi toteuttaa siihen sopivilla alueilla. Kuntia pyydetään lisäksi tiedottamaan kunnan asukkaille alueista, joille ei ole odotettavissa yhteistä vesihuoltoa.

Toiminnanharjoittajien raportointi kehittyy. Koulutuksella vaikutetaan sähköisen raportoinnin lisääntymiseen ja raporttien toimittamiseen sovitussa määräaajoissa.

Pyydetään kuntia tarkistamaan voimaantulon mukaisten luvantarveharkintojen tilanne.

TE-keskuksen, maaseutukeskuksen ja ympäristökeskuksen hyvällä yhteistyöllä maatalouden kuormitus ja nitraattiasetuksen rikkomukset vähenevät.

Metsätalouden ympäristövaikutukset korostuvat hakkuiden lisääntyessä ja erityisesti suometsien tullessa enenevästi hakkuun piiriin. Ympäristönsuojeluun liittyvistä metsänhoitosuosittelujen vastaisesta menettelyistä tiedotetaan toimijoille ja metsäkes-

kukselle ja niitä käsitellään neuvontatilaisuuksissa. Luonnonhoitohankkeissa yhteistyö metsäkeskuksen kanssa tuottaa ympäristömyönteistä tulosta.

Käynnistetään hanke vaarallisten aineiden kuljetusten riskien hallinnan kehittämiseksi yhteistyössä Kainuun pelastuslaitoksen kanssa.

PIMA-selvityksiä tehdään vuosittain 2–4 kpl kiireellisyysjärjestyksessä pohjavesialueilla ja niiden läheisyydessä. Tehdään vuosittain yksi valtion jätehuoltotyö.

Kemikaalilaissa ympäristökeskukselle määritelty valvonta sisällytetään ympäristönsuojelulain mukaiseen valvontaan ja yhteistyötä kuntien ja työsuojeluviranomaisten kanssa kehitetään.

Osallistutaan Kainuun kuntien ilmanlaatu seurannan suunnitteluun.

EU-rahoitteisella ”Eloperäiset jätteet kiertoon” –hankkeella pyritään Kainuun biojätteen hyötykäytön lisäämiseen ja sen biologisen käsittelyn kehittämiseen.

Aloitetaan kaksi vesistö kunnostushanketta ja tehdään yksi valuma-alue selvitys.

	Tavoite 2009
Ympäristöluvut, ratkaistut, kpl	8
vireillä 31.12., kpl	8
käsittelyaika keskimäärin kk	8,0
uuden toiminnan ja toiminnan muutosten lupia käsitelty 8 kk:ssa, osuus	100 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	13,3
taloudellisuus, kustannukset €/ratkaisu	6500
Ympäristönsuojeluilmoitukset, ratkaistut kpl	20
YSL:n ja vesilain mukaisista lupa-asioista annetut lausunnot	40
Ympäristöluvanvaraisten laitosten tarkastuskäynnit yhteensä	130
Vesien suojelua koskevat maatalouden erityistukilausunnot, kpl	0

2 Alueidenkäyttö ja rakentamisen ohjaus

Ilmastonmuutoksen hidastaminen ja muutokseen sopeutuminen on esillä alueidenkäytön ohjauksessa. Maakuntakaavoituksen vaihekaavan ohjaukseen osallistutaan. Sotkamon keskustajaman lähellä sijaitsevan Pöllyvaaran alueen yleiskaavan laatiminen käynnistyy v. 2009 ja ratkaisu Vuokatin alueen yleiskaavoituksen uusimisesta on tehty. Vuokatin alueella on mm. valtakunnallinen merkitys matkailukohteena ja alueella on rakentamispaineita. Paltaniemen valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella käynnistyy yleiskaavoitus v. 2009.

Suomussalmen keskustajaman (Ämmänsaari), Suomussalmen kirkonkylän ja näiden lähialueiden rantojen yleiskaavoitus Kiantajärvellä käynnistyy v. 2009.

Talvivaaran kaivostoiminta Sotkamossa muuttaa liikennettä ja alueidenkäyttöä yli kuntarajojen. Kaivostoiminnasta seuraavan lisääntyvän asuntotarpeen ja alueidenkäyttömuutosten hallintaan kiinnitetään erityistä huomiota alueiden käytön ohjauksessa.

KAI on mukana Oulu-Kajaani kehittämisvyöhykkeen ohjauksessa sitoumuksensa mukaisesti v. 2007–2010.

Rakentamisen ohjaus toteutuu neuvottelupäivien ja suoran neuvonnan ja neuvottelujen avulla. KAI tuo tukea kuntien rakennustoimen järjestämiseen ja rakennusvalvontaan omalla osaamisella. Ympäristökeskuksen toiminta perustuu osittain rakentamisen ohjausta varten perustetun Pohjoisen tiimin (KAI, LAP, PPO) yhteistoimintaan.

Kulttuuriympäristöohjelmia on tehty kaikkiin Kainuun kuntiin. Vanhimman (Hyrnsalmi) päivitys pyritään saamaan alkuun vuoden 2009 aikana. Samoin pyritään käynnistämään koko Kainuuta koskeva kulttuuriympäristöohjelma vuonna 2009.

	Tavoite 2009
Yleis- ja asemakaavoitusta koskevat viranomaisneuvottelut, kpl	13
Alueidenkäytön koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä	1
Poikkeamispäätökset, ratkaistut, kpl	105
käsittelyaika keskimäärin, kk	3,0
käsitelty alle 6 kk:ssa, osuus	100 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	105
päästösten pysyvyys, %	100 %
Rakentamisen ohjauksen koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä, kpl	2
kuntien osallistuminen tilaisuuksiin %	100 %
Rakennusvalvonnan nykytila ja kehitysnäkymät esillä kehittämiskeskusteluissa %	100 %
Rakennussuojelulain mukaiset päätökset, ratkaistut yhteensä, kpl	0

3 Luonnonsuojelu

Luonnonsuojeluohjelmien toteuttaminen jatkuu Kainuun osalta siten, että ympäristökeskus osallistuu haettujen lunastus- ja hankeusjakoprosessien mukaiseen viranomaistoimintaan. Toimituksia on käynnissä kolme. Toteutus metsäyhtiöiden (UPM Kymmene ja Tornator) osalta tapahtuu myöhemmin ministeriön taholta tai ministeriön ympäristökeskukselle antamalla valtuutuksella. Metsäyhtiöiden omistuksessa oleva toteuttamattoman alueen pinta-ala on 345 ha. Luonnonsuojeluohjelmien toteutukseen liittyvä rahoitus on turvattava myös jatkossa.

Natura-yleissuunnitelman mukaisessa kiireellisyysjärjestyksessä käynnistetään Kainuun vaarajakson lehtojensuojelukohteiden hoidon ja käytön suunnittelu yhteistyössä Metsähallituksen kanssa.

Oulujärven Natura 2000-ohjelmaan kuuluvien lintuluotojen ja -saarien kunnostus ja hoito aloitetaan tärkeysjärjestyksessä valmistuneen suunnitelman mukaisesti. Painuanlahden kunnostustyöt valmistuvat.

Vireille tulevien liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskevien metsänkäyttöilmoitusten mukaiset päätökset käsitellään määräajassa.

Kainuun arvokkaiden pienvesien nykytilan selvitys saadaan valmiiksi.

Luonnonsuojelulain 47 §:n mukainen rajauspäätös tehdään yhdelle esiintymälle.

Perustetut yksityiset luonnonsuojelualueet merkitään maastoon.

Yksityisten luonnonsuojelualueiden merkinnät ajantasaistetaan kiireellisyysjärjestyksessä tehtyjen selvitysten perusteella.

Alueellista jätesuunnitelmaa ja Eloperäiset jätteet kierto -hanketta toteuttamalla pyritään jätteen määrän vähentämiseen ja hyötykäytön lisäämiseen. Maankäytön suunnittelussa ja lisääntyvän kaivostoiminnan yhteydessä kiinnitetään huomiota luonnonvarojen kestäväan ja säästäväiseen käyttöön sekä luonnon ja maiseman monimuotoisuuden turvaamiseen. Myös maa-, metsä- ja energiatalouden hankkeita sekä maa-ainesten ottoa arvioidaan kestäväan käytön ja monimuotoisuuden näkökulmista.

Edistetään kiviaineshuollon ja pohjavesien suojelun yhteensovittamista vaikuttamalla maakunnallisen kiviainesten ottoa ohjaavan hankkeen käynnistymiseen.

	Tavoite 2009
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus yhteensä, ha	25
Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat, valmistuneet, kpl	1
Ls-alueiden hks:t, valmistuneet, kpl	3
Luontotyyppien rajuuspäätökset, kpl	0
Eriyisesti suojeltavien lajien rajuuspäätökset, kpl	1

4 Selvitykset ja seuranta

Ympäristökeskus toteuttaa valtakunnallisen ympäristönseurannan ohjelman Kainuun osalta. Seurannassa otetaan huomioon prioriteettiainedirektiivin vaatimat muutokset.

Hydrologisessa seurannassa automatisointiin liittyvää riskienhallintaa kehitetään.

Ympäristökeskuksen valtakunnallisesti koordinoima yöperhosseuranta tuottaa luotettavan ja yhtenäisen aineiston kehitystrendien havaitsemiseen.

Ympäristökeskus siirtyy ostamaan pääosan laboratoriopalveluista Kainuun maakuntakuntayhtymältä vuoden 2009 alusta lähtien. Sopimuksenmukainen ostettava analyysimäärä on noin 10 % pienempi kuin vuoden 2007 analyysimäärä. Analyysipalvelujen hankinta kehitetään teknisesti toimivaksi ja asiakaslähtöiseksi.

	Tavoite 2009
Ympäristökeskuksen alueelta otetut valtakunnalliset seurantanäytteet, kpl	1230
Ympäristökeskuksen alueelta otetut alueelliset seurantanäytteet, kpl	300

5 Yleiset ympäristötehtävät

Vesienhoitosuunnitelmaehdotus on julkisesti nähtävillä ja kommentoitavana 30.4.2009 saakka. Kuulemisesta saatujen lausuntojen ja kansalaispalautteen perusteella vesienhoitosuunnitelmaehdotusta päivitetään ennen sen jättämistä 15.06.2009 mennessä ympäristöministeriölle. Lisäksi huolehditaan, että vesienhoidon seurantaohjelmat täydentyvät osana valtakunnallista pinta- ja pohjavesien seurantaohjelmaa.

Vuoden 2009 loppuun mennessä valmistuu Kainuun ympäristöstrategia osana KAI:n kokonaisstrategian päivitystä.

Kestävää kehitystä edistävän toiminnan koordinoimiseksi toteutetaan verkostoyhteistyönä esiselvityshanke, jonka pohjalta suunnitellaan verkostoitumis- ja teemahanke.

Laaditaan viestintäsuunnitelma tukemaan ympäristöjärjestelmän käyttöönottoa ja työhyvinvointia edistävien toimenpiteiden toteutumista. Ohjeistetaan erityistilanneviestintä.

Laaditaan viestintäsuunnitelma toteuttamaan Eloperäiset jätteet kiertoon -hankkeen toteuttamista. Ohjeistetaan erityistilanneviestintä.

Parannetaan henkilökunnan viestintävalmiuksia viestintäkoulutuksilla yhteistyössä PPO:n ja LAP:n kanssa. Vuonna 2009 koulutusten aiheina sisäisen viestinnän käytännöt ja muutosviestintä.

	Tavoite 2009
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista	1
Lausunnot YVA-arviointiselostuksista	1
Tiedotteet kpl	35
Ympäristönhoitotyöt (YTY), htv/v	37

6 Ystävyyden puiston tutkimuskeskuksen (YP) tutkimustoiminta

YP:n tutkimustoimintaa toteutetaan tutkimusstrategian 2008–2012 mukaisesti.

YP jatkaa suomalais-venäläisen tutkimusyhteistyön vaiheittaista uudistamista. Uudistuksen tavoitteina ovat (1) rakentaa entistä laajempi ja kattavampi yhteistyöverkosto, (2) syventää käytännön yhteistyötä osallistumalla entistä enemmän yhteishankkeiden tieteelliseen suunnitteluun ja toteuttamiseen, ja (3) parantaa tutkimushankkeiden tieteellistä vaikuttavuutta.

Käynnissä olevat tutkimushankkeet 2008–2009

Lahopuueliöiden ravintoverkkoja ja niiden sukkessiota Kainuun ja Vienan Karjalan luonnonmetsissä tutkitaan laajassa kansainvälisessä yhteistyöhankkeessa 2003–2012. Hankkeessa tuotetaan merkittävästi uutta tietoa lahopuueliöstön monimuotoisuudesta ja ekologiasta. Tiedot viedään myös pohjoiseurooppalaiseen The Nordic Saprophylic Database -tietokantaan. Hankkeessa on tekeillä 4 tieteellistä artikkelia ja 1 pro gradu -tutkielma. Hankkeelle etsitään uutta rahoituslähdettä 2009 alkaen.

Tutkitaan kallioperän vaikutusta epiliittisammallajistoon yhteistyössä Venäjän tiedeakatemian Karjalan tutkimuskeskuksen kanssa. Tuloksista on tekeillä 2 käsikirjoitusta.

Tutkitaan soiden topografian ja ravinteikkuuden vaikutusta mesofaunaan yhteistyössä Venäjän tiedeakatemian Severtsovin ekologian ja evoluutiotutkimuksen instituutin ja Komarovin kasvitieteellisen instituutin kanssa. Tekeillä on 1 tieteellinen artikkeli.

Tutkitaan epifyyttijäkälien populaatio- ja leviämisdynamiikkaa yhdessä Sveriges Lantbruksuniversitetin kanssa. Hankkeessa valmistuu 2 raporttia. Hankkeessa on vuonna 2008 aloitettu uusi osahanke: Teerisuon–Lososuon soidensuojelualueen metsien palohistoria ja vaikutukset metsän rakenteeseen. Osahankkeen tulosten avulla päähankkeessa tutkitaan metsäpalojen vaikutusta epifyyttijäkäliden spatiaaliseen dynamiikkaan. Osahankkeessa valmistuu 1 tieteellinen artikkeli ja 1 pro gradu -tutkielma.

Tutkitaan metsämaiseman pirstoutumisen vaikutuksia lajiston monimuotoisuuden yhteistyössä Helsingin yliopiston ja METLA:n kanssa. Hankkeessa on valmistunut 1 tieteellinen artikkeli, 1 käsikirjoitus on tekeillä.

Toteutetaan hirvikärpäsien biologian, käyttäytymisekologian ja leviämisen tutkimushanketta yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa. Hankkeessa valmistuu 1 tieteellinen artikkeli.

Tutkitaan uhanalaisten kovakuoriaislajien ekologiaa Kainuussa ja Vienan Karjalassa. Hankkeen tuloksista on tekeillä 2 käsikirjoitusta.

Osallistutaan Suomen eliöstön uhanalaisuuden arvioinnin pohjatyöhön tutkimalla varsinaisten loispistiäisten (Hym. Ichneumonidae) systematiikkaa ja taksonomia. Tutkimustuloksista valmistuu 3 raporttia. Lisäksi osallistutaan heimon uhanalaisuuden arviointityöhön.

Tutkitaan pussikkaiden (Lep. Psychidae) parasitoidien ekologiaa yhteistyössä Jyväskylän yliopiston tutkimusryhmän kanssa. Hankkeessa valmistuu 2 raporttia.

Jatketaan ihmisen terveydelle haitallisten jättiputkilajien (*Heracleum* spp.) torjuntaa Kainuussa. Hanke on osa laajempaa yhteistyötä PKA:n kanssa. Jatkorahoitusta haetaan Kainuun kehittämisrahasta sekä laajempaan vieraslajihankkeeseen Karelia ENPI -naapurisuusohjelmasta.

Tutkitaan suurpetoja kohtaan esiintyviä asenteita ja niiden muotoutumiseen vaikuttavia tekijöitä itäisessä Suomessa yhteistyössä RKTL:n kanssa. Hankkeen pääkohteena on tiedotusvälineiden vaikutus ihmisten asenteisiin.

Tutkitaan kainuulaista ja vienankarjalaista kylämaisemaa ja kyläläisten ympäristösuhdetta. Hankkeessa on tekeillä yksi pro gradu -tutkielma.

MTT:n ja ProAgria Kainuun kanssa yhdessä toteutetun EMMA-erikoismarja-projektin (päättynyt vuonna 2007) jatkoksi käynnistettiin lakan pölytysbiologian ja tuholaisten biologisen torjunnan esiselvitys, joka luo taustan uuden EU-hankkeen valmistelulle. Hankkeessa on tarkoitus kehittää lakan luonnonmukaista viljelyä kasviuoneympäristössä.

Tutkitaan erittäin uhanalaiseksi luokiteltavan keltapantajäytiäisen (Psocoptera, Psocidae, *Psocidus flavonimbatus*) levinneisyyttä ja habitaatinvalintaa. Hankkeessa on tekeillä 1 tieteellinen artikkeli.

Uudet tutkimushankkeet 2009

Uusia hankkeita käynnistetään tutkimusstrategian linjausten mukaisesti ja rahoituksen varmistuttua seuraavasti:

YP ja RKTL hakee Suomen Akatemialta rahoitusta laajaan hankkeeseen, jossa tutkitaan suurpetopopulaatioiden elpymisen vaikutuksia metsäekosysteemiin kokonaisvaltaisesti.

YP osallistuu SYKE:n koordinoimaan hankkeeseen, jossa arvioidaan ilmastonmuutoksen vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen. Tarkoituksena on kehittää työkaluja vaikutusten seuraamiseksi sekä arvioida luonnon sopeutumiskeinoja. Hankkeeseen haetaan rahoitusta Life+ :n Ympäristöpolitiikka ja -hallinto -osa-alueesta.

YP koordinoi RKTL:n, SYKE:n ja KAI:n yhteistyöhanketta, jossa tutkitaan ekosysteemipalveluja riistahallinnon ja paikallisen kehityksen mahdollisuutena. Hankkeen tarkoituksena on luoda perusteita suurpetokantojen hyvälle hallinnalle (good governance) sekä uusille paikallisille ja alueellisille elinoloille parantaville aloitteille ja järjestelyille (ecosocial viability) Itä-Suomessa ja Karjalan tasavallassa. Hankkeeseen haetaan rahoitusta Karelia ENPI-naapurisuusohjelmasta.

YP osallistuu hankkeeseen, jossa kootaan tietoa Suomen ja Venäjän rajaseudun vieraslajeista, joilla on taloudellisia, terveydellisiä tai ekologisia vaikutuksia. Hankkeessa kehitetään menetelmiä ja käytäntöjä vieraslajien torjumiseksi ja tuotetaan tietoaineistoja, joiden avulla voidaan lisätä tietoisuutta vieraslajien aiheuttamista ongelmista ja niiden torjunnasta. Hankkeeseen haetaan rahoitusta ENPI-naapurisuusohjelmasta.

YP osallistuu hankkeeseen, jossa selvitetään metsäbioenergian hyödyntämisen sosioekonomisia ja ympäristövaikutuksia (mukaan lukien monimuotoisuusvaikutukset) ja kehitetään Suomen ja Venäjän rajaseudun työllisyyttä edistävää paikallisten energialähteitten taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävää hyödyntämistä. Hankkeeseen haetaan rahoitusta ENPI-naapurisuusohjelmasta.

YP osallistuu Fennoskandian vihreän vyöhykkeen suomalais-venäläisen, avoimeen lähdekoodiin perustuvan verkkopalvelun kehittämiseen. Verkkopalvelu on käytännön työkalu toimijoiden välille ja sen avulla voidaan helpottaa vuorovaikutusta, tietojenvaihtoa ja avoimuutta asioiden hoidossa. Verkkopalvelu tehostaa toimintaa, vähentää kuluja ja mahdollistaa laajan osallistumisen kehittämis- ja tutkimushankkeisiin. Hankkeeseen haetaan rahoitusta ENPI-naapurisuusohjelmasta.

Tutkitaan luonnonmetsien rakennetta Kalevalan kansallispuistossa Vienan Karjalassa ja Kainuun suojelualueilla yhteistyössä Helsingin yliopiston metsäekologian laitoksen kanssa. Tutkimusaiheena on keloapuun spatiaalinen jakauma luonnonmetsässä ja sen vaikutus kolopesijöiden lajimäärään ja esiintymiseen. Hankkeessa valmistuu 1 raportti.

Tutkitaan Kainuun ja Vienan Karjalan rajaseudun suoekosysteemien tilaa sekä luonnon kehityshistoriaa yhteistyössä SYKE:n, GTK:n ja Karjalan tutkimuskeskuksen kanssa. Hankkeessa valmistuu 1 raportti.

Suoritteet	Tavoite 2009
Erikoistumisalaan liittyvät tutkimushankkeet, käynnissä olevat, kpl	18
Erikoistumisalaan liittyvät tutkimushankkeet, valmistuneet, kpl	8
Ulkopuolisen rahoituksen osuus erikoistumisalaan liitt. tutkimushankkeissa %	50
Erikoistumisalaan liittyvät tutkimusjulkaisut ja raportit, kpl	19

B Voimavarat ja yleinen kehittäminen

Henkisten voimavarojen hallinta

	Tavoite 2009
Työhyvinvointi, työtyytyväisyysindeksi	3,40
Ammattitaidon kehittämisen osuus työajasta pv/htv	8,0
Ympäristöhallinnon atk-ajokorttitutkimuksen suorittaneiden osuus henkilöstöstä %	100 %

Toimintameno-rahoitus turvataan niin, että seuraavalle vuodelle siirtyvä saldo on vähintään 8 % ottaen huomioon tuottavuusohjelmasta aiheutuvat vuosittaiset vähennykset.

Työtyytyväisyyskyselyn 2008 ja KAI:n oman vuonna 2007 toteutetun työhyvinvointihankkeen toimenpide-ehdotusten pohjalta toteutetaan 2–3 kehittämiskokonaisuutta.

Toteutetaan tuottavuushankkeiden aiheuttamat henkilöstön uudelleen koulutukset ennakoitusti vuosien 2008–2009 aikana.

Varataan 0,5–1 htv / osasto ALKU-hankkeen mukanaan tuomien muutostilanteiden suunnitteluun ja hallintaan. Vaikutetaan aktiivisesti tulevan ELY -viraston ympäristö-vastuualueen roolin, aseman ja toimintakokonaisuuden tasavertaiseen muotoutumiseen osallistamalla riittävät voimavarat alueellisen muutosryhmän, sen alaryhmien sekä tarvittaessa myös valtakunnallisten valmisteluryhmien työskentelyyn ministeriön ohjauksen mukaisesti.

Kainuun ympäristökeskuksessa on oikein mitoitettu ja osaava henkilöstö taloushallinnon tehtävissä eli 2,5 htv virastoon jäävissä tehtävissä. Talous- ja henkilöstöhallinnon prosessien kehittämistä jatketaan yhdessä ympäristöhallinnon palvelukeskuksen kanssa KIEKU-prosessin viitekehyksen mukaisesti.

Yksi henkilö osallistuu KAIKU-kehittäjäkoulutukseen.

Otetaan ympäristöhallinnon yhteiset valmistuneet prosessit, toimintaohjeet ja mallidokumentit käyttöön laatimalla Kainuun ympäristökeskuksen vastuumatriisit. Suoritetaan auditointeja vähintään neljä kappaletta.

Laaditaan Kainuun ympäristökeskuksen arvoihin liittyvät normit osana ympäristökeskuksen strategiaprosessia.

Toteutetaan ympäristöjärjestelmän edellyttämät toimenpiteet siinä todetun aikataulun mukaisesti.

JET-koulutuksessa (johtamisen erikoistutkinto) on vähintään kaksi henkilöä.

Jatketaan koulutusta mentoroinnista sitä tarvitseville.

Viraston henkilöstöllä on käytössään uusi, Vista-käyttöjärjestelmällä varustettu työasema. Office 2007 ohjelmistopaketti on asennettuna kaikkiin viraston työasemiin. Office 2007- tai Outlook- koulutus järjestetään viraston henkilöstölle.

Ympäristökeskuksen sidosryhmille mm. kuntien viranhaltijoille järjestetään yksi eri sektorien koulutustilaisuus ajankohtaisista teemoista.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila arvioidaan vuoden 2009 aikana COSO-ERM-mallin mukaisesti ja esiin tulevat epäkohdat korjataan vuoden 2010 loppuun mennessä.

Vuonna 2009 toteutetaan kaksi prosesseihin tai erillisiin toimintoihin kohdistuvaa riskienhallinnan menettelyä.

Riskienhallinta tulossuunnitelman toteuttamisessa

Tuottavuusohjelman toteuttamiseen liittyvä henkilöresurssien väheneminen aiheuttaa tiettyjä riskejä toiminnalle. Tiukasti mitoitettussa asiantuntijaorganisaatiossa jo yhdenkin henkilön ennakoimaton pitkäaikainen poissaolo tai ennakoimaton työpanoksen kohdentuminen (ympäristöonnettomuus, poikkeavat luonnonolosuhteet, nopeasti käynnistyvä YVA) voi vaikeuttaa oleellisesti tulostavoitteiden saavuttamista. Ympäristökeskus vähentää riskiä laatimalla avaintehtäviin liittyvän osaamis- ja resurssitarvekartoituksen osana strategiaprosessia.

Useiden tavoitteiden saavuttamisen edellytyksenä on hyvä yhteistyö sidosryhmien kanssa. Riskinä on joissakin tapauksissa sidosryhmien heikko sitoutuminen asetettuihin tavoitteisiin. Em. koskee erityisesti ympäristönhoidon, alueidenkäytön ja tutkimuksen (YP) tehtäväalueisiin liittyviä tulostavoitteita. Ulkopuolisen rahoituksen toteutumiseen liittyvää epävarmuutta ei voi vähentää ympäristökeskuksen toimesta.

Kainuussa käynnistyvät ja näköpiirissä olevat merkittävät hankkeet (esim. kairannaisteollisuus) lisäävät ympäristövahinkoriskiä koko elinkaarensa ajan. Ympäristökeskuksen tavanomaisten keinojen (vaikuttaminen selvitys- ja lupavaiheessa, maankäytön suunnitteluratkaisut, valvonta) lisäksi kiinnitetään huomiota yhteistyöhön toiminnanharjoittajien ja muiden viranomaisten kanssa mahdollisesta vahinkotapauksesta aiheutuvien haittojen minimoimiseksi.

ALKU-hankkeen aiheuttamaan muutokseen ja sen toteuttamiseen liittyvään riskienhallintaan kiinnitetään erityistä huomiota. Keinoina ovat henkilöstön kattava osallistaminen strategiaprosessin ja tulevien virastokumppanien kanssa tehtävän muutostyöryhmätyöskentelyn kautta sekä sisäisen viestinnän tehostaminen.

Helsingissä 28. päivänä tammikuuta 2009

Paula Lehtomäki
ympäristöministeri

Jan Vapaavuori
asuntoministeri

Hannele Pokka
kansliapäällikkö

Kajaanissa 16. päivänä helmikuuta 2009

Kari Pääkkönen
johtaja

Lapin ympäristökeskus

Ympäristöministeriö ja Lapin ympäristökeskus ovat tehneet sopimuksen ympäristökeskuksen tulostavoitteista vuodelle 2009. Sopimus tarkentaa ja täydentää alustavia tulostavoitteita, jotka ympäristöministeriö on asettanut vuoden 2009 talousarviossa.

A Keskeiset toiminnalliset tavoitteet

I Ympäristönsuojelu

	Tavoite 2009
Ympäristöluvut, ratkaistut, kpl	20
vireillä 31.12., kpl	10
käsittelyaika keskimäärin kk	7,0
uuden toiminnan ja toiminnan muutosten lupia käsitelty 8 kk:ssa, osuus	80 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	8,0
taloudellisuus, kustannukset €/ratkaisu	8 000
Ympäristönsuojeluilmoitukset, ratkaistut kpl	60
YSL:n ja vesilain mukaisista lupa-asioista annetut lausunnot	130
Ympäristöluvanvaraisten laitosten tarkastuskäynnit yhteensä	150
Vesien suojelemaan koskevat maatalouden erityistukilausunnot, kpl	4

Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen

Lupakäsittelyssä ja lausuntoja annettaessa kiinnitetään huomiota pinta- ja pohjavesien suojelemaan, ilmanlaatuun ja melua koskevien tehokkaampien seurantaehtojen asettamiseen sekä BAT-periaatteet täyttäviin vesien suojelemaan-, ilmansuojelemaan- ja melun torjuntavaatimuksiin.

Lupavelvollisten laitosten valvontaa toteutetaan laaditun valvontasuunnitelman mukaisesti ja valvonnan raportointia kehitetään.

Huolehditaan metsäteollisuuden ja kaivosteollisuuden uusien ympäristölupien täytäntöönpanosta.

Huolehditaan Stora Enso Oyj:n Kemijärven Sellun toiminnan lopettamiseen liittyvistä ympäristönsuojelukysymyksistä ja siihen liittyen asianmukaisen jälkihoidon toteutumisesta.

Teollisuuden ympäristönsuojelun edistämiseksi osallistutaan metsä- ja metalliteollisuuden sekä kaivosteollisuuden BAT-työryhmien toimintaan.

Kaivosten ympäristövaikutusten arvioinnin parantamiseksi ja kaivosteollisuuden ympäristönsuojelun edistämiseksi jatketaan tiivistä yhteistyötä toiminnanharjoittajien, TEM:n, GTK:n ja Metsähallituksen sekä Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston kanssa.

Kaivos- ja kaivannaisteollisuuden vesiensuojelun tehostamiseksi osallistutaan "Uusien vesienpuhdistamismenetelmien kehittäminen turvetuotannon, maa-ainesten oton ja kaivosteollisuuden kuivatus- ja valumavesien käsittely" -hankkeeseen.

Huolehditaan uusien asetusten, kuten REACH-asetuksen ja kaivannaisjäteasetuksen, toimeenpanosta alueella.

Maa- ja metsätalouden vesistökuormituksen vähentämiseksi tehdään yhteistyötä maa- ja metsätaloudessa toimivien eri tahojen kanssa osallistumalla alueellisiin yhteistyöryhmiin ja hankkeisiin sekä koulutustilaisuuksiin.

Velvoitetarkkailujen kehittämistä jatketaan ottaen huomioon VPD:n asettamat vaatimukset.

Osallistutaan vesienhoidon vesienhoitosuunnitelmien laatimiseen ja toteuttamiseen erityisesti piste- ja hajakuormituksen osalta.

Ilmanlaadun seurannan tilanteesta kattaen Rovaniemen, Kemijärven ja Kemi-Tornio -alueen järjestetään alueellinen neuvottelutilaisuus sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille tiedotetaan ilmansuojelun ja ilmanlaadun seurannan edistämiseen liittyvistä ajankohtaisista seikoista.

Kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja luottamushenkilöille sekä muille keskeisille toimijoille suunnattuja neuvottelupäiviä ajankohtaisista aiheista järjestetään vuosittain.

Jatketaan yhteistyötä pohjoisten aluekeskusten (PPO, KAI) ja Pohjois-Suomen ympäristölupaviraston kanssa.

Saatetaan valmiiksi vuonna 2009 Muonion keskusjätevedenpuhdistamo ja Olos-Muonio siirtoviemäri ja yhdysvesijohtotyö.

Aloitetaan vuonna 2009 Simo-Kemi siirtoviemärin rakentaminen valtion vesihuoltotyönä.

Valtion ja EU:n rahoitustukea suunnataan siten, että vähennetään haja-asutuksen jätevesipäästöjä asetuksen tavoitteiden mukaisesti.

Käynnistetään yhteistyössä muiden aluehallintoviranomaisten ja kuntien kanssa EU-rahoitteinen haja-asutusalueiden jätevedenkäsittelyä edistävä projekti.

Jätehuollon kehittäminen

Jätteiden käsittelylle ja hyötykäytölle asetetut tavoitteet otetaan huomioon ympäristöluvuissa ja lausuntoja annettaessa.

Yhdyskuntajätteen kaatopaikkojen valvonnalla varmistetaan, että niiden sulkeminen tapahtuu jätelainsäädännön ja kaatopaikkapäätöksen mukaisesti.

Laaditaan Lapin alueellinen jätesuunnitelma kiinteässä yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa. Suunnitelma valmistuu vuonna 2009.

Aktiivisella osallistumisella ja yhteistyöllä varmistetaan toimivan jätehuoltojärjestelmä pohjoisen Lapin alueelle.

Jätelainsäädäntöön liittyvistä muutoksista sekä uusista asetuksista tiedotetaan aktiivisesti osallistumalla Pidä Lappi Siistinä ry:n ympäristöseminaarin järjestelyihin, eri toimialojen koulutuksiin sekä järjestämällä jäte-teemaisia seminaareja (1–2 kpl/vuosi).

Ympäristön kunnostaminen

Pilaantuneiden maiden saneeraukseen liittyen eri viranomaisten toimintaperiaatteita ja vastuukysymyksiä selkiytetään neuvontaa lisäämällä sekä järjestämällä neuvottelu- ja koulutustilaisuuksia alueen eri toimijoille.

Saatetaan loppuun Maaperän tilan tietojärjestelmän täydentäminen polttonesteiden jakelupisteiden ja ampumaratojen osalta.

Aloitetaan ensimmäinen Meri-Lapissa priorisoitu Perämerenkaaren venesatama-hanke vuoteen 2009 mennessä.

Toteutetaan Kallijärven kunnostus vuoteen 2010 mennessä.

2 Alueidenkäyttö ja rakentamisen ohjaus

	Tavoite 2009
Yleis- ja asemakaavoitusta koskevat viranomaisneuvottelut, kpl	40
Alueidenkäytön koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä	1
Poikkeamispäätökset, ratkaistut, kpl	280
käsittelyaika keskimäärin, kk	3,5
käsitelty alle 6 kk:ssa, osuus	90 %
tuottavuus, ratkaisua/htv	151
päätösten pysyvyys, %	95 %
Rakentamisen ohjauksen koulutus- ja neuvottelupäivät, tilaisuuksien määrä, kpl	6
kuntien osallistuminen tilaisuuksiin %	90 %
Rakennusvalvonnan nykytila ja kehitysnäkymät esillä kehittämiskeskusteluissa %	100 %
Rakennussuojelulain mukaiset päätökset, ratkaistut yhteensä, kpl	3

Alueidenkäytön yleiset tehtävät

Kehittämiskeskustelut on käyty kuntien kanssa. Keskustelun aiheet on sovittu kuntakohtaisesti ja varmistettu rakennusvalvonnan mukana olo keskusteluissa. Kaavoituskatsauksen tärkeys on otettu huomioon kehittämiskeskusteluissa.

Kuntien kaavoitusta ja rakentamista on ohjattu niin, että maankäyttö- ja rakennuslain keskeiset tavoitteet on saavutettu.

Kuntien rakennusvalvonnalle, luottamushenkilöille ja keskeisille sidosryhmille suunnattuja neuvottelupäiviä ajankohtaisista aiheista on järjestetty tarvittava määrä.

Lausunnot on annettu määräajassa.

YKR- Hertta on otettu käyttöön. Paikkatietoaineiston perusteella seurataan yhdyskuntarakenteen kehitystä. Tieto saatetaan kuntien tietoon.

Maankäytön suunnittelu

Osallistuminen Tunturi-Lapin maakuntakaavan, Kemi-Tornion ydinvoimamaakuntakaavan, Soklin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan ja Rovaniemen maakuntakaavan osatarkastuksen ohjaus- ja työryhmätyöskentelyyn sekä viranomaisneuvotteluihin on ollut aktiivista ja tts-tavoitteet huomioon ottavaa.

Lakisääteiset viranomaisneuvottelut on pidetty ja viranomaisten kannanotot on kirjattu selkeästi. Lisäksi on osallistuttu vuorovaikutteisesti laatimisvaiheen neuvotteluihin, katselmuksiin, erilaisiin ohjaus- ja työryhmiin sekä asukastilaisuuksiin.

Tarkistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat olleet maankäytön suunnittelun ohjauksen perustana. Ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja ilmas-

tonmuutoksen ehkäisemiseen sekä yhdyskuntarakenteen hajautumiseen liittyvät maankäytön haasteet Lapissa on tuotu esille kaavaohjauksessa.

MRL:n nojalla ratkaistavat ja tiedoksi tulevat päätökset

Poikkeamispäätökset on valmisteltu ja ratkaistu yhtenäisen linjan mukaisesti tavoiteajassa. Päätösten laatu on ollut hyvä.

Kunnista tiedoksi tulleet kaava- ja lupapäätökset on käsitelty ja on päätetty mahdollisista jatkotoimista.

Rakentamisen ohjaus

Rakentamisen ohjauksen Pohjoisen tiimin ja alueellisten tiimien toiminta on vakiintunutta.

Rakentamisen ohjaukseen liittyvä koulutus on vakiintunutta. Koulutus on järjestetty yhteistyössä YM:n, Pohjoisen tiimin, palo- ja pelastusviranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Ympäristökeskus osallistuu muiden sidosryhmien vastuulla oleviin rakentamisen ohjauksen hankkeisiin asiantuntijana.

Maankäyttö- ja rakennuslain parempaan rakentamisen laatuun tähtäävien vaatimusten ja työkalujen (mm. pääsuunnittelija, suunnittelijoiden pätevyys, aloituskokous, rakennustyömaan tarkastusasiakirja ja käyttö- ja huolto-ohje) käyttöä kunnissa on edistetty.

Kuntien rakennusvalvontaviranomaisten yhteistyöhön liittyvä esiselvitys on valmistunut.

Kulttuuriympäristön hoito ja rakennussuojelu

Rakennussuojelulain mukaiset suojeluasiat ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset purkamislupa-asiat sekä muinaismuistolain mukaiset kajoamisluvat sekä mahdolliset muut asiat on käsitelty ja ratkaistu määräaikojen puitteissa.

Arvokkaiden kohteiden kunnostusta on tuettu määrärahojen puitteissa. Tarvittavat ohjaus- ja tarkastuskäynnit on tehty.

Lapin kulttuuriympäristötieto on inventoitu ja arvoitettu. Tieto on käytettävissä paikkatietomuodossa.

Alueellisia seminaareja, jossa annetaan laajoille kuulijakunnille tietoa kulttuuriympäristöistä ja esitellään mahdollisuuksia sen hyödyntämiseen on järjestetty.

Euroopan rakennusperintöpäivien tapahtumia on järjestetty erityisesti Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeen kohdekunnissa.

Kulttuuriympäristöyhteistyöryhmän toiminta on käynnistynyt ja sille on luotu toimintatavat.

3 Luonnonsuojelu

	Tavoite 2009
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus yhteensä, ha	2 800
Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat, valmistuneet, kpl	5
Ls-alueiden hks:t, valmistuneet, kpl	1
Luontotyyppien rajauspäätökset, kpl	4
Erityisesti suojeltavien lajien rajauspäätökset, kpl	5

Luonnonsuojeluohjelmien toteutus ja suojelualueiden perustaminen

Luonnonsuojeluohjelmat toteutetaan pääosin vuoden 2009 loppuun mennessä. Asetetun toteuttamistavoitteen lisäksi toteutettavana on 800 ha Natura 2000 -verkostoon kuuluvia Kemihaaran suoalueita.

Suojeluohjelmien toteutuksen jatkotöihin osallistutaan Metsähallituksen kanssa tehtävän alueellisen yhteistyösopimuksen mukaisesti. Sopimus laaditaan luonnonsuojelun kehittämishankkeessa päätettävän työnjaon pohjalta.

Kymmenen yksityisen suojelualan maastoon merkintä tehdään.

Pelkosenniemi-Life hanke toteutetaan projektisuunnitelman mukaisesti.

Maa- ja metsätalousalueiden luonnonsuojelu

Luonnonsuojelulain mukaisten luontotyyppien inventointeja ja rajauspääöstentekoa jatketaan. Luontotyyppien rajauspääöksiä tehdään vuonna 2009 neljä.

Erityisesti suojeltavien lajien rajauspääöksiä tehdään lajeille, joiden suotuisan suojelun tasoa uhkaavat erilaiset maankäyttöhankkeet. Vuonna 2009 rajauspääöksiä tehdään 5.

Kansainvälisiin luonnonsuojeluyhteistyökokouksiin Ruotsin, Norjan ja Venäjän kanssa osallistutaan noin kahdesti vuodessa, näiden pohjalta syntyviin yhteistyöhankkeisiin osallistutaan.

Metso-ohjelmaa toteutetaan noin 500 ha hankkimalla tai rauhoittamalla vuosittain. Yhteistyössä muiden verkostotoimijoiden kanssa hankitaan 2009–2010 yhteensä noin 1 300 ha vuosittain.

Aktiivinen yhteistyö Lapin metsätalouden toimijoiden kanssa tähtää luonnonsuojelun intressien huomioon ottamiseen talousmetsäalueiden maankäytössä.

Maisemansuojelualueiden hoitosuunnitelmia valmistuu kaksi vuosien 2008–2009 aikana. Alueille perustetaan LSL:n mukaiset maisema-alueet.

Perinnebiotooppien alueellisen hoitosuunnitelman mukaan huolehditaan, että arvokkaista perinnebiotoopeista 10%:a hoidetaan vuosittain. Noin 3 % näistä hoidetaan itse.

LuMo- yleissuunnitelma laaditaan vuosittain ainakin yhdelle luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeälle alueelle.

Maatalouden ympäristötuen erityistukihakemuksista annetaan pyydetty lausunnot (n. 55–120 vuosittain) Lapin TE-keskukselle.

Valvotaan luonnonsuojelun tavoitteiden huomioimista ja edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelun huomioivia toimintatapoja (esim. ekosysteemilähestymistapa) sidosryhmäyhteistyössä.

Luonnonsuojelu maankäytön suunnittelussa ja suojelualueiden käyttö

Luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen estetään huolehtimalla, että luontoarvot huomioidaan erilaisissa ympäristöä muuttavissa tai vesistöihin kohdistuvissa hankkeissa sekä maankäyttösunnitelmissa. Vuosittain ulkoisia lausuntoja annetaan 100–150 kpl ministeriöille, alueellisille ja kunnallisille viranomaisille sekä yksityisille asiakkaille. Lisäksi sisäisiä lausuntoja annetaan noin 100–150 kpl muiden tulosalueiden päätöksenteon tueksi.

Hoito- ja käyttösuunnitelmien ja ennallistamissuunnitelmien laadinnassa osallistutaan ohjausryhmätyöhön, ja annetaan lausunnot valmistuneista suunnitelmista (n. 5–20 kpl vuosittain).

Meltosjärven lintuvesikunnostus aloitetaan vuonna 2009.

4 Selvitykset ja seuranta

	Tavoite 2009
Ympäristökeskuksen alueelta otetut valtakunnalliset seurantanäytteet, kpl	3 500

Valmistellaan vesienhoitoaluekohtainen seuranta, suunnittelu ja arviointi

Tuotetaan tietoa vesienhoidon suunnittelun tarpeisiin ja biologisia aineistoja täydennetään resurssien puitteissa.

Seuranta- ja selvitystoiminta tukee valtakunnallista ja alueellista suunnittelua ja päätöksentekoa

Toteutetaan laboratorioyhteistyötä ja ympäristöseurannan tiedonvaihtoa edistävää lähialueprojektia Luoteis-Venäjällä.

Valmistellaan rahoitusta varten ympäristötilan seuranta ja ympäristöterveyttä käsittelevä kansainvälinen yhteistyöprojekti Pohjois-Lapissa.

Osallistutaan pohjoisen alueen T&K-toimintaan NorNet-verkoston kautta.

Ympäristön seuranta tuottaa korkeatasoista ja ajantasaista tietoa ympäristön tilan muutoksista vaikuttavuuden arviointia, suunnittelua ja päätöksentekoa varten.

Toteutetaan ympäristön tilan valtakunnallisiin, alueellisiin ja vesienhoitolain edellyttämiin seurantaohjelmiin kuuluvat seurantahankkeet.

Tuotetaan ympäristöhallinnon valtakunnallisen ja alueellisen seurannan tulokset voimassa olevien laatuvaatimusten mukaisesti. Tulokset ovat rekistereissä päivitettyinä enintään kahden kuukauden viiveellä.

Ylläpidetään ja täydennetään kattava hydrologinen havaintoasemaverkosto huomioiden myös tulvantorjunnan ja vesistömallien tarpeet.

Taataan laadukkaat näytteenotto- ja laboratorion palvelut

Kehitetään laboratoriotointa laadullisesti ja taloudellisesti vastaamaan jatkossakin ympäristöseurannan ja -arvioinnin tarpeita.

Osallistutaan aktiivisesti ympäristöhallinnon laboratorioverkon toimintaan.

5 Yleiset ympäristötehtävät

	Tavoite 2009
Lausunnot YVA-arviointiohjelmista	3
Lausunnot YVA-arviointiselostuksista	3
Tiedotteet kpl	45
Ympäristöhoitotyöt (YTY), htv/v	50

Hankkeiden ja suunnitelmien ympäristövaikutusten arviointi

YVA-yhteysviranomaisen tehtävät hoidetaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn valtakunnallisten linjausten mukaisesti ja vireille tulevat YVA-hankkeet on hoidettu lain määräaikoja noudattaen. Vuonna 2009 vireillä olevia YVA-menettelyitä ovat mm. Kolari-Pajala kaivosohanke Kolarissa ja Soklin kaivosohanke Savukoskella sekä siihen liittyvä ratahanke sekä Tainivaaranaavan turvetuotantohanke Simossa.

Muissa YVA-menettelyissä annetaan lausunnot tarvittavassa laajuudessa.

Huolehditaan viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointia koskevan lain toimeenpanosta.

Kaikissa hankkeissa, suunnitelmissa ja ohjelmissa on tehty ympäristövaikutusten arviointi tarvittavassa laajuudessa.

Harkinnanvaraiset YVA-menettelyn tarpeellisuutta koskevat päätökset on tehty lain määräaikoja noudattaen.

Vesien hyvän tilan turvaaminen

Edistetään vesienhoidon toimenpideohjelmien ja hoitosuunnitelmien tavoitteiden toteuttamista yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa. Tarkistetut suunnitelmaehdotukset toimitetaan ympäristöministeriölle 15.6.2009 mennessä.

Osallistutaan vesienhoitolain toimeenpanon kehittämistyöryhmien (rannikko- ja tietohallintoryhmä sekä VHA-koordinaattori- ja VHS III-projektiryhmä) toimintaan.

Kansainväliset tehtävät tukevat avaintulosten saavuttamista ja kehittämistoimintaa

Toteutetaan ympäristöministeriön lähialuestrategiaa, Barentsin neuvoston ympäristötyöryhmän ja Barentsin alueneuvoston ympäristötyöryhmän sekä Arktisen neuvoston ympäristöohjelmien tavoitteita.

Koordinoidaan arktisten alueiden ympäristöyhteistyö, jossa Arktisen neuvoston alaisen ympäristöyhteistyön painopiste on ympäristön tilan ja ilmaston muutoksen arvioinnissa sekä paikallistason sopeutumisessa ja luonnonvarain kestävä käytön hallinnassa.

Tehdään yhteistyötä VPD:n tavoitteiden saavuttamiseksi kansainvälisillä vesienhoitoalueilla Ruotsin, Norjan ja Venäjän kanssa.

Osallistutaan aktiivisesti ohjelmakauden 2007–2013 Interreg IV A Pohjoisen ja Kolactin ENPI CBC -ohjelmien hallintokomiteoiden työskentelyyn sekä ohjelmien toimeenpanoon käyttäen niiden suomaa rahoitusmahdollisuuksia tehokkaasti hyväksi Lapin ympäristökeskuksen tavoitteiden toteuttamisessa. Käynnistetään 1–2 Interreg - ja/tai CBC ENPI -ohjelmasta rahoitettavaa hanketta.

Biodiversiteettistrategian ja kansainvälisten luonnonsuojelusopimusten edistämiseksi osallistutaan Pasvik-työryhmän työskentelyyn ja kehitetään Suomen, Ruotsin, Norjan ja Venäjän luonnonsuojeluyhteistyötä.

Hoidetaan suomalais-norjalaisen rajavesistökomission puheenjohtajuus ja sihteeristöön tehtävät.

Osallistutaan suomalais-ruotsalaiseen rajajokikomission toimintaan.

Rakennerahastot ja aluekehittäminen YM:n hallinnonalalla

Viime vuosina laadittujen luonnon monimuotoisuussuunnitelmien konkretisoimiseksi haetaan EAKR rahoitusta vuosille 2009–2011. Maisemanhoidosta työtä Lappiin-hankkeen päätavoitteena on luoda viljelijöiden, yhdistysten ja matkailuyrittäjien

välistä yhteistyötä kehittämällä maisemanhoito-osaajien muodostamia verkostoja hankekuntiin.

Edistetään ympäristöhallinnon tavoitteiden mukaisten EU -osarahoitteisten hankkeiden valmistelua, osallistutaan MYR:n ja MYR:n sihteeristön työskentelyyn sekä maakunnan toteuttamissuunnitelman laadintaan. Osallistutaan Pohjois-Suomen EAKR toimenpideohjelman 2007–2013 toimeenpanoon.

Käynnistetään vuoden 2009 aikana ESR -rahoituksella Kulttuuriympäristön – ja maisemanhoidon osaaminen voimavaraksi -hanke. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on kulttuuriympäristöön liittyvien rakennuskohteiden säilyttäminen alkuperäisessä kunnossa tuleville sukupolville.

Lapin kulttuuriympäristöohjelmien laatiminen seutukunnittain ja kunnittain on käynnistetty.

Vuonna 2009 käynnistetään ESR-rahoitteinen Arvokkaiden rakennusten korjausosaamista Lappiin -hanke. Hankkeen tarkoituksena on kouluttaa perinteisiä rakennusalan käsityötaitoja ja -tietoja hallitsevia ammattilaisia Lappiin. Ammattilaisia tarvitaan arvokkaiden rakennusperintökohteiden korjaus- ja entisöintitöihin.

Huolehditaan siitä, että Lapin ns. YTY -töiden perusvolyymi säilyy vuoden 2008 tasolla. Kohteissa painotetaan yleishyödyllisiä matkailuelinkeinoa tukevia hankkeita ja kulttuuriympäristön ja maiseman hoitoa sekä virkistyskäyttöä edistäviä toimenpiteitä.

Käynnistetään Itä-Lapin äkillisen rakennemuutosalueen rahoituksella Suomi–Isokylä valtion vesihuoltotyö sekä Sallatunturin, Pyhä–Luoston ja Suomen ympäristö- ja virkistyskäyttöhankeet maakunnan prioriteettijärjestyksen mukaisesti.

Toteutetaan Lapin virtavesi- ja valuma-aluekunnostusten toimenpideohjelmaa yhteistyössä Lapin TE -keskuksen, Metsäkeskuksen ja Metsähallituksen kanssa priorisointijärjestyksessä.

Valmistellaan aloitettavaksi vuoteen 2010 mennessä seuraavat EU-valmistelussa olevat ympäristöhankeet:

- Saariselän alueen ympäristötyöt, Inari
- Kallijärven kunnostus, Keminmaa
- Sirkka–Levijärven kunnostus

- Itä-Lapin moottorikelkkareittien kehittäminen
- Itä-Lapin vesistömatkailun reitit ja rakenteet
- Ulenin venesataman laajennus, Kemi

Jatketaan öljyvahinkojen onnettomuuksien ja toimenpidetietojen tallentamista tätä varten perustettuun vuosikohtaiseen tiedostokansioon.

Vahvistetaan alueen asukkaiden ja toimijoiden ympäristötietoisuuden ja –vastuullisuuden lisääntymistä

Toteutetaan ympäristöhallinnon yhteistä viestintästrategiaa ja viestinnän toimintaohjelmaa sekä Lapin ympäristökeskuksen viestintästrategiaa.

Laaditaan erityistilanneviestintäohjeet.

Sisäisessä viestinnässä panostetaan ALKU -hankkeen viestintään. Viestinnässä toteutetaan ympäristöhallinnon omaa sisäisen viestinnän suunnitelmaa.

Päivitetään vesienhoidon suunnittelun viestintäsuunnitelma. Päivitetään Inarijärven säännöstelyn kehittämistä koskeva viestintäsuunnitelma 2008–2012.

Järjestetään viestintäkoulutusta yhdessä PPO:n ja Kainuun ympäristökeskusten kanssa.

Verkkopalvelun kokonaisuudistukseen varaudutaan pitämällä LAP verkkopalvelu ajan tasalla ja ymparisto.fi -palvelun linjausten mukaisena.

B Voimavarat ja yleinen kehittäminen

Henkisten voimavarojen hallinta

	Tavoite 2009
Työhyvinvointi, työtyytyväisyysindeksi	3,50
Ammattitaidon kehittämisen osuus työajasta pv/htv	4,0
Ympäristöhallinnon atk-ajokorttitutkinnon suorittaneiden osuus henkilöstöstä %	95 %

Henkilöstö

Jatketaan henkilöstösuunnitelman ja organisaatiouudistuksen (2007) mukaisesti tuottavuusohjelman edellyttämiä henkilöstöjärjestelyjä hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja henkilöstöstrategian periaatteita noudattaen.

ALKU-hankkeen toimenpanoon liittyvien alueellisten muutosryhmien toimintaan on osallistuttu. Muutosryhmässä on valmisteltu ja johdettu muutosprosessi ja laadittu Alku-hankkeen linjauksia toteuttava muutossuunnitelma siten, että toiminta uudessa aluehallintoyksikössä voidaan aloittaa 1.1.2010. Muutosryhmään varmistetaan ympäristökeskuksen henkilöstön edustaja ja muutosryhmän työstä informoidaan henkilöstöä säännöllisesti. Henkilökoordinaattori on nimetty edistämään henkilöstön tukitoimenpiteiden valmistelua ja toteuttamista.

Työhyvinvoinnista huolehditaan ja huomioidaan henkilöstön ikääntyminen. Jatketaan työtyytyväisyyden seuranta barometrin avulla vuosittain.

Henkilöstön osaamisesta huolehditaan kannustamalla henkilöstöä omaehtoiseen opiskeluun. Jatketaan jo aloitettua esimieskoulutautumista johtamisvalmiuksien parantamiseksi ja varaudutaan tuottavuusohjelman edellyttämään tehtävien muutokseen myös sisäisellä ohjauksella/koulutuksella. Huolehditaan, että ATK-ajokortin on suorittanut pääosa ympäristökeskuksen henkilöstöstä.

Talous

Toiminnan tuottavuutta ja taloudellisuutta parannetaan toimintatapoja ja yhteistoimintaa tehostamalla. Toiminnan kustannuksia seurataan aktiivisesti ja varmistetaan rahoituksen riittävyys.

Kehittäminen

Ympäristönsuojelulain mukaisen valvonnan tehostamiseksi ja yhtenäistämiseksi sekä valvontaa toteuttavien henkilöiden asiantuntemuksen lisäämiseksi osallistutaan käynnistyvään valvojien koulutukseen. Tavoitteena on, että kaikki valvontatyötä tekevät osallistuvat koulutukseen.

Eri toimintaprosesseja kuvaavien toimintaohjeiden (laatujärjestelmien) laadintaa jatketaan niin että saadaan mahdollisimman yksinkertaiset ja toimivat toimintaohjeet. Pääpaino toimintaohjeiden kehittämisessä on toimintaohjeiden jalkauttamisessa ja ylläpidossa.

Siirrytään suunnittelukauden 2009 alussa uusittuihin toimitiloihin mahdollisimman häiriöttömästi.

Helsingissä 28. päivänä tammikuuta 2009

Paula Lehtomäki
ympäristöministeri

Jan Vapaavuori
asuntoministeri

Hannele Pokka
kansliapäällikkö

Rovaniemellä 16. päivänä helmikuuta 2009

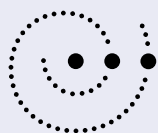

Matti Hepola
johtaja

KUVAILEHTI

Julkaisija	Ympäristöministeriö Hallintoyksikkö	Julkaisu-aika	Helmikuu 2009	
Tekijä(t)				
Julkaisun nimi	Ympäristöministeriön ja alueellisten ympäristökeskusten tulossopimukset tulostavoitteista vuodelle 2009			
Julkaisusarjan nimi ja numero	Ympäristöministeriön raportteja 4/2009			
Julkaisun teema				
Julkaisun osat/ muut saman projektin tuottamat julkaisut				
Tiivistelmä	<p>Ympäristöministeriö asettaa alueellisille ympäristökeskuksille tulostavoitteet, jotka täydentävät valtion talousarviossa asetettuja tavoitteita. Tulostavoitteista on sovittu ympäristöministeriön ja kunkin ympäristökeskuksen välisissä tulosneuvotteluissa. Tavoitteet koskevat ympäristönsuojelun, alueidenkäytön, luonnonsuojelun, tutkimuksen, seurannan ja ympäristötietoisuuden ja yleisten ympäristötehtävien tehtäväalueita sekä voimavaroja ja yleistä kehittämistä.</p> <p>Lisäksi ympäristöministeriö on asettanut alueellisille ympäristökeskuksille palvelujen saatavuustavoitteen siten kuin hallitus on edellyttänyt eduskunnalle antamassaan selonteossa keskus-, alue- ja paikallishallinnon toimivuudesta ja kehittämistarpeista.</p>			
Asiasanat	Tulossopimukset, tulostavoitteet, palvelutavoitteet, alueelliset ympäristökeskukset			
Rahoittaja/ toimeksiantaja				
		ISBN 978-952-11-3376-3 (PDF)		ISSN 1796-170X (verkkoy.)
	Sivuja 128	Kieli suomi	Luottamuksellisuus julkinen	Hinta (sis. alv 8 %)
Julkaisun myynti/ jakaja	Julkaisu on saatavana vain internetistä: www.ymparisto.fi > Ympäristöministeriö > Julkaisut > Ympäristöministeriön raportteja sarja			
Julkaisun kustantaja				
Painopaikka ja -aika	Helsinki 2009			

Tähän julkaisuun on koottu ympäristöministeriön ja alueellisten ympäristö-
keskusten vuoden 2009 tulossopimukset.

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT

ISBN 978-952-11-3376-3 (PDF)
ISSN 1796-170X (verkköj.)